

Äripäev

esmaspäev 7. juuli 2003

nr 124 (2429)

hind 15 kr

Roman Abramovitš

Briti ja Vene kapital segunevad

Briti ja Vene kapital on hoogsalt segune-mas. Viimastest tehingutest kõmulisim on Vene naftaoligarhi Roman Abramovitši soov omandada Inglismaa kõrgliigas mängiv Chelsea jalgpalliklubi. **lk 5**

30. juunist 8. augustini ilmub Äripäev **esmaspäeviti, kolmapäeviti ja reedeti**

Töötuskindlustus – petmisvõimalus ja kõrged maksud

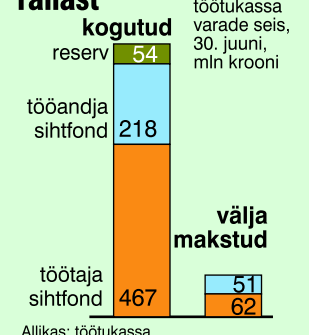
Ajutine rahasüst töötajatele

Mitu firmat on kasutanud legaalselt võimalust koondada töötukassast raha saades enamik töötajaid, jätkates samal ajal tegevust ning palgates seejärel samad inimesed taas tööle. **lk 3**

Äripäev: töötuskindlustuse maksed liiga kõrged

Äripäeva hinnangul võiks alanda töötuskindlustuse makse määrat töötajatele 0,5 protsendile palgalt ning tööandjale 0,25 protsendile palgafondilt. Töötukassa kahes fondis ja reservis oli 30. juuni seisuga kokku ligi 740 miljonit krooni, hüvitistena on aga kuue kuuga välja makstud vaid pisut üle 110 miljoni krooni. **lk 21**

Väljamakseteks vaid seitsmendik kogutud rahast

Eestlased ettevaatlikud investeerijad

Eestlased on baltlastest kõige ettevaatlikumad, neil on tohtu hirm suurte investeeringute tegemise ees – nii räägib Balti riikides ja Venemaal äri ajav sakslane Hanjo Schulte. **lk 6**

Merko Ehitus pärsib Virtsu kaubavahetust

Merko Ehituse suutmatuse tõttu ehitada õigeks ajaks valmis Virtsu sadama sildumiskai on sadama kaubavahetus vähenenud kolm korda ning praamiliiklus Saaremaale tõsiselt häiritud. **lk 4**

äriskoolitus

Praktikandist leiad uue töötaja lk 7

kinnisvara

Puude langetamiseks raieluba lk 9

transport

EL ja Eesti laopindade turg lk 17

summary p 20

Kallite hobidega Manitski

Kunstikoguja, eramuu-seumi pidaja, saareoma-nik ja lehekirjastaja Jaan Manitski on Eestisse investeerinud umbes 90 miljonit krooni. **lk 2-3**

Jaan Manitski nautis eelmisel nädalal Viinistus toimunud nüüdiskunsti festivalil ümbritsevat melu, pakkudes noortele kunstnikele peavarju, sööki-jooki, ja lõi käed külge ka kunstiprojektis kasutatavate kitsede transportimisel.

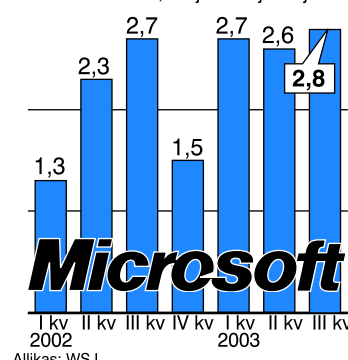
Microsofti aktsionäre ootab rekorddividend

Tarkvaragigant Microsoft kaalub ettevõtte vaba raha vähendamiseks maksta aktsionäridele rekordilist, enam kui 136 miljardi krooni suurust omanikutulu. Firma asutaja Bill Gatesi taskusse voolaks peaaegu 25 miljardit krooni ehk summa, mille eest saaks osta Hansapanga. **lk 16**

Maailma rikkaim mees Bill Gates.

Microsoftil korralik kasum

kasum mld USD, maj-aasta juuli–juuli

Äripäev

online

Esmane infoallikas

majanduslikult aktiivsele inimesele!

päevatoimetaja
Virkko Lepassalu

kl 9.00–15.00

www.aripaev.ee

Mais kaubavahetuse puudujääk vähenes

Väliskaubanduse käive põhikaubandussüsteemi järgi oli mais esialgseil andmeil 12,9 miljardit krooni, bilansi puudujääk vähenes 0,3 miljardit krooni võrra.

Statistikaameti teatel oli mais Eesti eksport 5,5 miljardit krooni (43%) ja import 7,4 miljardit krooni (57%). Kaubavahetuse bilansi puudujääk oli 1,9 miljardit krooni (aprillis 2,2 miljardit krooni).

Võrreldes 2002. aasta maiga oli eksport mais 12% suurem. Euroopa Liidu riikide osatähtsus ekspordis oli mais 69% (aprillis samuti 69%) ja SRÜ riikide osatähtsus 6% (aprillis samuti 6%).

Aprilliga võrreldes suurenes peamiselt puidu ja puittoodete (125 miljoni krooni võrra), metalli ja metalltoodete (61 miljoni krooni võrra) ning transpordivahendite (48 miljoni krooni võrra) eksport. Samal ajal vähenes märkimisväärselt masinate ja seadmete (136 miljoni krooni võrra) väljavedu.

Aprilliga võrreldes vähenes import 1% võrra, võrreldes aga 2002. aasta maiga oli import 2003. aasta mais 8% suurem.

Euroopa Liidu riikide osatähtsus impordis oli mais 56% (aprillis 55%) ja SRÜ riikide osatähtsus 14% (aprillis 16%).

2003. aasta aprilliga võrreldes vähenes peamiselt keemia- tööstuse tooraine ja toodete (88 miljoni krooni võrra), mineraalsete toodete (68 miljoni krooni võrra) ning puidu ja puittoodete (48 miljoni krooni võrra) import. Suurenes masinate ja seadmete (40 miljoni krooni võrra), tekstiili ja tekstiiltoodete (36 miljoni krooni võrra) ning transpordivahendite (33 miljoni krooni võrra) sissevedu.

Rahandusministeeriumi hinnangul toob sise- ja välisnõudluse kasvuerinevuste vähenemine kaasa jooksevkonto puudujäägi vähenemise teises kvartalis.

Tööõnnetused nõuavad miljoneid

2002. aastal maksti tööõnnetushüvitisi üle 25 miljoni krooni, ilmneb Eesti Haigekassa aastaaruandest.

Tööinspeksioon teatas haigekassa aruannet vahendades, et aastaga suurenes tööõnnetushüvitiste summa koguni 26%.

Tööõnnetuste hüvitiste kogusumma on kasvanud järjepidevalt viimased kuus aastat, 1997. aastaga võrreldes maksti mullu koguni 3,5 korda suurem summa.

Haiguspäeva keskmine maksumus oli 2002. aastal 147, 2001. aastal 132 krooni (kasv 11%).

Tööõnnetustest tingitud haiguspäevi oli mullu 171 850, see summa on kuue aastaga suurenenud 2,5 korda. 2001. aastaga võrreldes suurenes haiguspäevade hulk 14%.

Möödunud aastal oli päevas keskmiselt haiguslehel tööõnnetuse tõttu 481 inimest, 2,5 korda rohkem kui 1997. aastal.

Tööõnnetustest tingitud haigushüvitised moodustasid mullu kõigest haigushüvitistest 3,1% (2001. aastal 2,7%), hüvitatud töövõimetuspäevad 2,7% (2001. aastal 2,4%) kõigest töövõimetuspäevadest.

2002. aastal juhtus Eestis 4033 tööõnnetust, neist kolmandik olid rasked. Suhtarvus 100 000 töötaja kohta oli mullune näitaja (689) viimase neljateistkümne aasta kõrgeim.

Müüa maa

20 ha metsa, 800 m randa, lõunanõlvak
Asukoht 100 km Helsingist ida poole

Kontakt: minna.lehtola@arcada.fi

Jaan Manitski on Eestisse panustanud ligi 90 mln krooni

Jaan Manitski on matnud ligi 90 mln krooni Eesti äriprojektidesse, millest enamik pole talle raha tagasi toonud. Sellest hoolimata on toimeka vanahärra nägu koduküla Viinistu kail täis sära. "Võib öelda, et mul on kallid hobid," ütleb ta naeratades.

Heidit Kaio

heidit.kaio@aripaev.ee

Pingsas vaikus on peaaegu näha, kuidas ta huuled liiguvad miljoneid kroone kokku liites. "Kümneid miljoneid kroone Eesti Päevalehte, kümneid miljoneid kalatööstusesse," ei soovi ta olla täpsem. Jääb mulje, et ta ei pruugi olla oma panuseid Eestisse väga täpselt kokku arvutanud.

Manitski selja taga on Mohni saar. Tuletorn ja 150 aastat vana tsaariaegne tsitadell joonistuvad selgelt välja – saar pole rannast kaugel. Mohnist kaks kolmandikku on looduskaitseala, kolmandiku ostis Manitski 6 mln krooni eest 2001. aastal Loksa vallalt. Sama suur oli valla aasta eelarve.

Möödunud laupäeval oli saarel moodsa kunsti üritus "Mohni 2003", mida korraldasid kunstnikud Jaan Toomik ja Paul Rodgers. Manitski oli pakkunud neile, et nad koliksid Rakverest Kananaha üritusega Mohnile.

Lõuna-Aafrikast, USAst, Islandilt, Togo Vabariigist ja kust iganes tulid kunstnikud kokku, et luua midagi ühe päeva jooksul ühe Eesti saare peal.

Maksim Gorki vuntsidega mees surub Manitski kätt: "Mina olen kirjanik Heino Kiik". Keegi tüdruk on auto juhiistme taga vedanud kohale kaks kitse, keda ta tahab kunsti nimel viia paa-diga saarele ja tagasi tuua.

Viinistus Manitski sündis, see on küla, kust on pärit tema vanemad, sugulased. Ta elab seal emale kuulunud talus. Tallinnas on tal korter Toompeal Lossi platsil vaatega õigeusu kirikule.

Manitski tegeleb asjadega, millega ta tahab tegeleda. Ta nimetab seda privileegiks. Tal on ülejääki, mida kulutada.

Raha on Jaan Manitski teeninud Rootsis. Ta oli popansambel ABBA ärijuht, kes otsis lauluga saadud rahale investeerimisvõimalusi. ABBA rahaga loodi börsil tegutsev finantsettevõtte Infina. Stockholmi börsil noteeritud firma käive oli 10 mld Eesti krooni, kasum 100 mln krooni aastas. Manitski oli asu-

tajate seas, kuigi isiklikku raha tal ettevõtte rajamisse paigutada polnud.

1988. aastal müüs ta osaluse Infina ja ühes börsil noteeritud kinnisvarafirmas ning kolis Brüsselisse. Manitski kinnitab, et Rootsis tal ärihuve enam pole ja sealt midagi juurde ei tiksu.

1988 pärast osaluste müüki oli ka esimene kord, kui Manitski pensionile läks. Teist korda läks ta pensionile pärast pooleaastast Eesti välisministri ametit 1992. aastal ja kolmandat korda pärast tööd erastamisagentuuri nõukogus.

Manitski on 50 protsendi aktsiate omanik Eesti Päevalehes. "Ma tahaks suurendada osalust, aga keegi ei müü enda oma." 1996. aastast on leht kandnud kahju ligi 70 mln krooni. Omanike taskust on tulnud investeringud lehe arendamisse. "Mul on olnud küll pakkumisi ja ma oleks võinud saada tagasi raha, mis ma Päevalehte olen pannud," ütleb Manitski. "...kuid Päevaleht kosub".

Ta ütleb, et ärid Eestis lähevad visalt – "hipodroomil läheb visalt" ja "visalt läheb seenekasvatustel".

Mõned asjad pole tal ka üldse õnnestunud. Pankrotis on Koplis tegutsenud endine Tarbeklaasi tsehh, mis kandis vahepeal Skankristalli nime. Manitskil oli seal 33protsendiline osalus. Kolm rootslast jõudsid sinna investeerida kokku 30 mln krooni.

Vähemalt 30 mln krooni kaotas Manitski Viinistu kalatööstuses Vene kriisi ajal. 1996. aastal ostis ta Viinistu sadamakail paikneva Kirovi kalurikolhoosi Võidu Tee nimelise osakonna. Kuni pankrotini ladusid kaks aastat 170 külaelanikku sprotte konservikarpidesse. Hooned sadamakail ostis Manitski pankrotipesast 4 mln krooniga tagasi.

Veel mõni aasta tagasi olid Viinistus merevaatega industriaalvaremed – roostetavad hiidmahutid, korsten, seletamatu eesmärgiga betoonrajatised, tootmishooned. Nüüd on endises külmhoones Eesti suurim

erakunstimuseum. Kolm roostes magevee mahutit on kaetud puulaastudega, neist on saanud näitusruumid.

Ühte hoonesse valmib konverentsikeskus, kus merele avanevate akendega tubades saab ööbida 75 inimest. Küsimusele, kui palju ehitus maksma läheb, vastab Manitski: "Kui valmis saab, siis selgub."

Kunstisünnimuse alguseks pidi konverentsikeskus valmis olema, aga ei ole. "Manitskil on põhimõte, et ehitama peavad kohalikud," ütleb "Mohni 2003" üks korraldajatest Külli Hansen. Külameestel ei paista kiiret olevat.

Manitski tahab külarahvale tööd anda. Mohnile on ta palganud endise majakavahi valvu-

Rahvusvahelised kaubaveod
ja logistilised teenused

Skandinaaviasse ja Lääne-Euroopasse

www.allando.ee

Allando Trailways
international transportation and forwarding company

Telefon 669 1011, Narva mnt. 53-11, 10152 Tallinn

meiega
Vedage

toimetaja Raimo Ülavere, tel 667 0091, e-post raimo.ulavere@aripaev.ee

Jaan Manitskiga seotud ettevõtted

- Eesti Päevaleht
- ECO Seen (seenekasvatus)
- Norfolk (hipodroom)
- Skankristall (pankrotis klaasitehas)
- Winisto (pankrotis kalatehas)

Allikas: Äripäev

Jaan Manitski elulugu

- 1942 sündis Viinist
- 1943 perekond põgenes paadiga üle Mohni saare Soome
- 1944 perekond asus elama Rootsi; õppinud kaubandus-ülikoolis töötanud finants- ja investeerimissektoris ning arvutifirmas IBM
- 1978–88 tegeles ABBA raha investeerimisega, loodi börsiettevõtte Infina
- 1988 müüs osalused Rootsi ettevõtetes ja asus elama Brüsselisse; töötas vabakutselise konsultandi ja lektorina tippjuhtide täiendõppe keskuses
- 1992 Eesti välisminister
- 1994 sai Eesti kodakondsuse
- 1993–1995 erastamisinõukogu esimees ja aseesimees
- 1996 asus tegutsema ettevõtjana, ostis Eesti Päevalehe, Viinistu kalatehase ja Skankristalli
- 2000 Winisto pankrotis
- 2002 Skankristall pankrotis

Jaan Manitski endises Viinistu kalavabrikus, kuhu ta on rajanud kunstimuseumi.

Foto: Erik Prozes

riks. Koolilapsed müüvad kunstimuseumi kümnekrooniseid pileteid ja käivad mööblit monterimas tulevases konverentsikeskuses, mida Manitski nimetab külahotelliks.

Pankrotistunud kalatehase tsehhis on aga Eesti suurim seenekasvatus, mille rajamine maksis 1–1,5 mln krooni. “Eesti perenaised on austerservikud menüüsse arvanud,” ütleb Manitski. Ta loodab, et kui lähiajal saadakse mahepõllunduse tunnistus, siis avaneb Rootsi turg.

“Oleks mul 10 hektarit maad ja kolhoosilaut, siis peaksin hobusetalli,” ütleb Manitski. “Läheksin hipodroomile ja küsiks, kas nad ei tahaks hobuseid minu

juurde hotelli anda.” Manitski on hipodroomil 45protsendiline osalus. “Tegemist on valdkonnaga, mille kohta mul endal teadmisi pole, mind on lihtsalt kaasa meelitatud,” ütleb Manitski rõõmsalt.

Suurema osa oma kunstimuseumi kogust on Manitski soetanud pärast seda, kui ta jäi kolmandat korda pensionile ehk viimase viie-kuue aasta jooksul. Viinistu kunstimuseumis võib vaadata Konrad Mägi, Ants Laikmaa, Nikolai Triigi, Oskar Kallise, Aleksander Vardi, Eduard Wiiralti, Günther Reindorffi ja paljude teiste pilte. Kollektiooni kuulub ligikaudu 300 teost.

Seal on vaataja ees ka Eesti

kunstioksjonite rekordhinnaga ostetud 161 000 krooni maksnud Aleksander Vardi maal Pariisi tänavavaadete sarjast. Ta ise ütleb, et vähemalt kolme maali väärtuseks arvestab ta miljon krooni.

“Mis on minu kogu rahaline väärtus?” küsib Manitski. “Ma ei tea. Eesti kunstil pole maailmaturu hinda,” jääb ta hinnangu andmisel ebamääraseks. Oma ettevõtmiste hindamisel ei näi talle olevat oluline hind, vaid lisaväärtus, mille iseloomu suudab ta kõige paremini hinnata ise. “Kelle pilte ma veel tahaks?” küsib ta. “Mul pole ühtegi Johann Köhleri pilti, mõni Konrad Mäe maastik sobiks hästi.”

Täbarad ajad saab üle elada töötukassa abiga

Majanduslikes raskustes sipleva firma üks võimalusi raskete aegade üleelamiseks on töötajate kollektiivkoondamine ja neile töötukassaga kahasse koondamishüvitise maksmine.

Liis Kängsepp

liis.kangsepp@aripaev.ee

A

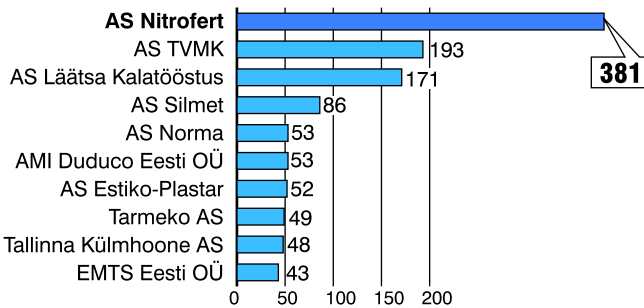
Tuntumad taolise skeemi rakendajad on seni olnud naftatransiidifirma Onako Eesti ja väetisetootja Nitrofert. Mõlemad koondasid suurema osa oma töötajatest, peatasid mõneks ajaks tegevuse, kuid on tänaseks taas turul.

Eesti Töötukassa avalike suhete juht Maige Prööm tunnistab, et seadus tõesti ei keela firmal töötukassast abi paluda ning pärast raskustest väljatu- lekut uuesti tegevust alustada: “Kui firma jätkab täpselt samal tegevusalal, siis peab eelkõige tööle tagasi võtma samad inimesed, keda koondati. Aga kui teeb oma tegevusvaldkonnas väikese muudatuse, siis võib võtta tööle täiesti uued inimesed, kuid ei ole keelatud samade inimeste töölevõtmine.”

Nitrofert jätkas juuni alguses tehase käivitamist kollektiiviga, mis on 90–95% ulatuses jäänud samaks. Onako õigusjärglane AS Polaster Holding on kuulutanud

Kõige rohkem koondatud Nitroferdis

2003. a kümme kõige rohkem inimesi koondanud ettevõtet

Allikas: töötukassa

vabadele töökohtadele konkurssi, kuid nende sihid pole veel päris selged – juhatuse liikme Argo Hollo sõnul puudub äriplaan ja selge ettekujutus, milliseid inimesi on firmasse vaja.

“Onako kirjutas avaldusse ise, et nad jätaavad ettevõtte keha alles, aga otsivad uusi tegevusvaldkondi. Segadus tekkis sellest, et Onako ütles ajakirjandusele, et nad ei kavatse tegevust lõpetada,” sõnas töötukassa juhatuse esimees Meelis Paa- vel, viidates, et Onako tegevus oli seadusega kooskõlas. Samas tunnistas Tallinna ja Harjumaa tööinspeksiooni juhataja Jaan Kiviall aprillis, et tema andmetel lõpetas Onako tegevuse, sest sel polnud enam mingit tulu. “Võta sa kinni, kui palju siin pettust olla võib,” ütles ta toona.

Paavel sellise skeemi kasutamist pettuseks ei pea: “Oleks ta nii, et meie maksame 100% koondamishüvitisest, siis ehk oleks huvi sellise petuskeemi vastu, aga ettevõtte peab ju ise kandma 50% hüvitisest.”

Nitroferdi tegevus peatati määramata ajaks eelmisel sügisel, peamise põhjusena märgib peadirektor Aleksei Nikolajev dollari langust, mis tõi kaasa ka tehase toodangu hinna languse. Selle aasta alguses koondati kahes jaos 437st inimesest 381 ning kokku maksis töötukassa neile hüvitisi 2,3 mln krooni.

“Kuna me ei teadnud, kuidas olukord turul kujuneb, siis oli mõttekas oma inimesi kaitsta. Lõppkokkuvõttes said nad tegelikult sel ajal isegi rohkem raha kui töö käes,” rääkis Nikolajev.

EUR OPTIKA

Nägemiskontroll prillide tellijaile tasuta!

Eurooptika
Pärnu mnt 17, Tallinn
Tel 661 5740

Gant
Hugo Boss
Nina Ricci
Chevignon
Dolce & Gabbana
Lagerfeld
Guess
Laura Biagiotti
Ferre
Exte
L'amy
Lacoste
Jeep
Bugatti
Harley Davidson
Donna Karan
Vivienne Westwood
Cazal
jt
pakuvad ilu ja stiili

EHITUS ■ Saaremaa vahet sõitvad praamid sunnitud ehituse tõttu hiline

Merko hilineamise tõttu Virtsu sadamaliiklus häiritud

ASi Merko Ehitus suutmatuse tõttu ehitada õigeks ajaks valmis Virtsu sadama sildumiskai, on sadama kaubavahe- tus langenud kolm korda ning praami- liiklus Saaremaale tõsiselt häiritud.

Kristiina Randmaa

kristiina.randmaa@aripaev.ee

Virtsu sadama omaniku, ASi Saarte Liinid arendusdirektori Peeter Oopkauba sõnul pidi Merko Ehitusega sõlmitud lepingu järgi ühe sadamakai kaldaramp valmis saama 30. juuniks, sadamakasutuse kõrghoo- aja alguseks. "Mitte keegi Mer- kost aga ei olnud mõni päev tagasi toimunud nõupidamisel võimeline vastama, miks ramp õigeks ajaks valmis polnud," rääkis Oopkaup.

Oopkauba sõnul on tööde tõttu Virtsu sadamas häiritud nii Saaremaa praamiliiklus kui ka sadama peamise kliendi, Euroopasse killustikku tarniva Nordkalk ASi tegevus, mõlema puhul käis töö terve juuni vähendatud võimsusel. Kui tavaliselt on Virtsu sadamas laeva- de jaoks valmis kolm sildumiskai- d, siis seoses kogu sadama rekonstrueerimistöödega saab praegu kasutada vaid ühte.

Kurevere karjäärast Euroo- passe killustikku tarniva Nord- kalk ASi juhatus liikme Jüri Luudi sõnul tähendab kalda- rambi ehitusööde viibimine et- tevõttele kolm korda vähene- nud väljavedu. Kui maikuus laaditi Virtsu sadamas kauba- laevadele umbes 60 000 tonni killustikku, siis juunikuus vaid 19 000 tonni. "Tänu Merko pul- lile oleme poolteist kuud tar- nelepetega taga," rääkis Luud

Virtsu sadama ehitus eelmise reede seisuga, ühe kai kaldarambi oleks Merko Ehitus pidanud valmis saama 30. juuniks.

Foto: Olev Kaas

ja lisas, et lepingu ülesütlemi- ne Saksa väetisefirmast suur- kliendi poolt pole võimatu. Nordkalk ASi möödunud aasta käive oli 106 miljonit krooni.

Virtsu sadama teise olulise- ma kliendi, nelja praamlaeva- ga Saaremaale reise tegeva ASi Saare Laevakompanii juhatuses esimees Tõnis Rihvk ütles, et tegu on kriisisituatsiooniga, kus laevade liikumine ja nende ohutus on normaalsusest kau- gel. "Laevad hilinevad ja oota-

vad üksteise järel sildumist," rääkis ta. "Täna peaks olema võimalik kasutada kahte head kaid ja ma ei peaks klientidele punastades silma vaatama."

Lepingu järgi peab Merko Ehitus maksma hiljaks jäämise korral viivist 0,5 protsenti le- pingu maksumusest. AS Saarte Liinid on Merkole maksnud 5 protsenti lepingu kogutasust ning lisaks 1,3 miljonit krooni maikuu tööde eest.

Virtsu sadama rekonstruee-

rimistööde 29 miljoni kroonise riigihanke võitnud Merko Ehi- tuse projektijuhi Mart Poola sõ- nul on tööde ühe lõigu viibimi- se põhjuseks sadamakai seis- ukorra hindamise keerukus, kus tööde tempot ja hulka oli või- malik hinnata alles pärast lam- mutustöid. "Meile tuli ootama- tuna veeluse betooni täiendav lagunemine lammustööde käigus ja ei õnnestunud teha töid esialgsest lahendusest läh- tuvalt," rääkis ta.

Lisaks tõi Poola välja, et tööd toimuvad pideva liiklusega sa- damas, mis seab ehituse tem- pole piirangud. "Sadamas toi- mub samaaegselt ehitustööde- ga ka killustiku laevadele laa- dimine ja praamiliiklus," ütles ta.

Poola sõnul võib kai valmi- mine jääda juulikuu lõppu, kuu aega pärast lubatud tähtaega. Kogu sadama ehitus peaks val- mima tähtajaliselt oktoobri lõ- puks.

AURUM
Kuldaväärt valik
Kristiine II k
uued prantsuse
kollektsioonid
Kauplused Tallinnas:
Kullassepa 4, Kristiine ja Rocca al Mare
keskuses, Mustamäe Prisma
Info tel 644 9874

Äripäev
online

Estonian Air lennutas
poole aastaga ligi
180 000 reisijat

Estonian Airi liini- ja telli- muslendudel on poole aas- taga lennanud ligi 180 000 reisijat, teatas lennufirma.

Estonian Airi liinilendu- del üheksasse sihtkohta len- das juunis 35 150 reisijat, neist 13 037 Tallinna–Kop- penhaageni liinil. Lennukite keskmine täituvus juunis oli liinilendudel 69%, kõige suurem täituvus oli Tallin- na–Hamburgi liinil – 82%.

Ettevõtte teatel lendab alates 16. juunist Estonian Air Hamburgi viiel tööpäe- val nädalas. Tihendatud Hamburgi lendude alguse nädal 16.–22. juunini oli rei- sijate arvu poolest edukaim kogu Estonian Airi ajaloos – sel nädalal veeti Estonian Airi liini- ja tellimuslendu- del kokku 9296 reisijat len- nukite 73% keskmise täitu- vuse juures.

Estonian Air sooritas juu- nis 28 tellimuslendu, teenin- dades 1952 reisijat, kelle seas oli ka Mongoolia presi- dent Natsagyn Bagabandi.

Venemaa lubab
joobes autot juhtida

Ajal, mil Venemaal kasvab liiklusõnnetuste arv, teatas autoinspektsiooni peavalit- sus mõningase joobe peat- sest lubamisest autojuhtidel.

Vene autovedajate infovä- rava teatel ütles Venemaa si- seministeriumi autoins- pektsiooni peavalitsuse ülem Viktor Kirjanov Moskvast pressikonverentsil, et auto- juhtidele seadustatakse mõ- ningane joove.

Normid, kui palju tohib juht olla sõitmise ajal alko- holi pruukinud, töötab välja tervishoiuministerium.

MÜÜA KAATER

Searay Sundancer 270

Hind
985 000 krooni

piikkus 9,09 m (29'10")
laius 2,79 m (9'2")
mootor Mercruiser 7.4L
MPI Bravo II™ MCM,
300 hp-224 kW
230 töötundi

5 magamiskohta, köök,
mikrolaineahi, dušš,
vaakumtualett,
küttesüsteem

Info tel 050 14 777, e-post niils@online.ee

HEDRIKS **Alati head hinnad!**

veepumbad
PEDROLLO
IF NOCCHI

tööriistad
WALTER

sanitaartechnika

Jae- ja hulgimüük
KAUPLUS AVATUD E-R 9-18 ja L 10-15

Leiame Teile sobiva lahenduse!

Tööstuse 47b, 10416 Tallinn Telefon (0) 612 0653, faks (0) 641 6078
e-post hedriks@hedriks.ee, www.hedriks.ee

UUSRIKKAD ■ Vene rikkad puhastavad mainet

Briti ja Vene kapitali tõmme

Briti naftafirma BP ostis Vene naftafirma TNK, Vene naftaoligarh Roman Abramovitš ei jäänud võlgu ja omandas Chelsea jalgpalliklubi, seepeale ütles Scottish & Newcastle, et toob Briti turule Vene õlle Baltika.

Tõnis Arover

tonis.arover@aripaev.ee

Brittide ja venelaste vahel valitseb pärast kauge spiooniskandaali unustusehõlma vajumist vastastikune sümpaatia. Mäletame raudse leedi Margaret Thatcheri sooje suhteid Mihhail Gorbatšoviga. Briti peaminister Tony Blair on olnud Putini toetaja selle võimuletuleku esimestest päevadest peale. Tugevat koostöötahet väljendati mõlemalt poolt president Vladimir Putini hiljutisel riigivisiidil Londonisse. See oli esimene Venemaa riigipea ametlik riigivisiit Suurbritanniasse pärast 1874. aastat. Londonis kohtus ta nii peaminister Tony Blairi kui ka kuninganna Elizabeth IIga, keda ei ole külastanud isegi ükski Briti suurima liitlase USA president.

Kui Tony Blair ütles, et Putini presidendiks olemine pakub tohutuid lootusi nii Venemaale kui ka maailmale, siis oli see toetusavaldus Putini algavale valimiskampaaniale. Ühtlasi väljendas see brittide usku, et president Putini valitsemise ajal on võimalik alus panna kahe riigi pikaajalise majandus- ja kaubanduskoostööle.

Visiidi ajal tehti selle nimel tõsist tööd. Kirjutati alla naftakontsernide British Petroleum ja TNK ühinemisele, mille hind on sada miljardit krooni. Samuti kirjutati alla memorandumile, milles väljendati kavatsust ehitada Läänemere kaudu naftajuhe Lääne-Euroopasse. See peaks valmima seitsme aastaga ning läheb maksma 82 miljardit krooni. British Petroleumi ja Royal Dutch Shelli valmisolek teha Venemaale suuri kapitalipalgutusi näitab Putini sõnul Venemaa investeerimiskliima paranemist ning taastab ajaloolised ärisuhted, mis valitsesid Rothschildi pere ja tsaari Venemaa vahel.

Kuid kahe riigi vahel tekib ka muid ärisuhteid. 90. aastate keskpaigast on Londoni ametivõime häirinud linna heades

Tšuktšimaa kuberner ja miljardär Roman Abramovitš tahab saada Inglise tippjalgpalliklubi Chelsea omanikuks.

Foto: All Over Press

rajoonides, nagu Mayfair, Belgavia, Knightsbridge jt, kallite majade ostud, mille taga on tihti kahtlast päritolu Vene raha. Hiljaegu tabas inglasi uus "üllatus", kui Venemaa rikkamaid oligarhe, Tšuktšimaa kuberner Roman Abramovitš teatas soovist osta ära nende üks kuulsamaid jalgpalliklube Chelsea. Kui BP investeering oli Venemaa ajaloo seni suurim, siis sama võib öelda selle ostu kohta.

Tšuktšimaa kubernerina võinuks Abramovitš selle raha paigutada oma piirkonna arendamisse, mis on Venemaa üks vaesemaid.

Briti ajalehed

Abramovitš selle raha parem paigutada oma piirkonna arendamisse, mis on Venemaa üks vaesemaid.

Briti investeerimisanalüütikud viitavad aga sellele, et Londonis on selgelt märgata, kuidas Vene uusrikkad on haka-

nud hoolt kandma oma maine puhastamise eest. Paljud Vene oligarhid on palganud Londonis PR-firmasid, mille ülesanne on luua neile soliidset imago, samuti teevad nad suurejoonelisi annetusi kunstifondidele. Ilmselt kuulub jalgpalliklubi ostmine samasse kategooriasse, aga see on ainult oletus, sest keeruliste äriskeemidega Boriss Beresovski tiiva all 110 miljardi kroonise varanduse kokku ajanud 36aastase Abramovitši eraelu ja taotlusi ümbritseb täielik saladuskate, nagu jääb mõistatuseks ka, miks talle üldse oli vaja päraolkas asuva Tšuktšimaa kubeneri kohta.

Viimane Vene-Briti äriuudis tuli eelmisel nädalal, kui firma Scottish & Newcastle (S&N) teatas Venemaa juhtiva õlle-margi Baltika viimisest Briti ja Prantsuse turule. S&N, mis sai Baltika enda valdusse alles eelmisel aastal, kui ta ostis 50 protsendilise osaluse Soome Hartwalli ja selle tütarfirmas Baltic Beverages Holding, ütles, et tema eesmärgiks on omandatud õllemarkide rahvusvaheliseks muutmise. Baltika käes on Venemaal 13 protsendiline turuosa. Ei ole teada, kas see puudutab ka Hartwalli või Saku Õlletehase parimaid õllemarke.

Täna kaob piirang paagis sisseveetavale kütusele

Täna kehtima hakkav seadusemuudatus lõpetab piirangud auto standardse kütusepaagis üle tollipiiri sisseveetavale maksuvabale kütusekogusele.

Virkko Lepassalu

virikko.lepassalu@aripaev.ee

Tolliameti teatel hakkab alkoholi-, tubaka- ja kütuseaktiivsuseaduse muudatus kehtima täna. Nn 200 liitri piirang kehtis alates aprilli algusest.

Kolmekuulise piirangu kehtivuse ajal kogus toll piiridel kütustelt aktsiisi ja käibemaksu 240 000 krooni.

Autovedajate organisatsiooni peasekretär Toivo Kuldkepp ütles kütuse maksustamise kaotamise kohta, et terve mõistus võitis. "Piirangu kaotamine oli meie kannatliku selgitustöö tulemus," ütles Eesti Rahvusvaheliste Autovedajate Assotsiatsiooni peasekretär Toivo Kuldkepp. "Hirmus mõelda, mis oleks juhtunud, kui piirangut poleks kaotatud."

Kuldkepp rääkis, et tänu aktiivsuseaduse parandusele saavad Eesti vedajad nüüd Venemaalt veolubasid juurde. Kuldkepi kinnitusele seadis Vene pool veolubade lisaks andmise tingimuseks, et Eesti lõpetab Venemaaga sõlmitud lepingute

Toivo Kuldkepp piirangu kaotamise kohta: "Terve mõistus võitis."

rikkumise, millena Vene pool käsitles kütuse maksustamist Eestisse sisenemisel.

Vastavalt riikidevahelisele lepingule on Eesti kvoodiks määratud 11 000 veoluba, kuid meie tegelik vajadus aastast ulatub 20 000–22 000 veoloani. Mis puudu jääb, tuleb Venemaalt juurde kaubelda. Eestis valitseb seega Soomega vastupidine olukord, kus ühe kolmandiku kahe riigi vahelistest vedudest teevad Soome juhid ja lõviosa Vene juhid. Vene ve-

dajad jätavad Eesti puhul, vastupidi, osa kvooti tarvitamata.

Toivo Kuldkepp märkis veel, et Riigikogus valitses seoses seadusemuudatusega mõneti pikanne olukord. Keskerakonna valitsemise ajal rahandusministeeriumis kirjutati nimetatud punkt 200 liitri kohta uude, 1. aprillil jõustunud aktiivsuseadusesse. Nüüd algatati Keskerakonna poolt ka seaduse parandus. "Loodame, et edaspidi selliseid kahjulikke otsuseid ei tehta," märkis Kuldkepp piirangu kehtestamise kohta.

Otsus maksustada kütus veoautode ja busside paakides riiki sisse sõitmisel alates 200 liitrist kehtestati alates 1. aprillist jõustunud uue aktiivsuseadusega. Ametnikud põhjendasid siis piirangut vajadusega kaitsta kütuse siseturgu Venemaa odava kütuse eest ja parandada nõnda ka aktsiisilae-kumist.

Venemaale vedusid korraldavad firmad on oma majandamisel ja veotariifides aga arvestanud, et autod saavad enne Eestisse tagasisõitu tankida paagitäie ehk 80–100 liitrit Venemaa odavamat diislikütust. Kuldkepi hinnangul aga töötab enamik veofirmasid, kes oma autosid liisivad, n-ö piiri peal, st et vähimgi kulude tõus ajaks nad pankrotti.

ASIRobicon
Industrial Power Control

Ansaldo Sistemi Industriali
A Subsidiary of High Voltage Engineering Corporation

In cooperation with:

EuroBusiness Consulting OÜ

ASIRobicon SPA otsib Eestis ja teistes Balti riikides koostööpartnereid tööstuslikuks kasutuseks toodetud elektriliste ja elektrooniliste võimsusjuhtimissadmete müügi ja hooldusteenuste tagamiseks.

- automaatne võimsusjuhtimisseade
- madal- ja keskpinge sagedusmuundurid
- AC-DC mootorid ja generaatorid
- staatilised eksitatsioonisüsteemid sünkroonseadmetele

ASIRobicon spa is looking in Estonia and Baltic States possible cooperation for selling and provide maintenance services of his products of power controls equipments for industrial applications:

- Automatic controls
- Drives for Low and Medium Voltage
- AC-DC Motors and Generators
- Boosters, Excitators

Huvi korral palume võtta ühendust järgnevate isikutega:

If Your Company is interested, please contact:

Hr. Bontempi Mario Federico,
EuroBusiness Consulting OÜ. Valli 4, 10148 Tallinn
Mobiil: +372 555 97 610 Tel: +372 620 7850
Faks: +372 620 7854 E-post: ebconsulting@hotmail.ee

Hr. Drago Carlo, ASIRobicon Ida-Euroopa ekspordi mäenedžer, Viale Sarca 336, 20126 Milano, Italia. Tel: +39 02 6445 4420, Faks: +39 02 6445 4312 E-post: carlo.drago@it.asirobicon.com

ASIRobicon WEB Site: **www.asirobicon.com**

LIHATÖÖSTUS ■ Saksa ärimelme hinnangul on Eesti lihakombinaadid investeerinud liiga vähe

Sakslane sarjab kartlikke eestlasi

“Eestlased on kõige ettevaatlikumad, neil on tohtu hirm suurte investeeringute tegemise ees. Kuna nad ei tea täpselt, mis pärast saab, kuidas nad saavad selle tagasi makstud.” Nii räägib Balti riikides ja Venemaal äri ajav sakslane.

Andres Kärssin

andres.karssin@aripaev.ee

Valdkonnaks on lihatööstus ja mehe nimeks Hanjo Schulte, kellele kuuluv Schulte Lebensmitteltechnik (SLMT) lisaks seadmete vahendamisele ja hooldamisele Ida-Euroopa suunal ELi standardite järgi nii tehnoloogid kui ka lihatöötajaid koolitab. Samuti rajab tehaseid, siinses piirkonnas on valmis Šilale tapamaja ja tööstus Leedus ning Galasnamis MVA Riias. Taskus olevat ka tellimus tapamaja rajamiseks Leedus Krekenavoses – sellest peaks tulema Schulte sõnul Baltimaade suurim.

Jutt sellest, kuidas Eesti lihatööstused ELi nõuete täitmiseks punnitasid, Schultet ei venna: “Ütlen lihtsalt – olete liiga vähe investeerinud. Balti riikides fenomeniks et see, et Leedus ja Lätis ehitatakse täiesti uusi vabrikuid, samas kui Eestis vahetatakse välja üks või

kaks masinat.” See olevat juba eestlaste mentaliteet – üliettevaatlikkus, pikk arutelu enne seadmete ostmist. Ja taset näitab juba see, kui Eestis taotleatakse SAPARDi raha masina ostuks, mis maksab 20 000 eurot. Teised panevad püsti viie miljoni eurose tehase.

Schulte on sama mürakas mees kui endine põllumajandusminister Ivari Padar, kelle visiidist Põhja-Saksamaal asuvasse koolituskeskusse on jäljed jäänud ka SLMT veebileheküljele. Suurele sakslasele meeldib asju suurelt ajada – teha koostööd Euroopasse jõudnud USA jaekaubandusgigandiga Wal-Mart, laieneda Vene täitmatul turul, Baltimaadest on Schulte ilmselgeks lemmikuks suurim Leedu ja partnerite hulgas ka Maxima hüpermarketid.

Mul on isiklikult suur hirm selle ees, et toiduainetööstuse Eestis neelavad alla leedulased ja lätlased.

Hanjo Schulte

“Kes jääb hiljaks, seda karistab elu,” laieneb Gorbatšovi surematu, sakslastele nii hästi tuntud tsitaat Schulte suu läbi ka äri valdkonnale. Loeb ajafaktor, esimesena saabujal on paremad võimalused. “Siin on mul isiklikult suur hirm selle ees, et toiduainetööstuse Eestis neelavad alla leedulased ja lätlased,” tõdeb ta.

SMLT põhituruks on siiski Venemaa ja Vene-küsimuses saavad Baltimaad Schulte käest oma osa: rumalus olnud selle turu käest andmine. Poliitilise argumentidest ja Vene kriisi mõjust talle rääkida pole mõtet. “Arvan, et kogu Baltikum tegi juba seal vea, et ei õpita enam vene keelt. Ainus tulevikuturg, ka Baltimaade jaoks, on Venemaal.” Sakslase lauale on viimasest koolitusest jäänud valge-sini-punane trikoloor, vene keeltki tõnkavat ta ka kui vaja.

Mis tunne on olla punane latern Baltimaade lihatöösturite maavõistluses? Kohalikud eksperdid annavad küll teise pildi siinsest investeerimisjulgusest ja -mahust. Rääkimata tööstuste suurusest. “Arvestades Eesti suhteliselt karme tun-

Hanjo Schulte Põhja-Saksamaal Hagenow's oma toiduainetööstuse seadmeid vahendavas ning lihatöötajaid koolitavas ettevõttes Lebensmitteltechnik.

Foto: Julia-Maria Linna

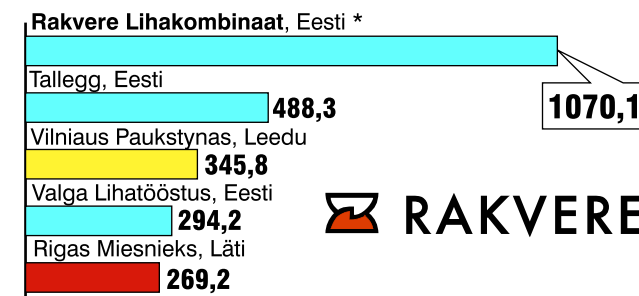
nustusnõudeid arvan, et Eestis on väga tugevalt investeeritud seadmetesse nii suurtes kui ka väikestes tööstustes,” ütleb Saaremaa Lihetööstuse juht Andi Saagpakk. “Eesti pole viletsam kui Leedu, kindlasti parem kui Läti.” Talle sekundeerib Valga Lihetööstuse juht Elmut Paavel, kelle sõnul lätlastel-leedulastel polegi nii suurt ettevõtet nagu Rakvere Lihakombinaat. Läti suurim ettevõtte Rigas Miesnieks on niikuinii Rakvere kombinaadi tütarfirma.

Õige on küll Paaveli sõnul see, et Eestis pole küll erinevalt Leedust uusi ettevõtteid juurde ehitatud. Samas on Valga Lihetööstuse uus tapamaja suurem, kui lõunapool asuvad.

Schulte ise ning SMLT koolitused ja vahendatud seadmed pole eestlastele tundmatud. Iroonilisel kombel saab taas rääkida ajafaktorist. “Ta jõudis Eesti turule suhteliselt hilja,” lausub Paavel, kelle ettevõtte on hankinud varustust paljusi Skandinaavia kaudu ning eelistanud hoopiski Austria firmat Schaller. Saaremaa tööstus on Saagpaki sõnul SMLT-lt ostnud väiksemaid asju. “Leedus on

Suurim Rakvere Lihakombinaat

Balti lihatööstuste TOP 5 käibe järgi, 2001, mln kr 1070,1*

*konsolideeritud käive, sisaldab Rigas Miesnieksi ja teiste tütarfirmade näitajaid
Allikas: Suprema

Schultel aastaid töötav kontor, Eestis ainult üks esindaja,” lisab ta.

Saagpakk muigab, kuuldus juttu Schulte nägemusest siinsesse turu ja tööstuste ja kaotatud võimaluste kohta, samalaadses diskussioonis on ta osalenud ise Hagenow's käes: “Pigem on see arvamus natuke subjektiivne, tulnud sellest, et tema firma seadmeid ei osteta. Ise on ta suur Venemaa turu pooldaja.” Paaveli kommentaar on konkreetsem: “Inimene ei saa aru.”

Vene kriisi kõrbelõhn on Eestis toiduainetöösturitel siiani meele, eelkõige piima- ja kalatööstusel. Schulte väitel pole tema veel Venemaal vastu pükse saanud, kuigi jah, sealsed reeglid on pidevas muutumises ning eri piirkondade “isevalitsejad” erinevad.

“Venelased vaatavad alati teise pilguga sakslast, austavad teda,” leiab Paavel. “Meile, väikestele, vaadatakse ülevalt alla.” Praegu on Eesti tööstuste ekspordipartnerid Läti-Leedu.

Eestlased tegelikult esirinnas

Aavo Koppel

investeeringuspanga Suprema analüütik

Kui vaadata ettevõtete suuruse järgi, siis kindlasti on Eesti suuremad ettevõtted Balti riikide lihatööstuste hulgas esimeste seas. Investeeringute kohta teatavad muidugi kõik, et nad investeerivad kõvasti ja vastavad ELi nõuetele. Samas kui vaadata kas või meie Rakveret, Tallegi,

Valgat ja Nõod, siis ei saa küll öelda, et siia poleks investeeritud.

Vaadates üldist aktiivsust Baltimaade mastapides on eestlased jällegi selgelt teistest ees – ainus lihatöötaja ost teises Balti riigis (Rakvere-Miesnieks), ainsad kogu Baltikumi katvad müügivõrgud (Rakvere, Tallegg), vaid leedulased on mingil määral passiivselt Läti laienenud (koos jaekaubandusettevõtte Vilniaus Prekybaga).

Vest-Wood Eesti AS kuulub Euroopa suurima uksetootja Vest-Woodi ettevõtete hulka. Eestis toodetakse liimpuitplaate, saematerjali, ukseraame ja välisukse. Täna on aktsiaseltsi Vest-Wood Eesti käive 250 miljonit krooni ja töötajaid üle 600. Viimase 4 aasta jooksul on ettevõtte müük kasvanud 35-40% aastas ning plaanide kohaselt tõus jätkub. Hetkel on käsil tootmispinna suurendamine 6000 m² ulatuses, et juba selle aasta lõpus võiks tööd alustada paneeluste tehas, mille kavandatud tootmismaht on 5000 ust nädalas.

Oma organisatsiooni tugevdamiseks võtame tööle

projektijuhi / tehase juhi

Sobivale inimesele pakub see koht head karjääri võimalust rahvusvahelises organisatsioonis.

Esialgu seisneb töö tegevusdirektori assisteerimises. Sinu esimeseks ülesandeks on tootmise infosüsteemi täiustamine. Samas koordineeriks ka sisseseade kolimist ning tehnika ja teadmiste ületoomist kontserni teistest üksustest siinsesse uude tehasesse.

Projekti õnnestunud teostumise järel viiakse sind üle uue uksetehase juhi ametikohale.

Kandidaadilt eeldame:

- kõrgemat tehnilist haridust
- informatsiooni kogumise ja süstematiseerimise oskust
- tootmise kontroll- ja infosüsteemi loomise kogemust
- vähemalt kolmeaastast juhistaazhi
- inglise keele või mõne skandinaavia keele valdamist

Täpsem teave: Torben Porsholdt, tel (032) 29 139.

Avaldus koos eluloo- ja töökäigukirjeldusega saata 28. juuliks aadressil Arkna tee 1, 44317 Rakvere. Märgusõna “projektijuht”.

Vest-Wood on suurim sise- ja välisuste tootja Euroopas, omades müügiesindusi enamikes Euroopa riikides. Kontserni käive ulatub 400 miljoni euron. Grupi 13 tootmisüksuses, mis paiknevad Taanis, Rootsis, Soomes, Saksamaal, Ungaris ja Eestis, töötab üle 3500 töötaja. Grupi kiiremini kasvav ettevõtte asub Rakveres, kus Vest-Wood Eesti AS annab tööd rohkem kui 600 inimesele ja aastane käive ületab 16 miljonit eurot. Meie peamised tooted on saematerjal, liimpuitplaadid, ukseraamid ja välisüksed. Lisainformatsiooni kontserni kohta saab Interneti-aadressilt www.vest-wood.com.

**SOOVITE
ILUSAID
TÕLKEID?**

Helista 6690 508!
wiedemanni@online.ee
www.wiedemanni.ee

AITAME!

ärikoolitus

toimetaja Enn Tosso tel 667 0280, e-post enn.tosso@aripaev.ee

PERSONAL ■ Kuidas rakendada praktikante?

Praktikantide hulgast leiab töötajaid

Praktikandidid toovad ettevõttesse lisaväärtust, kui neile suudetakse leida jõukohast rakendust.

Kai Pöldvee-Mürk
raudteeameti
juhtivspetsialist
personalitöö alal

Arvestades seda, kui keeruline on leida asutusele sobivaid häid spetsialiste, on õnnega koos just need ettevõtetejuhid, kes praktikaperioodi lõppedes on võinud tõdeda, et tegemist on olnud asjaliku noore inimesega, ja on saanud temalt nõusoleku tulla pärast kooli lõpetamist tööle tagasi teie firmasse.

Enamasti on praktikante nõus tööle võtma just need asutused, kellel on eelnevatel aastatel kaasnuden praktikantide rakendamisega valdavalt positiivsed kogemused. Aga millist kasu võib asutus praktikandi värbamisest siiski saada?

Kuna suvi on üldjuhul aktiivne puhkuste periood, siis saavad asutused praktikantide näol leevendust kas puhkuseolijate asendamises või puhkuste ajal kolleegide töö tegemise tõttu liigselt koormatud personali abistamises. Mis juhtuks asutusega, kust puudub sekretär ja talle asendajat ei leiduks? Vastus oleks ilmselt: kaos. Asutuse jaoks on ühest küljest mure murtud, kui leidub sobiv kandidaat just puhkuseolija asendamiseks, kuid üldjuhul on praktika sooritamiseks ettenähtud aeg (8–15 nädalat) märksa pikem kui

puhkuseolija puhkuseperiood. Seetõttu oleks kohe praktika alguses vaja otsustada, millist tööd praktikandile pärast põhikohaga töötaja naasmist võimalik pakkuda.

Praktikantidele võiks usaldada ka selliseid tööülesandeid, mis ei pruugi olla üldsegi keerulised, kuid on oma olemuselt liiga ajamahukad, et töötajad nendega oma igapäevaste ülesannete kõrvalt jõuaksid tegeleda. Ka võib nende hooleks jätta erinevate uuringute ja hilisemate analüüside tegemise.

Samas peaks tööandja kindlasti olema valmis ka praktikantide võimalikeks eksimusteks. Et vältida esineda võivad negatiivseid tagajärgi, tuleks meele pidada järgmist:

■ Praktikandi puhul peaks ko-

hanemisprotsess toimuma samadel alustel kui teiste uute töötajate puhul, ja ikka selleks, et asutuse töötajad teaksid, kellega tegemist ja miks ta majas liigub, ning et praktikant saaks ise aimu asutuse sisemisest kor-
rast ja tavadest.

■ Iga inimene tahab teada, mida temalt tööle asumisel oodatakse. Oluline on selgeks rääkida mõlemad pooli huvitavad küsimused enne töö algust.

■ Oleks väär eeldada, et iga praktikant teab, mis on kohusetunne. Mõnele kooliõpingist tulnule ei pruugi üldse kohale jõuda teadmine, millised tagajärjed võivad olla sellel, kui ühel päeval jätad lihtsalt tööle tulemata.

■ Usalda, aga kontrolli! Isegi siis, kui on tegemist mõne väga hea sõbra või kolleegi soovitatuga. Selleks, et praktikandile usaldada asutuse jaoks väga oluliste ülesannetega tegelemine, tuleks enne töö alustamist kontrollida ka tema tegelikku pädevust nendes küsimustes. Vastasel juhul võib loodetud tulemuste asemel rabada asutust karm reaalsus, et vajalik andmebaas on praktika lõpuks kas olulisel määral kahjustatud või isegi täielikult hävinud.

■ Praktikanti ei tohiks oluliste ülesannete lahendamisel jätta liiga ruttu omapead. Kui on te-

gemist tagasihoidliku inimesega, kes kardab näida saamatuna ning ei julge ise liiga palju küsida, võib ta oma teadmatusest korda saata päris palju pahandust.

Kindlasti on enamik ettevõteteid/asutusi saanud praktikantide töölevõtmisest pigem kasu kui kahju. Igale asutusele on kasulik saada tagasisidet väljast tulnud inimese silmadel läbi, milleks käesoleval juhul on praktikaaruanne. Et saada sealt oodatud infot, peaks praktikandiga enne lõputöö kirjutamist kokku leppima, millised ootused on asutusel endal – kas oodatakse, et aruandes oleks välja toodud vaid positiivsed momendid, või ollakse altid ka kriitikale, et sellest ise midagi õppida ja vajadusel viia sisse muudatusi.

Enne praktikandi värbamist püüa leida vastused

- Kui palju me oleme varasematel aastatel praktikantidega kokku puutunud?
- Kas meie kogemused on olnud positiivsed või negatiivsed?
- Milline on olnud asutuse jaoks tagasiside – kas me oleme nendest kogemustest ka ise midagi õppinud ja teinud sealt mingeid järeldusi?
- Kas meil oleks ka sel aastal praktikandile pakkuda tema erialale sobivat tööd?
- Kas meie poolt pakutavale võimalikule töökohale asumiseks on praktikandil ka eelnevad vajalikud teoreetilised teadmised?
- Kas asutuses leiduks töötaja, kes oleks nõus teda praktika ajal ka juhendama?
- Kas kooli poolt oleks olemas praktikakava, mille järgi praktikanti juhendada ja tema tegevuse tulemusi hinnata?
- Kas praktikant soovib koolis õpitu kinnistamiseks omandada ainult praktilise töö kogemusi või eeldab ta selle eest ka mingisugust materiaalset tasu?
- Kas potentsiaalne praktikant on ise teadlik, millise asutusega on tegemist?
- Kas ta on praktika sooritamiseks antud organisatsioonis üldse huvitatud või suhtub sellesse kui tütusesse kooli poolt pandud kohustusse?

Allikas: Kai Pöldvee-Mürk

EUROÜLIKOO

www.eurouniv.ee

Ootame uusi tudengeid bakalaureuse- ja magistriõppesse:

RAHVUSVAHELISED SUHTED, ÄRIJUHTIMINE, KESKKONNAKAITSE, REGIONAALPOLIITIKA JA HALDUSJUHTIMINE, TÖLKIMINE, DISAIN (moekunst ja sisekujunduskunst). Üheksa akrediteeritud õppekava.

Õppevormid: täiskoormusega ja osakoormusega õpe.

Õppeaeg: bakalaureuseõppes 3-4, magistriõppes 1-2 aastat.

Õppemaks: 24 000 kuni 29 000 krooni aastas.

Vastuvõtutingimused: võõrkeeletest (tõlkidele), kirjand valitud eriala teemal (emakeeles), vestlus vastuvõtukomisjonis.

Nõutavad dokumendid: avaldus (täidetakse kohapeal), keskkharidust tõendav dokument ja selle koopia, pass ja selle koopia, 3 pilti (3x4). Registreerimistasu 500 kr.

Täiendav info: Mustamäe tee 4, Tallinn

Tel: 611 5801, 058 058 249, e-post euro@eurouniv.ee

Larssen
CORPORATE SERVICES

Firmade loomine

Offshore, Eesti ja SRÜ firmade loomine, juhtimine ja likvideerimine, valmisfirmad, litsentsid, raamatupidamisteenused, ärikonsultatsioonid, graafiline firmastiil

Narva mnt. 13 Tallinn

Tel.: 614 3090, faks: 614 3093, e-mail: info@larssen.ee

reklaamitoimetaja Aire Simonlatser tel 667 0163, e-post reklaam@aripaev.ee; reklaamimüügi projektijuht Külli Kruusandi tel 667 0089, e-post kulli.kruusandi@aripaev.ee

KOOLITUSKALENDER IGAL ESMASPÄEVAL				1 RIDA 295.00	TELEFON 667 0105
aeg, koht	nimetus (kellele)	kursuse temaatika	lektorid	hind	firma kontaktandmed
KEELEÕPE					
■	saksa keele õpe	kõnekeele individuaalõpe, 60 õppetundi ärikeel, 30 õppetundi õpilaste ja laste keelelaager Tallinnas, 30 tundi		6000 kr 4500 kr või kokkuleppel 2000 kr	Esteri Saksa Keele Kool Uus-Tatari 4, Tallinn tel 050 66 702; www.saksakeelekool.ee
KEELEÕPE, ÜLDHARIDUSKOOLID, ÜLIKOOLID VÄLISMAAL					
■ Suurbritannia, Iirimaa, Malta, USA, Kanada, Prantsusmaa, Saksamaa, Hispaania, Itaalia, Austraalia, Uus-Meremaa jt	keelekursused lastele al 6., täiskasvanutele al 16., põhi- ja keskhariidus al 12., kolledžid ja ülikoolid al 17. eluaastast	keelekursused aasta ringi: kõnekeel, ärikeel; keskhariidus; ettevalmistus ülikooliks; bakalaureus, MBA; keeleeksamid; diplomi- ja sertifikaadikursused			International Language and Education Centre Evenor Raua 4-12, Tallinn tel 648 5441, 648 5509; www.evenor.ee Küsi büroost tasuta kataloogi!
■ inglise keel (Inglismaa, Iirimaa, Malta, USA, Kanada, Austraalia, Uus-Meremaa), saksa k (Saksamaa), prantsuse k (Prantsusmaa), hispaania k (Hispaania, Ecuador), itaalia k (Itaalia), vene k (Venemaa), hiina k (Hiina)	EF Rahvusvahelised Keeltekoolid noortele ja täiskasvanutele	keeleõpe keelekeskkonnas; kursused toimuvad aasta ringi: intensiivkursus, suvekursus, ärikeelekursus, keeleeksami ettevalmistus jm	kohalikud atesteeritud keeleõpetajad	al 5809/nädal (hinnas majutus, toitlustamine, 20-30 keeletundi nädalas, õppematerjalid, keeletestid)	EF Eesti Pikk 7, Tallinn tel 64 323 64, faks 6 312 213 estonia@ef.com; www.ef.com

Rubriik SEMINARIRUUMIDE RENT igal esmaspäeval					1 RIDA 413.00	TELEFON 667 0105		
korraldaja, kontaktandmed	ruumi suurus (m²)	iste-kohti	hind/ühik	hinna sees	lisatasu eest	majutus-kohti	soodustused	lisainfo
Grand Hotel Tallinn Toompuiestee 27, Tallinn Tel 667 7139, faks 667 7001	Wiiralt 23	12	300 kr/h	grafoprojektor, paber-	tõlkesüsteem, videoprojektor,	328	kokku-	valik kohvipause, grupi- ja banketi- menüüsid. Restoranis Le Paris iga päev lõuna- ja õhtu- <i>buffet</i> . Saia- ja kohvipood Mademoiselle. Lisainfo www.grandhotel.ee
	Köhler 29	18	300 kr/h	tahvel, ekraan, televiisor,	ärikeskuse teenused		leppel	
	Keres 30	18	250 kr/h	video, slaidiprojektor,				
	Koidula 33	40	400 kr/h	kirjutusvahendid,				
	Tubin 42	50	500 kr/h	lauavesi				
	Jakobson 75	80	700 kr/h					
Eiffel 75	40	1000 kr/h						
Hotell Dzingel Männiku tee 89, Tallinn Tel 610 5201 www.dzingel.ee	saal A 88	50	800 kr/päev	TV, video,	toitlustamine gruppidele,	350	kokku-	grillrestoran, 3 sauna, tasuta traadita internet (WIFI); tasuta parkimine valveta parklas
	saal B 52	20	600 kr/päev	grafoprojektor,	kohvipausid, koopiad, video-		leppel	
	saal C 200	150	1000 kr/päev	pabertahvel,	dataprojektor, sünkroontõlke-			
	saal D 117	70	900 kr/päev	CDmängija	aparatuur			
	UUS saal 72	45	800 kr/päev					
	UUS saal 36	20	500 kr/päev					
nõup. ruum	10	400 kr/päev						
Hotell Susi Peterburi tee 48, Tallinn Tel 630 3300, faks 630 3400 susi@susi.ee www.susi.ee	Mari 25	8	200 kr/h, 1100 kr/päev	grafoprojektor, televiisor,	koopiad, faks, video-dataprojektor,	202	kokku-	omanäolised konverentsiruumid, valik kohvipause, toitlustamine restoranis, valvatav tasuta parkla; tellides konverentsipaketi (vt www.susi.ee), säästate raha
	Jüri 40	28	300 kr/h, 1600 kr/päev	videomakk, ekraan, paber-	DVD, sünkroontõlge,		leppel	
	Mööga baar 70	50	300 kr/h, 1600 kr/päev	tahvel, kirjutusvahendid,	toitlustamine, kohvipausid			
	Roheline Ämblik 210	90	500 kr/h, 2900 kr/päev	internet				

Töömõtted ei anna rahu?

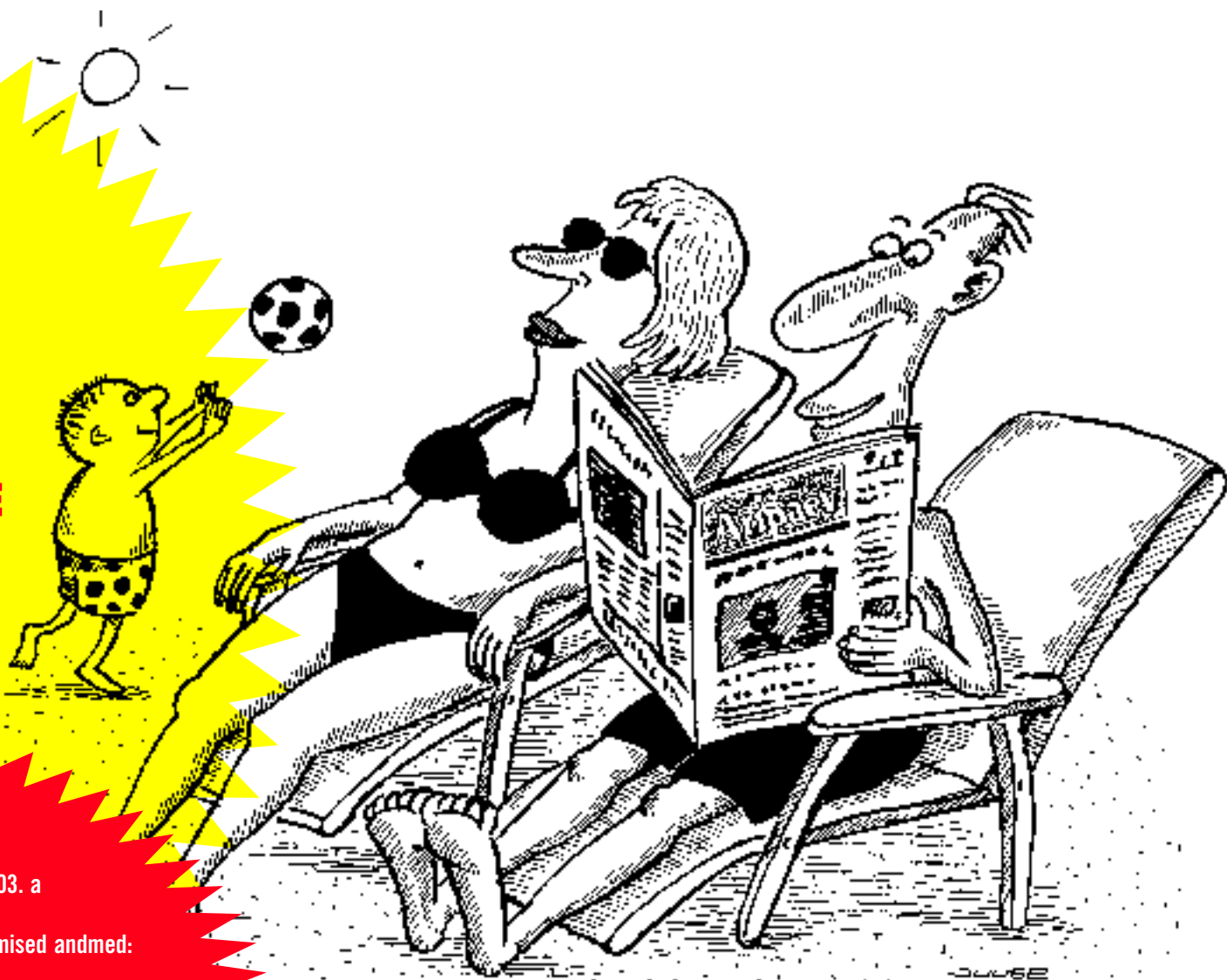
TELLI ÄRIPÄEV PUHKUSELE KAASA JA ÄREVUS KAOB!

Kui Sinu suvisel aadressil Äripäev ei käi, võid selle tellida perioodiks 14. juuli–15. august 2003. a kõigest 80 krooni eest (tavahind 190 kr), kui saadad meile hiljemalt 7. juuliks järgmised andmed:

- ees- ja perekonnanimi
- postiaadress (NB! Nõutav oma postkast!)
- mobiiltelefon
- e-aadress

Äripäev

e-aadress suvi@aripaev.ee • telefon 667 0099

intress
alates
3,9%

EESTI ÜHISPANK
SEB Grupp

kinnisvara

toimetaja Ain Alvela tel 667 0048, e-post ain.alvela@aripaev.ee

SEADUS ■ Raieloa taotlemise kord

Elamukrundilt puude raiumiseks peab hankima raieloa

Elamukrundil kasvavate puude raie toimub peamiselt kohaliku omavalitsuse poolt kehtestatud korras, metsaseadusele tuginedes krundipuid üldjuhul langetada ei saa.

Dagne Hanschmidt

Tuginedes kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 6 lg 3 p 1 ja Eesti Vabariigi Valitsuse 17.01.91 määrusele nr 12 ("Esmatasandi haldusüksuse kohaliku omavalitsuse pädevusse antavate looduskeskonna ja -varade ning loodusobjektide haldamise ja kasutamise andmise kord") peavad kohalikud omavalitsused kehtestama puude raieloa andmise korra.

Näiteks Tallinna maaomanik vajab üle kaheksa sentimeetri jämeduste elujõuliste oma krundil kasvavate puude mahavõtmiseks linnavõimudelt raieluba. Väärtuslike puude likvideerimisest tekkinud kahju tuleb kokkuleppel Tallinna transpordi- ja keskkonnaametiga kompenseerida kas asendusistutuse või rahalise tasuga.

Tallinna linnavalitsuse määrus nr 97 17.11.97 sätestab, et puude raie Tallinnas toimub raieloa alusel. Raieluba pole vaja puude jaoks, mille diameeter jääb alla 8 cm, mõõdetuna 1,3 meetri kõrguselt juurekaelast. Eeskiri ei käi enamlevinud viljapuude kohta, neid võib maaomanik oma suva järgi maha võtta.

Raieloa saamiseks tuleb Tallinna transpordi- ja keskkonnaameti juhtivspetsialisti Kristjan Tarni sõnul ametile esitada kirjalik taotlus, kus on ära näidatud järgmised andmed:

- põhjendus puu(de) likvideerimiseks;
- andmed taotleja kohta (nimi, aadress, asukoht, isikukood või registreerimisnumber, esindaja volitus, kontakttelefon jms);
- omandisuhe puu kasvukohaga.

Eravalduse või erastatava maa korral esitab taotluse maa omanik või maa erastaja. Munitsipaalmaa ja riigi omandis oleva maa korral esitab taotluse linnaosavalitsus või maad haldav asutus. Transpordi- ja keskkonnaamet registreerib taotluse, kontrollib selles esitatud andmete õigsust, vajadusel nõuab taotlejalt täiendavaid dokumente ja selgitusi ning otsustab puu(de) raieloa andmise ühe kuu jooksul. Raieloa andmise korral märgistab transpordi- ja keskkonnaameti spetsialist puud looduses ning vormistab raieloa kolmes eksemplaris, millest üks väljastatakse taotlejale, teine eksemplar vastava linnaosa valitsusele, kus raie toimub, ning kolmas eksemplar jääb Tallinna transpordi- ja keskkonnaametile. Raieluba ei väljastata pikemaks perioodiks kui kaks aastat.

Harjumaa keskkonnateenistuse metsanduse peaspetsialisti Toomas Tiitsi sõnul on Tallinnas raie eest ette nähtud ka kompensatsioon ehk taastamistasu. Harjumaa omavalitsustest on selline maks kehtestatud ainsana Tallinnas, see on vajalik linna roheline võrgustiku säilitamise ja taastamise seisukohalt.

Kristjan Tarni hinnangul kasutatakse rahalist kompensatsiooni üha vähem ning vaid sel juhul, kui ei jõuta asendusistutuses kokkuleppele. Rahalist kompensatsiooni või asendusistutust ei rakendata puude puhul, mis on kuivanud, haigusnunnustega, ohtlikud ümbrusele, ebaesteetilise välimusega või muul moel sobimatud selles kohas kasvama. Asendusistutuse tegemise vajadus sõltub Tarni sõnul eelkõige mahavõetud puude olukorrast ja väärtusest, mitte niivõrd kogusest. Kui näiteks tulevase maja alla jääb ise-

Raiumisele annab roheline tule kinnituse saanud metsateatis

(metsaseaduse järgi puude langetamise kord)

- metsaomanik on kohustatud asukohajärgsele keskkonnateenistusele esitama metsateatise
- metsateatises peab olema kirjas kavandatud raie liik ja ülevaade metsa uuendustöödest ja metsakahjustustest
- taotlus esitatakse asukohajärgsele keskkonnateenistusele vähemalt kaks nädalat enne tööde algust
- keskkonnateenistus kas keelab kavandatud tegevuse, juhul tähelepanu sellele, et kavandatud tegevus ei vasta metsamajandamiskavale või metsa majandamise soovitusetele, või teeb ettepaneku viia plaanitud tegevus kooskõlla õigusakti, metsamajandamiskava või metsa majandamise soovitusetega ja esitada uus teatis
- metsateatise esitajal on õigus alustada töid, kui asukohajärgne keskkonnateenistus ei ole kahe nädala jooksul teatise esitamisest keelanud teatistes kavandatud tegevust

Allikad: metsaseadus, Äripäev

tekkeline lepavõsa, ei ole vaja suuremastaapset kompenseerimist. Samas, ühe ehituse alla jääva tammepuu või männi puhul oodatakse ehitajalt või arendajalt head tahet ning valmisolekut heastada loodusele ja ümbritsevale miljööle tekitatud kahju, eelkõige siis uue haljastuse rajamise kujul. Selleks tuleb arendajal koostada haljastuse projekt või koostöös linnaosavalitsusega leida koht uute istutuste tegemiseks. Projekti realiseerimisel loodava haljastuse väärtuse hindavad

keskkonnateenistuse spetsialistid. Kristjan Tarni märgib ka, et iga selline olukord on unikaalne ja haljastuse kompenseerimisel tekkivad probleemid lahendatakse läbirääkimiste käigus.

Tänavu 5. jaanuarist kuni 2. maini on Tallinnas väljastatud kokku 227 raieluba.

Samal teemal:

http://veeb.tallinn.ee/keskkond/haljastus_raieloa_avaldus.php

Et kas või üht valgust varjavat puud oma krundilt maha võtta, peab selleks hankima raieloa.

Foto: Raul Mee

MÜÜA VASTVALMINUD RIDAELAMUBOKSID KLOOSTRIMETSAS

Põldma tn 2 ja
Kõlviku tee 42

Minu Kodu

Isiainfo: (0) 6 310 310 ja (0) 6 133 023

Hansapank

KLIENDIPÄEV PÜHAPÄEVITI KL 13.00-15.00

Müügikorraldus KINNISVARAKESKUS Tel 6 009 111 • GSM 051 11 733 • www.kindelkinnisvara.ee

LOODUSEST INSPIREERITUD ELUSTIIL

ÄRIPINNAD ■ Tallinna büroopinnad

Büroo üürihinda määrab üha enam kvaliteediklass

Läinud aasta lõpus võis Tallinnas täheldada keskmise kvaliteediklassi büroopindade üürihindade alanemist, tulevik aga toob esile eri kvaliteediklassiga kontorite selged hinnaerinevused.

Ingrid Mitt
Pindi Kinnisvara
äripindade maakler

A+ ja A-klassi büroopindade üürihinnad 2002. aasta teisel poolel ei muutunud. Mõningaid kõikumisi võis aga täheldada B- ja C-klassi büroopindade üürihindades.

Büroohoonetes, kus puudub tänapäeva tasemele vastav siseviimistlus ja kommunikatsioonüsteemid, võis märgata üürihindade langust. Näiteks kesklinnas asuvas B-klassi büroohoones alanes üürihind 120 kroonilt 100 kroonile.

Sel ja järgmisel aastal on Tallinnasse oodata büroopindade juurdekasvu umbes 20 000 m² võrra, millest enamiku moodustab väljaüürimiseks mõeldud pind, osa büroopindu ehitatakse siiski ka omakasutuseks.

Uued büroopinnad valmivad endises ametiühingute majas Rävala pst 4, FKSM ehitab uue büroohoone Kaarli puisteetele ning Tartu mnt alguses valmib Estconde-E 23korruselise City Plaza büroomaja. Uut ärihoonet hakatakse ehitama ka Narva mnt 7a asuvalle krundile. 2004. ja 2005. aastal valmivad ka Viru keskuses uued büroopinnad.

Hinnanguliselt on uute büroopindade aastane nõudlus pealinnas umbes 9000 m². Üha mõjukamaks büroopindade nõudluse teguriks muutub asukoht, sest suure personali- ja firmadel tuleb kesklinna tasulise parkimise eest maksta üha suuremaid summasid ja seetõttu eelistatakse neid büroopindu, mis pakuvad mõistlikku lahendust nii parkimis- kui ka juurdepääsuprobleemile.

piirkonna ülevaade

Süveneb erinevus A- ja B-klassi büroopindade üürihindade vahel. Kui mõni aasta tagasi võidi küsida tavalise B-klassi büroopinna eest sama üürihinda, mis A-klassi büroohoones, siis nüüd hakkab eri klassist büroopindade üürihindades tekkima märgatav hinna-vahe.

Tulevik on mitmeotstarbeliste hoonete päralt

- büroopindade pakkumine ja nõudlus võib lähiajal tasakaalust välja minna, sest pakkumine on tekitanud suure ülejäägi, kuna uutele kvaliteetsetele büroopindadele siirduvad üürnikud on jätnud palju vakantsust olemasolevatesse büroohoonetesse
- kõige olulisemaks jääb büroopinna asukoht, kusjuures üürnike seas hakkavad välja kujunema nn soositud ja ebasoositud piirkonnad; ebasoositud piirkonnas paiknevad büroopinnad langevad ebaõnnestumise riski alla
- seoses büroohoonete finantseerimisraskustega on uute büroopindade teke jätkuvalt seotud polüfunktsionaalsete hoonetega, kus paiknevad nii äri- (kaubandus, teenindus ja bürood) kui ka eluruumid.

Allikas: Pindi Kinnisvara

**Viru keskus
valmib järgmise
aasta aprillis.**

Foto: Raul Mee

Tallinna büroopindade viimase viie aasta renditase on langenud

(kr /m² kuus), IV kvartalis

	1997	1998	1999	2000	2001	2002
SÜDALINN						
Viru, Raekoja plats, Suur- ja Väike-Karja, Harju	210	190	180	160	150	150
Lauteri, Kentmanni, Pärnu mnt algus, Roosikrantsi	190	160	160	150	150	150

SÜDALINNA LÄHIÜMBRUS

Uus-Sadama, Ahtri, Tuukri, Sadama, Mere pst	190	180	160	140	135	130
Pikk, Lai, Toompea	150	140	120	120	120	120
Liivalaia, Pronksi, Gonsiori, Narva mnt, Nafta, Raua, Vilmsi, Poska, Kreutzwaldi, Pärnu mnt Liivalaia viaduktini, Endla algus, Gonsiori, Tartu mnt, Tatari, Veerenni, Maakri	170	150	150	140	130	140
Pärnu mnt pärast viadukti ja Tondi	130	130	110	120	130	140

ÄÄRELINN

Paldiski mnt ja Mustamäe ristmik, Laki, Forelli, Liimi, Mustamäe tee, Nõmme keskus, Endla kesk- ja lõpposa	160	130	115	105	100	120
Kadaka ja Akadeemia	145	120	110	95	90	100
Punane tn, Suur-Sõjamäe ja Peterburi mnt, Pirita	110	110	100	90	85	90
Sõle, Tööstuse Niine Kopli tn algus Põhja pst	80	80	80	70	70	70
Männiku	80	80	60	60	60	60

anda üürile tootmiskompleks
Türi tn. 5

Laohoone 978,4m².
Tootmis- ja kontorihoone üp: 1861m².
Kinnisel territooriumil valgustatud ja videovalvega asfalteeritud plats 4500m².
Soojustatud euronõuetele vastav 2-kordne kontor-ladu.
Täisautomaatne vesiküttega kattimaja ja elektri-alajaam.
Kaubalift. Estakaad. Laoruumides kaubariidid.
Mööbleeritud kööginurk. Saun. Dushiruumid.
Mööbleeritud riietusruumid. Koosolekute saal.
Internet. Telefon. Signalisatsioon.
Hind: 175 000.-/kuu

MAJAEKSPERT
KINNISVARA

Viru 21
Tallinn 10148
Tel. 6 446 061
Faks 6 466 212
Jaak Hoffart 051 45 777

FKSM

AS FKSM pakub üürile büroopindasid Tallinnasse Pärnu mnt viadukti kõrvale rajatavasse uude 10-korruselisse hoonesse. Üüritava pinna min. suurus 430m², üüripinda kokku ca 9500 m². Suurepärased parkimisvõimalused.

Kontakt:
Martin Sillandi
e-post: martin.sillandi@fksm.ee
tel: (0) 665 2174, 051 19 962

ROCCA
kortere lamud

intress alates **3,9%**

EESTI ÜHISPANK
SEB Grupp

Tel (0) 6805 400 Janek Lehtmetts GSM 056 805 420 janek.lehtmetts@merko.ee www.roccakortere lamud.ee

lähedus on alati määrav

Rocca Al Maresse Vabaõhumuuseumi tee 5 rajatakse kaks korterelamut, mis koos lähedalasuvate kaubanduskeskuste, koolide, lasteade, meelelahutuskohadega ja sportimisvõimalustega kujuneb kaasaegseks elamukompleksiks

Kasesalu elamukrundid Kakumäel

terragrande

arendaja OÜ Sanderlei
asukoht Särjesilma tn, Kakumäe
kruntide suurus 950–1200 m²
kruntide arv 28
kruntide hind 500 kr/m²
müüdid/broneeritud 3/2

lisainfo: lisanduvad liitumistasud 200 000 krooni;
hea infrastruktuur, kaubanduskeskused,
haridusasutused, meditsiinasutused,
spordirajatised, Tallinna puhtaim mererand 700 m
kaugusel; kinnistuid kaitseb tugevate meretuulte ja
niiskuse eest kõrghaljastus

Müügiinfo **Terra Grande OÜ**
Aili Asavi
Tel 665 1590, 050 46 669
www.terragrande.ee

Peremaja
TEELAHKME

Minu Kodu
uus kodulaenu ja -liisingu sooduspakett

Tel (0) 6805 400 Kaire Pettai GSM 056 805 425 kaire.pettai@merko.ee www.peremaja.ee

- Hinna sees "võtmekäite" maja ja haljastatud krunt.
- Võimalus tutvuda sisustatud majaga
- Turvaline keskkond • Supelrand • Lasteaed • Laste mänguväljak, korvpalliplats
- Kesklinnast ca 10 km kaugusel

rõõm oma kodust

AS Merko Ehitus Järvevana tee 9G, Tallinn Tel (0) 6805 400 www.merko.ee

merko

reklaamitoimetaja Margit Raias tel 667 0162, e-post reklaam@aripaev.ee; reklaamimüügi projektijuht Ander Sibrik tel 667 0110, e-post ander.sibrik@aripaev.ee

SOOVIME ÜÜRILE VÕTTA ERAMUID ja RIDAMAJU

- eelistatavalt heas korras
- nii mööbliga kui ilma
- tagame korrektseid üürilepinguid

Küsi!

Getama Teid Varsalinnas ja Kesklinna korteris. Valmistada võidakse 30, Tallinn. Aadressid E-R 9-18, L 11-15 tel. 6278070

OBER HAUS
KINNISVARAFIRMA

MÜÜA
viimane korter

Sõpruse pst 9

KODUMAJAGRUPPI AS
Pärnu mnt 15 tel 665 1725, 6651 723
www.tiskre.ee

KORTERELAMU
Herne 25/ Magasini 17, Tallinn

KESKLINNA MUGAVUS JA AEDLIK PRIVAATSUS

- 2003.a lõpus valmiv elamu kesklinna külje all Herne ja Magasini tänava ristumiskohal.
- Mugav ja hinnatud asukoht – eemal linna läbivate magistraalide liiklusest ja müra, ometigi vaid mõneminuutilise jalutuskäigu kaugusel city tuiskoonest.
- Seitsetest 1-4toalist valgusküllast ja hea planeeringuga korterit (32,1-106,9 m²).

Info ja müük:
Hauster Baltic OÜ, Veerenni 56, Tallinn tel 655 8110, 050 46 044 Mihkel Oiderma e-mail: mihkel@hauster.ee

Laenuinfo:
Marge Kasepalu-Ohakas, tel.(0) 6 133 832

Minu Kodu
uus kodulaenu ja -hüügu sooduspakett

Hansapank

Kaarli Maja Kaarli pst 8

Elu- ja ärihoone
Müüa esimese korruse ärihoone, 130-300 m², sobivad bürooks, teeninduseks ja kaubanduseks.

Parkmaja kesklinna Pärnu mnt 102d

1- kuni 3-toalised korterid suurusega 40 - 67 m², 8-korruselises korterelamus, kesklinna rohelises piirkonnas, vaikselt ja turvalises elukeskkonnas.

Maakri Maja Maakri 36

Elu- ja ärihoone
Müüa viimased penthouse- tüüpi suurepärased vaatega korterid, suurusega 74-103 m².

Karukellakodu Pune tee 14, 16, 18

Kodu looduses, kesklinnast 10 minuti kaugusel. 2-4-toalised korterid uues, arenevas elurajoonis Pirita jõe lähedal, suurusega 58-84 m².

www.fksm.ee

Lisainfo:
tel 665 2174
gsm 051 19 962
Martin Sillandi
martin.sillandi@fksm.ee

Oma Maja
ilmub
1. augustil

Äripäev

Piret Veski,
reklaamimüügi projektijuht
tel 667 0069, faks 667 0200,
piret.veski@aripaev.ee

MÜÜA ÄRIKINNISTU
Tänassilma tehnopark

Mergo Holding OÜ

Sõe 3a Tallinn 11313 GSM: 05031290, 05018674 Telefon: 6556295, faks: 6556296, www.tehnopark.ee

Õhtuks sadamasse

korterid
äri- ja büroopinnad

Tallinn, Paadi tn. 14A
www.vallikraavi.ee

Info tel. 650 5454; 051 53 786

VALLIKRAAVI KINNISVARA

Kiiremad saavad parimad krundid!

telefon 05140404 // www.pankrannik.ee

Pankrannik 2

Projekti tutvustamine L & P kell 12-15 kohapeal

PINDI KINNISVARA

MÜÜA KORTERID SÜDALINNAS, ALLIKA TN

üp 50,7-147 m²
täisviimistlus, parkimiskohad.
Valmivad 2004 a., suvel.
Hinnad 15 500-25 000 kr/m²

INFO: (0) 6103 900 Tiia Soosaluste 050 91 503 www.pindi.ee

elamis
pinnad**Müüa korterid kesklinnas Ilmarise kvartalis**

- 2- ja 3toal, uutes majades
- väga hea asukohaga, ühtlaselt välja arendatud turvaline kompleks
- ilus haljastus koos lastemänguväljakuga

Pro Kapital Grupp AS
tel 614 4920, 050 71 921

Müüa korterid Kadriorus Tina 24

- 2–4toalised
- renoveeritav puitlamu, üp 40–135 m²
- hoone on ehit 1917
- renoveeritakse oktoobriks täies mahus, peale ehitatakse 2 uut korrust
- gaasiküte, kvaliteetsed siseviimistlusmaterjalid

Pindi Kinnisvara tel 610 3900, 051 15 153 Pärle Sepping, www.pindi.ee

Müüa korterid Tallinna vanalinnas Rüütli 13

- täielikult renoveeritud maja, heas asukohas
- 2- ja 3toal, 65–110 m²

Pro Kapital Grupp AS
tel 614 4920, 050 71 921

Müüa korterid vanalinnas Raekoja platsil

- eksklusiivne täielikult renoveeritud maja, parimas asukohas
- 1-3toal, 35–120 m²
- suurepärase vaated vanalinnale

Pro Kapital Grupp AS
tel 614 4920, 050 71 921

majad

Müüa maja Viimsis

- kinnistu 1200 m², üp 296 m²
- 6 tuba, 3 magamistuba, köögi-mööbel, -tehnik, saun, 5 tsooniga põrandaküte, tööstusvool, õlikütetekatel Haret Metall, Balteco mullivann ja dushinurk, garaazh kahele autole, roheline ja rahulik naabrused

Kaanon Kinnisvara tel 665 9584, 055 675 555 Tõnis Avikson, tonis@kaanon.ee, www.kaanon.ee

Müüa vaipelamu Rohuneeme tee 84

- uus, 4korteriline, üp 174–204 m², gaasiküte, sauna võimalus
- rannajoonest ca 100 m, igast korterist hea vaade Tallinna lahele
- auto turvaline parkimine kinnises sisehoovis

Arco Vara Tallinna Büroo tel 614 4660, 050 52 260 Kaie-Liina Blande, kaie-liina.blande@arcovara.ee

Müüa eramu Randvere külas Tülli teel

- 2korruselise, üp 176 m², 5 tuba
- saun, kamin, kaks vannituba, garaazh, terrass, ehitustööde lõpptähtaeg sept 2003
- kinnistu, pindala 1063 m²
- lähedal Randvere kirik, bussipeatus, meri 300 m kaugusel

Alla Talu tel 056 633 477 alla.talu@neti.ee; www.neweka.ee

krundid

Müüa elamukrundid Tartu mnt

- 1,3 km Tartu maanteelt enne Assaku silda
- kõrghaljastus, setailplaneering kehtestatud

Kivinuka KV tel 056 43 711, Kivinuka@hot.ee, www.kivinuka.ee

Müüa krundid Kakumäel

- 600–1200 m² Jõeküla tee, Tiskre tee, Põllumäe tn ja Kakumäe tee vahelisel maa-alal, Tiskre oja lähedal

tel 056 43 711 Anti Roosinupp, Kivinuka@hot.ee, www.kivinuka.ee

Müüa kinnistu Peterburi tee 92a

- äri- ja tootmistam 2,5 ha
- kinnistul kahekordne kontorihooned ja kolm angaari

Talu Management Group OÜ tel 050 58 000, mail.talu@neti.ee

Müüa hoonestamata elamumaa Rohuneeme tee ääres

- pindala 1200 m², kinnistu
- detailplaneering kehtestatud
- lubatud 2korruselise elamu
- lubatud max ehit-alune pind 360 m²
- tehnovõrgud naaberkinnistul
- kinnistu piiril väike tiik, vaade merele, veepiirini 30 m

alla.talu@neti.ee, www.neweka.ee

Müüa kinnistu Tallinnas Sadama 5/7

- kinnistu suurus 2069 m²
- sihtotstarve – ärimaa 95%, transpordimaa 5%
- lubatud ehit alune pind 80%
- ehitise lubatud kõrgus 4 korrust
- kinnistust möödub 2,5 mln turisti aastas

TMG OÜ tel 050 58 000 Mait

Müüa elamukrundid Kakumäel Pikaliiva elamurajoonis

- 27 elamukrunti
- 924–1441 m²
- hind koos kommunikatsioonidega (v.a elektri- ja sideliitumine)
- lähedal Kakumäe rand, Tiskre oja

Haabersi Maja tel 679 1600, 055 919 714 Aivar Kalvi, 052 73 928 Rein Funk, müügiinfo: www.pikaliiva.ee

Müüa kinnistatud ärimaa Veskimõldre elamurajooni südames

- 5000 m²
- kõik kommunikatsioonid

Pindi Kinnisvara tel 610 3900, 050 67 774 Ivar Sinilaid, www.pindi.ee

Müüa elamukrundid Harku vallas, Ilmandus, Tuulepesa elamurajoonis

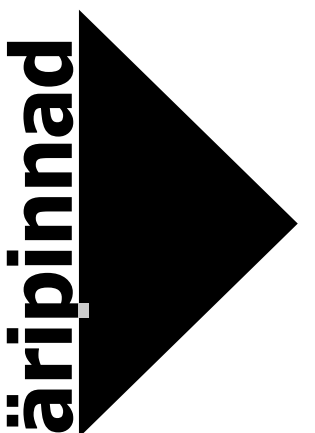
- 9 km Tallinna piirist, 5 km Tabasalust
- 1990–2550 m², hind 125 kr/m²
- hinnale lisanduvad liitumistasud elektriga 25 A (25 000 kr) ja veega (50 000 kr)

Landolin Kinnisvara tel 656 3731, 056 636 901 Raul Orglaan info@landolin.ee

Müüa elamuehituskrunt Sakus

- kanalisatsioon, vesi ja küte lähedal
- kinnistu

tel 055 573 291 Karin

Anda rendile:

- kontorid al 12,5–73 m²
- laod al 100–400 m²
- või müüa lao- ja tootmispinnad kuni 3000 m²
- elamispinnad
- krundid 1200–7000 m²
- pooleleolevad ehitused 1500 m²

Hiteh Kinnisvara OÜ Pärnasalu 38, Saue tel 679 0885, 050 15 375

Müüa büroohoonega hoonestatud kinnistu kesklinnas

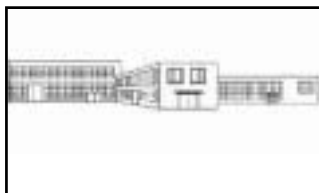
- hoone üp ca 600 m², kinnistu 1091 m²
- hoone renoveeritud 1999. a
- olemas eskiisprojekt ca 1000 m² juurdeehituse (korterid) ehituseks parkimisplatsi kohale

Kinnisvaraekspert tel 630 9440, 050 28 972 Ennu Susi, ennu.susi@kve.ee, www.kve.ee

Anda üürile äripinnad Maardus Vana-Narva mnt 20

- kaupluseks, tootmis- või büroopinnaks, keldrikorrusel kuivad ruumid, sobivad arhiiviks
- üldp 9000 m², krunt 7000 m², hind 29 kr/m² + komm-maksud
- hea parkimisvõimalus, ööpäevane Falcki valve, 200 tel-liini, kõik kommunikatsioonid

tel 050 76 557; info@vvp.ee

Anda üürile Vilde tee 150

- bürooruumid 34,7 m² ja 35,4 m², hind 83 kr/m²
- tootmisruumid II k 470 m², hind 41 kr/m²
- kaarhall 460 m², hind 31 kr/m²
- hindadele lisanduvad komm-tasud

tel 050 76 557; info@vvo.ee

Müüa büroo-kaubandushoone Tartus, Teguri tn 45c

- perspektiivikas ärirajoon
- 3korruselise, 826 m², kinnistu 1036 m²

tel 055 33 589, jyri@n-vorm.ee

Müüa büroopinnad kesklinna lähedal Kitsekülas, Türi tn 10c

- kaasaegsed ja avarad büroopinnad
- suurusd 23–850 m²

Pindi Kinnisvara tel 610 3900, 050 67 774 Ivar Sinilaid, www.pindi.ee

Anda üürile büroopind Pärnu mnt 21

- kontor 69 m², hinnapakkumine aasta lõpuni

Paavli Ehitus tel 050 32 100, 650 0000 Anton Urb

Müüa tootmishooneid Harjumaa, Kuusalu vald, Kiiu

- Tallinna piirist ca 25 km
- tootmishooneid: 430 m² (teller 3 t), 1 100 000 kr, 528 m², 1 000 000 kr, 635 m² (teller 1 t), 1 200 000 kr
- vesi, kanalisatsioon, gaas, elekter

Kaanon Kinnisvara tel 665 9585, 051 55 725 Arik Piirisild, arik@kaanonee

Anda rendile lao- ja tootmispinnad Luha 34

- erinevad suurusd, 48–1000 m²
- hinnad 40–80 kr/m²

Majaekspert Kinnisvara tel 644 6061, 051 45 777 Jaak Hoffart, www.majaekspert.ee, jaak@majaekspert.ee

Anda üürile kaasaegne lao- ja tootmispind Peterburi tee ääres

- üp ca 2800 m², gaasiküte, ventilatsioon, turva- ja sidesüsteemid, olme- ja kontoriruumid

Kinnisvaraekspert tel 630 9440, 050 28 972 Ennu Susi, ennu.susi@kve.ee, www.kve.ee

Anda üürile tootmis- ja laoruumid

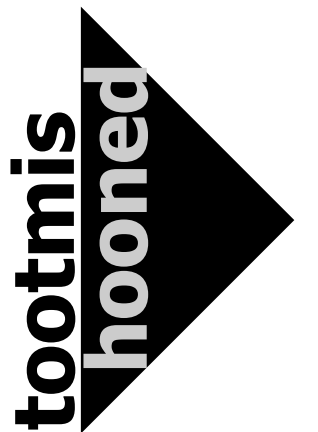
- 1300 m² ja 720 m², talakraanad 2x20 t
- ruumid ja territoorium valvaga
- territooriumi üürimise võimalus

Kapitali Grupp tel 660 4644, 050 26 336 Einar Helmik, einar@kapitaligrupp.ee

Anda üürile lao- ja tootmispinnad Viimsis

- soojustatud, üp ca 3300 m²
- vabaneb 01.08.03

Kinnisvaraekspert, tel 630 9440, 050 28 972 Ennu Susi, ennu.susi@kve.ee, www.kve.ee

pildiga
reakuulutus
42x57 mm
531 kr

reklaamitoimetaja Margit Raias tel 667 0162, e-post reklaam@aripaev.ee; reklaamimüügi projektijuht Ander Sibrik tel 667 0110, e-post ander.sibrik@aripaev.ee

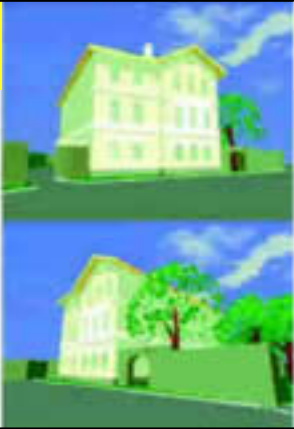
Müüa uued korterid

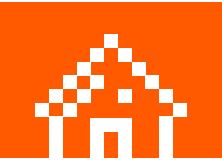
Tootal Kinnisvara müüb kortereid 4-korruselises renoveeritavas majas Herne 26

- valmib detsembris 2003
- rahulik keskkond, eemal suurtest teedest
- Tiigiveski pargi läheduses
- 1-3-toalised korterid suurusega 31–77 m²
- kaasaegne planeering
- hoovis oma parkla
- gaasiküte

TOOTAL KINNISVARA

Info tel (0) 661 8960, 053 413 771, raul@tootal.ee, www.tootal.ee

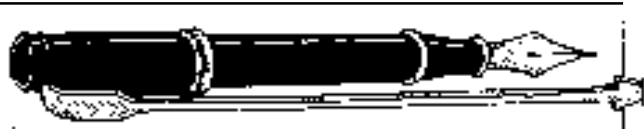

B·R·E·M

BALTIC REAL ESTATE MANAGEMENT

www.brem.ee

Reklaam Äripäeva 667 0105

RUBRIIK KINNISVARA IGAL ESMASPÄEVAL

www.aripaev.ee

1 RIDA 413.– TELEFON 667 0105

ELAMISPINNAD			
Korterid			
Müüa			
• korterid Ilmarise kvartalis	2- ja 3toal, uued, kesklinnas, mere ääres, hea asukohaga, turvaline, haljastatud, välja arendatud kompleks		Pro Kapital Grupp AS tel 614 4920, 050 71 921
• korterid Raekoja platsil	1-3toal 35–120 m², eksklusiivne, täielikult renov. maja, parim asukoht, suurepärased vaated vanalinnale		Pro Kapital Grupp AS tel 614 4920, 050 71 921
• korterid vanalinnas Rüütli tn 13	2- ja 3toal 65–110 m², täielikult renoveeritud maja, heas asukohas		Pro Kapital Grupp AS tel 614 4920, 050 71 921

KINNISTUD			
Müüa			
• äri- ja tootmiskinnistud Jüris ja Sauel	Jüris 7426 m² ja 2,28 ha, paiknevad uue Kalevi tehase naabruses, kommunikatsioonid, sh gaas, asfalttee ääres; Sauel Tule tn lähistel 4526 ja 5423 m²	120–150 kr/m²	Kinnisvaraekspert tel 630 9445, www.kve.ee 050 28 972 Ennu Susi, ennu.susi@kve.ee
• tootmiskinnistu Tartu mnt ääres Rae vallas	detailplaneering kehtestatud, 37 237 m², täisehitusvõimalus kuni 14 000 m² + rajatised, el, gass, puurkaevuluba, arenev naabrus, küsi ka teisi ärimaa pakkumisi		Uus Maa tel 627 2600, 051 31 001 Aivo Hallist aivo.hallist@uusmaa.ee, www.uusmaa.ee

ÄRIPINNAD			
Bürood			
Anda üürile			
• äripinnad Kristiines Mustamäe tee 29	uues korterelamus, I k; 134,4 m²; 73,7 m²; 73,7 m²	200 kr/m²	Simus Kinnisvara tel 645 5266, 051 19 745 Merlin Lind www.simus.ee
• büroopinnad Susi büroo- ja kaubanduskeskuses Peterburi tee 46	erineva suurusega, head parkimistingimused, hea digitaalside, interneti püsiühendus, valvatah autoparkla, valvatavad ruumid, turvaline keskkond, mitmekesised toitlustustingimused	soodsalt	tel 630 3668, 050 20 705
• büroo- ja äripinnad kõikjal Tallinnas	erineva suuruse ja otstarbega, ootame uusi pakkumisi omanikelt; helista ja küsi lisa		Kaanon Kinnisvara tel 665 9585, 055 687 555 Riina Piirsalu, riina@kaanon.ee, www.kaanon.ee
• büroopind Tartu kesklinnas	60 m², äsja renoveeritud		tel 052 90 642
• Concordia Ülikooli endised ruumid	ca 4500 m², remonditud, võimalus rentida eraldi osadena	kokkuleppel	BREM Kinnisvara tel 625 8750, 050 96 563 Ivar Vilmer ivar.vilmer@brem.ee, www.brem.ee
• büroopind Postimajas (Narva mnt 1)	III k, kogupind 1500 m², 70 kabinetti	130 krm²	tel 625 7300, post@tallpost.ee
• büroopinnad Kristiines Tulbi 6	kivimaja, II k, 15–90 m², heas korras, mehitatud valve, sundventilatsioon, kinnine parkla	90 kr/m²	AS Morrison Invest tel 626 2104, 056 44 544, www.morrison.ee myyk@morrison.ee
Müüa			
• äripinnad Kristiines Mustamäe tee 29	uues korterelamus, I k; 165,1 m² – 13 000 kr/m²; 77,4 m² – 13 500 kr/m²; 79,4 m² – 13 500 kr/m²; 105,1 m² – 13 000 kr/m²; 146 m² – 14 000 kr/m²; 161,6 m² – 14 000 kr/m²		Simus Kinnisvara tel 645 5266, 051 19 745 Merlin Lind www.simus.ee

Kauplused, restoranid, baarid, puhkekompleksid, spordihallid jm			
Anda üürile			
• töötav restoran Väike-Karja 1	üp 260 m², remonditud, 2 korrust, euronõuetele vastav	327 kr/m² + komm-tasud + 18%	BREM Kinnisvara tel 625 8750, 050 96 563 Ivar Vilmer ivar.vilmer@brem.ee, www.brem.ee
• valmis baari ruumid Sauna tn	194 m², tunnustused olemas, puudub kõõgitehnika	165 kr/m² + komm-tasud + 18%	BREM Kinnisvara tel 625 8750, 050 96 563 Ivar Vilmer ivar.vilmer@brem.ee, www.brem.ee
• kaubanduspinnad Jõhvis	kuni 300 m² ja laopinnad kuni 400 m², kõik lisateenused	kokkuleppel	AS EVAS Kaubandusvõrk tel 055 536 537 tel 625 7300, post@tallpost.ee
• teenindussaali kassaboks Postimajas Narva mnt 1	II k		
Müüa			
• hotell Kuressaares Saaremaal	104kohaline normaalselt toimiv kolmetärnihotell. Kiire!	soodsalt	Arco Vara Tallinna Büroo tel 614 4640, 050 30 600 Ülli Kukumägi
• puhkekompleks Kuressaare kesklinnas	koosneb kahest hoonest, 10 tuba, saunakompleksiga, valminud paar aastat tagasi, sobib firma puhkekohaks	2 800 000	Arco Vara Tallinna Büroo tel 614 4640, 050 30 600 Ülli Kukumägi

Lao- ja tootmispinnad			
Anda rendile			
• lao- ja tootmispinnad Tānassilma tehnapargis Pärnu mnt	uued ja kaasaja nõuetele vastavad laopinnad (430–3000 m²), prestii ne ja arenev keskkond, logistiliselt hea asukoht, kõik komm-d, vajadusel büroo- ja olmeruumid		Uus Maa tel 627 2600, 051 31 001 Aivo Hallist aivo.hallist@uusmaa.ee, www.uusmaa.ee
• lao- ja tootmispinnad Põhja-Tallinnas	al 273 m², ca 20 erinevat suurust		Uus Maa tel 627 2600, 051 31 001 Aivo Hallist aivo.hallist@uusmaa.ee, www.uusmaa.ee
• lao- ja tootmishooned Jüris, Maardus ja Tallinnas	spetsiaalselt Teie vajadustele vastavalt ehitatud		Uus Maa tel 627 2600, 051 31 001 Aivo Hallist aivo.hallist@uusmaa.ee, www.uusmaa.ee
• tootmispinnad Ida-Virumaal Kohtla vallas, Tallinn-Narva mnt	2000 m², kõik kommunikatsioonid, valve	kokkuleppel	AS EVAS Kaubandusvõrk tel (033) 25 259, 055 48 089
Müüa			
• tootmiskompleks Ääsmäel Harjumaal	Tallinna kesklinnast ca 25 km, kinnistu ca 6,8 ha, hooned ca 4000 m², tsentraalne vesi, kanalisatsioon; elekter, telefon. Küsi lisa!		Uus Maa tel 627 2600, 051 31 001 Aivo Hallist aivo.hallist@uusmaa.ee, www.uusmaa.ee
• ja anda üürile tööstushooned Suur-Sõjamäe piirkonnas	vāga kiiresti arenev ja logistiliselt soodne asukoht		Uus Maa tel 627 2600, 051 31 001 Aivo Hallist aivo.hallist@uusmaa.ee, www.uusmaa.ee
• hoone Vilde tee 71 (end. restoran Kānnu Kukk)	2156 m², erastatavat teenindusmaad 5107 m², el-võimsus 125 A, vesi, kanalisatsioon võimalik hoonetele peale ehitada kuni 3 korrust. Otse omanikult	6 000 000 kr	tel 626 2104, 056 44 544, myyk@morrison.ee
Ost			
• otsime oma klientidele lao- ja tootmispindu ning ärimaad	nõudlus ületab pakkumise; ost, müük, üür ja konsultatsioon		Uus Maa tel 627 2600, 051 31 001 Aivo Hallist aivo.hallist@uusmaa.ee, www.uusmaa.ee

DAEWOO

www.dltostukid.ee
DL Tõstukid OÜ
Tel (0) 605 3640

transport

toimetaja Rivo Sarapik tel 667 0181, e-post rivo.sarapik@aripaev.ee

Iganädalased
kaubaveod Eesti
ja Belgia vahel

tel 605 3030

LAONDUS ■ Euroopa Liidu mõju Eesti laopindade turule

EL jätab laondusturu puutumata

Kinnisvaraspetsialistid usuvad, et Eesti liitumine Euroopa Liiduga (EL) laopindade turul olulisi muudatusi kaasa ei too.

Rivo Sarapik
rivo.sarapik@aripaev.ee

“Arvan, et mingit hüppelist nõudluse kasvu ja hinnatõusu ei tule ja laopindade turg jääb stabiilseks ka pärast Eesti liitumist ELiga, seda eriti kuni

5000 m² suurusega eraldiseisivate ladude osas,” prognoosis Estonia Logistics OÜ juhataja Aivo Viljamaa, kes arendab laokompleksi Liival. “Rendihinnal on tõusuruumi suuremates laokompleksides, kus pinna haldamine, korrashoid, logistika korraldamine on odavam ning efektiivsem.”

Uusi laokeskusi on rajatud ka viimastel aastatel, samas on Viljamaa sõnul kasvanud laopindade pakkumine, rohkem pakutakse just häid laopindu. “Kuigi hinnatase on veidi tõusnud, ei pruugi tõus ELi tingimustes jätkuda, kuna selleks ajaks võib tekkida ka aktiivsest ehitustegevusest tulenev pinna ülepakkumine,” lisas ta.

Arco Vara nõunik Hannes Kuhlbach prognoosib suurimat nõudluse kasvu Narva-Sillamäe piirkonnas, kus tänapäeval leidub palju halvas korras ja nn euronõuetele mittevastavaid pindasid. “On selge, et ELi piirilale logistikakeskuste teke on vaid aja küsimus,” leidis ta. Sillamäe sadam võib sellest võita, kuid ei pruugi. Meretranspordi osakaal tarbekaupade jms osas ei ole kuigi suur võrreldes maanteetranspordiga. “Eesti ja suures osas ka Balti hulgi- ning jaekaubanduse turg on juba jagatud ja uusi tulijaid, kes vajaksid üle 10 000 m² suuruseid pindasid, ei näe.” Ka ei usu spetsialistid, et EL toob kaasa nõudluse teist tüüpi laopinda-

Peterburi tee ja Tänassilma tehnapargis valmivad sel sügisel uued laokompleksid, rendihinnad esimeses 80-90 kr/m² ja teises 80 kr/m². Pildil Peterburi tee kompleks. Foto: Uus Maa

Suurim nõudlus on väikese laopinna järele

laopind	nõudlus	pakkumine	turg
kuni 300 m ² 300-1000 m ²	suur keskmine	keskmine keskmine	nõudlus ületab pakkumist mahult tasakaalus, kuid pakutava hind, suurus ja kvaliteet ei vasta nõudlusele
üle 1000 m ² Allikas: Uus Maa	väike	puudub	

de järele, sest ei ole oodata täiesti uute kaubagruppide Eestisse toomist. “See nõudlus võib kaasnedä ühinemisel NATOga, kui suureneb vajadus militaarse kauba, tehnika jms nõuete kohaseks ladustamiseks,” arvas Uus Maa äripindade vanemkonsultant Aivo Hallist. “Kindlasti kiirendab EL nõudluse kasvu kaasaja nõuetele vastavate laopindade järele, kuna suure-

neb näiteks tervisekaitse-, keskkonnakaitsekontroll ning välispartnerite surve.” Mõnevõrra võib suurendada ka itta suunatud logistikakeskuste tegevus.

Uute laopindade üürihind on Hallisti sõnul praegu 70-90 kr/m². On ebatõenäoline, et hinnad lähiaastail tõusta võiksid. Erandiks on äärmiselt soodsa asukohaga objektid, mitmetarbelised pinnad suurusega

Olukord laopindade turul püsib stabiilne

tulevikuprognoos

- tootmis- ja laopindade turul püsib olukord stabiilsena, põhiosa investeringutest on olnud mittespekulatiivsed
- spekulatiivsete investeringute jaoks on nõudlus jätkuvalt tagasihoidlik
- nõudluse järsku kasvu ei julge prognoosida ka ELiga liitumisega seonduvalt. Pigem võib hindade konvergens halvendada Eesti konkurentsivõimet võrreldes alternatiivsete soodsaate investeerimiskeskondadega
- Tartus on tulenevalt nõudluse kasvust oodata üürihindade mõõdukat tõusu, pikemas perspektiivis ka arendustegevuse aktiveerumist
- Pärnus jätkub tasakaalukas areng
- pakkumise kasvu pidurdab üüriarantide puudumine
- valmivates kompleksides paiknev kinnisvara on nõutud
- lao- ja tootmispindade kliendivood on mitmekordistunud
- soodsa üüri ja asukohaga pindade hinnad tõusevad

Allikas: Uus Maa, Kinnisvaraekspert

kuni 300 m². “Üldiselt püütakse üürikulusid kokku hoida töötingimuste, nõudmistele vastavuse ja muu sellise arvel,” selgitas Hallist. Samas – kui liitumine ELiga toob kaasa odavamad laenud ärikinnisvara ja -maa sektoris, annab see paljudele laiemad võimalused ehitamiseks. Siis võib Hallisti arvates olla omale ehitamine kasulikum kui rentimine.

MÜÜA

Kadaka teel kinnistu

koos kontori- ja laohoonega

kinnistu	14 829 m ²
ladu	2680 m ²
kontor	730 m ²
kaetud estakaad	416 m ²
parkla	5800 m ²

Täpsem info tel **050 21 250**

Jahutus- ja külmutus-seadmed igat liiki

transpordivahenditele

VTa Tehnika AS

Betooni 4, tel 620 1425, faks 620 1426

THERMO KING

NAVAKA
TRANSPORT

IGAPÄEVANE TRANSPORDITEENUS EESTI JA SOOME VAHEL EKSPEDEERIMINE SRÜ, EUROOPA JA SKANDINAAVIA RIIKIDES

- osakoormad, väikepakid ja kullerteenus Tallinna ja Helsingi vahel uksest ukseni 24 h jooksul
- tollimisteenused Eestis ja Soomes
- tolliterminali teenus

Paavli 6a, 10412 Tallinn
Tel 645 9877,
645 9878
ja faks 645 9874
navaka@navaka.ee

atoy
EESTI OÜ

Raskeveokite, paki-, sõiduautode varuosade ja autotarvikute HULGIMÜÜK

Tel 606 0920 • Faks 606 0923 • Müük 606 0921 • E-post atoyeesti@atoy.ee

OSA LINKKI

reklaamitoimetaja Aire Simonlatser tel 667 0163, e-post reklaam@aripaev.ee; reklaamimüügi projektijuht Maria Tammeorg tel 667 0021, e-post maria.tammeorg@aripaev.ee

hansatrans@hansatrans.ee

**SUUR
VEOS**

Tel (0) 672 4878, 050 92 605

**Saku AB teostab
rahvusvahelisi
kaubavedusid
kõikide Euroopa
riikide piires
nii tent- kui ka
külmihaagistega.**

Saku AB-ga ühinenud Euroopasse

Address Paneeli 2, 11415 Tallinn
Telefon 605 2370, faks 605 2361, e-post veod@sakuab.ee
Ekspediitorid 605 2373, 605 2372, 605 2371, 605 2365

Sisu Auto

Sisu & Renault Trucks

SISU AUTO EESTI AS

• **Tallinn** Betooni põik 8
tel 606 6201,
faks 606 6205
sisuauto@sisuauto.ee

• **Tartu** Veeriku 12b
tel (07) 425 700,
faks (07) 425 560
sisuauto@sisuauto.ee

• **Lepingulised töökojad:**
AS LAJOS Kunda, Jaama 18
tel (032) 21 069, faks (032) 21 193
OÜ PLUS Pärnu, Ehitajate tee 8
tel (044) 75 213, faks (044) 75 212
• **Kauplus:** Rakvere Autokeskus OÜ
Rakvere, Linnuse 6c
tel (032) 40 044,
faks (032) 40 033

Kümnes sisukas aasta

KASUTATUD VEDAUTOD HAAGISED BUSSID PAKIAUTOD MÜÜK - TELLIMINE

www.antrena.ee

Antrena OÜ
Rohuaia 21
44310 Rakvere

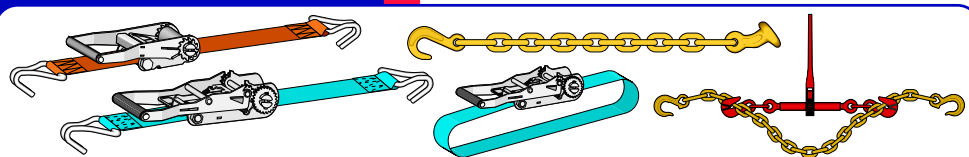
Tel +372 32 23760
GSM +372 50 94738
E-mail info@antrena.ee

Töste- ja koormakinnitusvahendid

Peterburi tee 71, 11415 Tallinn
Tel 620 5136, faks 620 5146
e-post info@certex.ee
www.certex.ee

- koormarihmade valmistamine 500–10 000 kg
- koormakettide valmistamine
- TIR-trosside valmistamine
- koormakatted ja koormavõrgud
- veorihmad ja püksiirid, koormavaljad
- koorma tugilatid ja tõkiskingad
- kinnitusaasad ja -siinid

TAMTRON kaaluga
on võimalik kaaluda
vahetult laadimise
ajal.
Nüüdsest saab
esitada arve
koorma tegeliku
kaalu eest
TAMTRONI
esindaja Eestis

Pivotex Balti OÜ

Tel (0) 677 3412, (056) 52 955
Faks (0) 677 3413

RATASLAADURI KOORMAKAAL

TRANSFENNICA

Heiska lipp koos meiega!

Transfennica Ltd
Eteläranta 12
FIN-00130 Helsinki
Tel +358 9 132 62
Faks +358 9 652 377

Transfennica Ltd
Gerhardin väylä 4
FIN-04960 Hamina
Finland
Tel +358 5 747 7400
Faks +358 5 747 7450

Transfennica Belgium B.V.B.A.
Land van Waaslaan, Haven 1207
B-9130 Kallo-Beveren
Belgium
Tel +32 3 570 9292
Faks +32 3 570 9299

Transfennica Deutschland GmbH
Hafenstraße 1b
D-23568 Lübeck
Germany
Tel +49 451 484 850
Faks +49 451 484 8521

Transfennica OÜ
Paldiski Lõunasadam
Rae põik 10, 76806 Paldiski
Eesti
Tel +372 631 8870
Faks +372 674 2422

Transfennica (UK) Ltd
Finland House, 47 Berth, Tilbury
GB-Essex RM18 7EH
UK
Tel +44 1375 363 900
Faks +44 1375 840 888

www.transfennica.com

BALTİKUM ↔ SWEDEN ↔ NORWAY ↔ RUSSIA

RAHVUSVAHELINE VEDU TENTHAAGISTEGA

Supeluse 5, Pärnu 80014
Tel. 044 71 327, Fax 044 71 328
GSM 051 45 064; 050 45 064
www.hot.ee/provints

PROVINTSI TRANSPORT

andré

Tel 601 2957, 050 40 658, 050 55 559
Faks 601 2985
e-post info@miil.ee

K O N T E I N E R V E O D

www.miil.ee

börs

toimetaja Kaja Koovit, tel 667 0096, e-post kaja.koovit@aripaev.ee

OTSUS ■ Microsofti vaba raha kasutamise otsus peaks olema langetatud aasta lõpuks

Microsofti aktsionäre ootab rekorddividend

Microsofti aktsionärid võivad saada maailma suurima omanikutulu, sest ettevõtte kaalub vaba raha vähendamiseks enam kui 10 miljardi dollari mahus erakorralise dividendi maksmist.

Peeter Stamberg

peeter.stamberg@aripaev.ee

Microsofti plaanitav enam kui 136 miljardi krooni suurune dividendimakse tähendab, et aktsionäridele jaotatakse summa, mis on suurem kui Eesti aasta sisemajanduse kogutoodang (SKT).

Plaanitav dividendimakse peaks vähendama ettevõtte 46 miljardi USA dollari (628 miljardi krooni) suurust raha ülejääki.

Financial Timesi tütarleht Les Echos on välja uurinud, et Microsofti dividend, mis oleks ajaloo suurimaid ettevõtete poolt tehtavad väljamakseid, on üks Microsofti vaba raha jagamiseks kaalutud valikutest.

Asjaga kursis olevate inimeste andmetel võivad aktsionärid saada 10 miljardist dollarist märkimisväärselt suuremad dividendid kas ühekorde maksenda või jagatuna üle kolmenelja kvartali.

Aksia kohta teeks see vähemalt dollari suuruse dividendi ning ettevõtte looja ning nõukogu esimees, maailma rikkaim inimene Bill Gates paneks dividendina taskusse 1,8 miljardit dollarit ehk 24,6 miljardit krooni. Selle raha eest saaks Gates osta kogu Hansapanga ja raha jääks veel ülegi.

Microsofti teisteks hiiglaslike vabade rahaliste vahendite vähendamise võimalusteks on aktsiate tagasiost, ülevõtmised ja suuremad korralised dividendid. Otsus, mida Microsoft vabade vahenditega teeb, peaks olema tehtud aasta lõpuks.

Tarkvaragigant on sattunud aktsionäride surve alla, sest aksia hind on langenud ja raha jääk samal ajal kasvanud. Sellest, et aasta alguses võeti vas-

Microsofti asutaja ja nõukogu esimees Bill Gates saaks rekorddividendina 25 miljardit krooni ehk Hansapanga ostuks piisava summa.

Foto: All Over Press

tu otsus alustada dividendide maksmist, võib vähe abi olla, kui igas kvartalis jätkub vabade vahendite kasv 3 miljardi dollari (41 miljardi krooni) võrra, samas kui sellel aastal makstakse dividende kokku vaid ligikaudu 900 miljoni dollari (12,2 miljardit krooni) eest.

10 miljardi dollari suurused raha ülejäägid aastas ja president Bushi sammud vähendamaks ettevõtete dividendidelt võetavaid makse, on ergutanud Microsofti kaaluma heldemaid väljamakseid aktsionäridele. Sellel aastal maksab firma esmakordselt 28aastase ajaloo

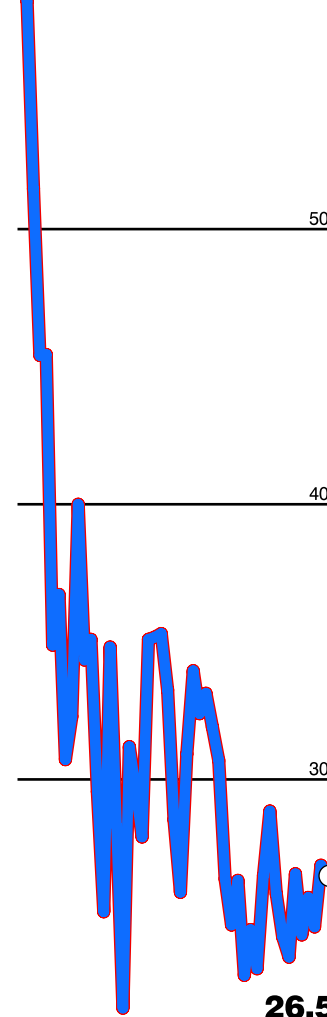
jooksul dividende. Dividendide suurus on 0,08 dollarit aksia kohta ja Microsoft on öelnud, et dividendide suurendamist kaalutakse.

Microsofti juhid on olnud tänavu varmad aksiaid müüma. Bill Gates on teinud kokku 30 müügitehingut ja loobunud Yahoo!Finance'i andmetel ning aksiasplitti arvestades 52 miljoni aktsiast.

Firma tegevjuht Steven Ballmer on tänavu müünud ligi 86 miljonit ettevõtte aktsiat. Juuni alguses kinnitasid analüütikud, et firmajuhtide aktiivne aktsiamüük on turule halb

Microsofti aksia on kõrgajast väärtusest kaotanud üle poole

aksia hind USD

59,56
27.12.1999

Allikas: Moneyline Telerate

Äripäev
online

Oracle pikendab PeopleSofti pakkumist

Maailma suuruselt teine tarkvarafirma Oracle jätab PeopleSofti aktsionäridele rohkem aega otsustamiseks neile tehtud 6,2 miljardi dollarilise pakkumise üle.

Tähtaega pikendatakse 18. juulini, varasem tähtaeg oleks läbi saanud 7. juulil, kirjutas Reuters. Oracle ei täpsustanud, kas ettevõtte on valmis veel kord pakkumise hinda tõstma. Viimati pakkus Oracle PeopleSofti aksia eest 19,5 dollarit. Oracle'i asutaja ja juht Larry Ellison märkis ühes varasemas intervjuus, et vajaduse korral ollakse valmis hinda veelgi tõstma.

PeopleSoft omakorda tahab väiksemat konkurenti J.D.Edwardsi 1,8 miljardi dollari eest üle võtta. PeopleSoft ja J.D.Edwardsi ühinemine võib aga tulevikus ohtu seda Oracle'i teise koha säilimise.

IBM ootab kohtuotsust järgmisel nädalal

Otsust IBMi ja tema vanemate töötajate kohtuasjas oodatakse järgmisel nädalal, kirjutas online-väljaanne BörseGo.

Maailma suurima käibega tehnoloogiafirma IBM vanemad töötajad süüdistavad ettevõtet ebaausas käitumises seoses nende pensioniplaanidega. Hagi esitati kohtule 1999. aastal. Hagi seisab, et vanematele kolleegidele, kes liitusid pensioniplaaniga 1995. ja 1999. aastal, tehti ülekohut.

Peahageja kohtuasjas on IBMi 52aastane töötaja Kathi Cooper, kes esindab USAs kokku 140 000 IBMi töötajat.

Hugo Bossi aktsionärid jäid kaotajaks

USA ringkonnakohus Southern District of New York otsustas tagasi lükata Hugo Bossi aktsionäride hagi firma vastu, kirjutas wallstreet-online.

Saksa moetööstusgrupp on seisukohal, et asja ei saa arutada USA kohtud, sest firma aktsiatega kaubeldakse Saksamaal, USA kohus oli Hugo Bossiga ses osas ühel nõul.

Aktsionärid esitasid hagi, sest kahtlustasid Saksa moefirma USA tütarettevõttes raamatupidamise puudujääke. Kui kahtlused avalikkuse ette jõudsid, kukkus moelooja aksia hind. Mullu märtsi lõpus maksis aksia 29 eurot, septembriks oli ta langenud üle kolme ja poole korra, 8,25 euroni.

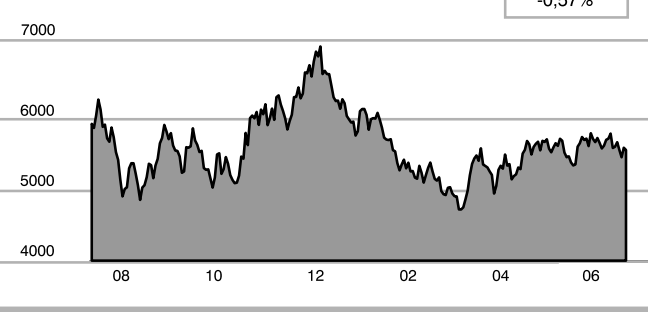
Dell lõpetab vangide töö kasutamise

Maailma suurim arvutimüüja Dell ei kasuta edaspidi vange arvutite ümbertöötlemisprogrammis, kirjutas New York Times.

Delli sammu tingis nii klientide kui ka keskkonnakaitsjate mure. Dell lõpetas lepingu Unicoriga, vanglateametile kuuluva firmaga, mis palkab vange tööstuste vajaduste rahuldamiseks. Leping Unicoriga lõpeb 30–60 päeva jooksul.

Nädala eest kritiseeris Delli vangide kasutamise pärast California keskkonnagrupp Silicon Valley Toxics Coalition, teades, et vangid ei ole kaitstud töötajate õiglase kohtlemise seadusega ja teenivad vaid 0,2–1,26 dollarit tunnis (kuni 17 krooni).

HEX-indeks

Tallinna börs			
04.07.			
Taise	254,51	0,35%	
käive	25,36 mln kr		
ÄP tööstusindeks	84,79	-0,23%	

Investori kalender

E 7. juuli

statistikaamet – tarbijahinnaindeks, juuni 03

T 8. juuli

Alcoa – majandustulemused

K 9. juuli

Yahoo – majandustulemused

N 10. juuli

Pepsico – majandustulemused

L'Oreal – majandustulemused

Juniper Networks – majandustulemused

R 11. juuli

General Electric – majandustulemused

E 14. juuli

Citigroup – majandustulemused

Bank of America – majandustulemused

T 15. juuli

Intel – majandustulemused

Johnson & Johnson – majandustulemused

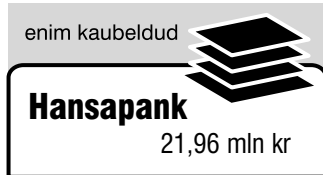
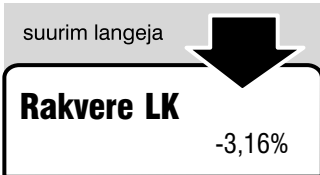
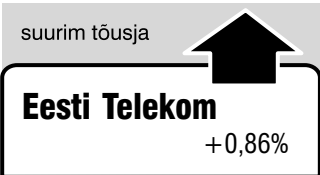
Motorola – majandustulemused

K 16. juuli

Ford – majandustulemused

AMD – majandustulemused

Apple – majandustulemused

Suurim huvi Hansa vastu 279,29 kroonil

Romet Kreek

romet.kreek@aripaev.ee

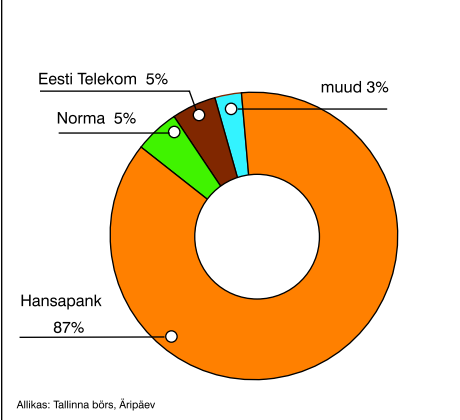
Lõviosa reedestest börsi päevakäibest (ligi 87 protsenti) andis Hansapanga aktsia. Enamik pangaaktsiastest vahetas omanikku hinnatasemel 279,29 krooni.

Hansapanga aktsia tõusis vaevumärgatavad 0,11 protsenti, 278,82 kroonile. Sulgemishinnaga vahetas omanikku vaid 13 aktsiat, kokku vahetas omanikku 78 613 pangaaktsiat. Investoreid rahuldas kõige rohkem 279,29kroonine (17,85 eurot) hind, kus vahetas omanikku 99 protsenti pangaaktsiastest.

Viimane tehing Hansapanga aktsiaga toimus sulgemishinnast kõrgemal. Kuna see pandi börsi kauplemissüsteemist läbi alles pärast kella 14, ei läinud see sulgemishinnana arvesse. Hansapanga aktsia käibeks kujunes ligi 22 mln krooni.

Väikeinvestoreid Hansapan-

Eilse börsipäeva käibe struktuur

Hansapanga aktsia andis suurima osa käibest. Norma ja Eesti Telekomi panus oli võrdset viis protsenti.

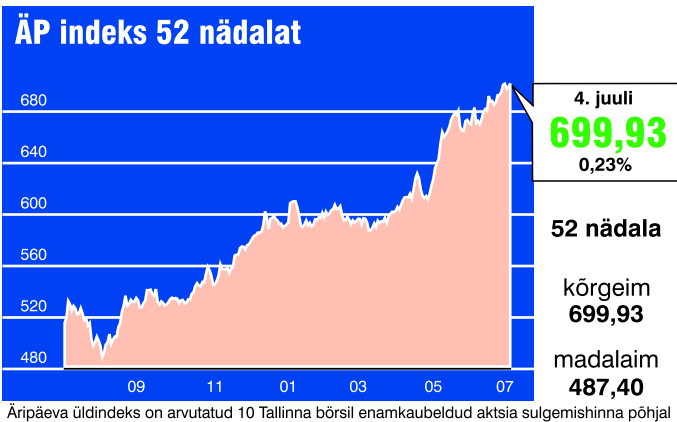
ga kallal askeldamas peaaegu polnud. Vaid viis tehingut 16st olid väiksemad kui 1000 aktsiat. Väikeinvestorite pärusmaaks oli Eesti Telekomi aktsia.

Eesti Telekomi aktsia tõusis 19 tehingus 1,27 mln kroonise käibe juures 0,86 protsenti, 109,84 kroonile. Eesti Telekomi aktsiaga tehti 11 tehingut

19st väiksemas mahus kui 1000 aktsiat.

Norma aktsia tõusis 15 tehingus 1,26 mln kroonise käibega 0,19 protsenti, 80,74 kroonile.

Nii Eesti Telekomi kui ka Norma aktsia andis viis protsenti börsi päevakäibest; tehingud muude väärtpaperitega andsid kokku 3 protsenti.

Tallinna Börs						
04.07.						
	sulgemis-	muutus	ost	müük	tehin-	käive
	hind kr	eelm (%)		tehin-	guid	kr
						P/E div. akt.
						suhe* kohta**

PÕHINIMEKIRI

Baltika	30,67	0,00	31,45	33,64	0	0	-	-
Eesti Telekom	109,84	0,86	109,84	110,00	19	1 266 136	18,2	6,00
Hansapank	278,82	0,11	278,82	280,07	16	21 955 329	10,9	6,00
Harju Elekter	69,78	0,22	69,63	72,91	1	19 470	6,8	2,00
Merko Ehitus	117,35	0,00	115,79	118,91	0	0	9,6	2,25
Norma	80,74	0,19	80,58	82,61	15	1 261 625	6,1	5,00
T. Kaubamaja	56,48	0,84	56,17	56,95	2	122 406	11,0	1,00

I-NIMEKIRI

Estiko	10,01	0,00	9,70	10,17	1	3 004	34,6	-
Kalev	32,70	0,48	32,70	35,20	1	5 265	6,1	-
Klementi	28,95	0,00	28,95	30,98	1	1 187	-	-
Klementi****	28,95	0,00	28,95	29,73	0	0	-	-
Rakvere LK	14,39	-3,16	14,24	15,02	1	10 364	7,9	-
Saku Õlletehas	64,31	0,74	64,15	65,72	3	8 910	16,3	5,00
T. Farmaatsiatehas	19,09	0,00	18,93	21,12	0	0	9,6	-
Viisnurk	36,77	0,00	36,93	38,18	1	91 924	-	-

VÕLAKIRJADE NIMEKIRI

Tallinna Sadam 10	126,31	0,00	0,00	0,00	0	0	3,30%	***
-------------------	--------	------	------	------	---	---	-------	-----

VABATURG

EVP	0,961	-0,97	0,959	0,970	4	616 726	-	-
-----	-------	-------	-------	-------	---	---------	---	---

* P/E suhe on arvutatud viimase 4 kvartali vahearuande (kui on olemas siis rahvusvahelise raamatupidamisstandardi (IAS) kohase) konsolideeritud puhaskasumi põhjal

** viimase majandusaasta kohta teavitatud (maktud) dividendi suurus (kroonides)

*** tulusus viimase tehingu põhjal **** Klementi märkimistöönd

Aktsiate ostu-müüginoteeringud*					04.07.
aktsia	valuuta	ostuhind	müüghind	noteerija	
Eesti Gaas	EEK	52,00	-	Hansapank	
EVP	EEK	0,950	0,980	Hansapank	
		0,925	0,975	Ühispank	
Microlink	EEK	70,00	150,00	Trigon	

* kursid on päeva jooksul korrigeeritavad

9. juulil on Nordea
Tervisejooksu start Hiiu
Onkoloogiahaigla juures.

Start avatud 17 – 20.
Sarja registreerumine
www.nordea.ee

Investeeringufondid 04.07.

fond	kuupäev	ost kr	müük kr	NAV	riski- aste***	aasta algusest %	tootlus (p.a.)%	fondi maht kr	haldav ettevõtte
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
II PENSIONISAMBA FONDID									
Ergo Tuleviku Pensionifond	04.07	10,5400	10,9700	10,6500	-	4,41	-	-	17 976 861 AS ERGO Varahaldus
Ergo Rahulik Pensionifond	04.07	10,2900	10,7000	10,3900	-	1,96	-	-	9 608 991 AS ERGO Varahaldus
Hansa Pensionifond K1	04.07	10,5800	10,8500	10,6900	-	2,30	-	-	28 497 747 Hansa Investeeringufond
Hansa Pensionifond K2	04.07	10,4900	10,7600	10,6000	-	4,74	-	-	88 919 918 Hansa Investeeringufond
Hansa Pensionifond K3	04.07	10,5400	10,8100	10,6500	-	6,50	-	-	128 780 905 Hansa Investeeringufond
LHV Aktsiapensionifond	04.07	10,1100	10,3100	10,2100	-	4,08	-	-	17 968 078 LHV Varahaldus
LHV Intressipensionifond	04.07	10,6600	10,8800	10,7700	-	4,06	-	-	6 695 841 LHV Varahaldus
Sampo Pension 25	04.07	10,5732	10,7868	10,6800	-	3,09	-	-	12 026 465 Sampo Varahaldus
Sampo Pension 50	04.07	10,8009	11,0191	10,9100	-	4,00	-	-	49 563 082 Sampo Varahaldus
Sampo Pension Intress	04.07	10,3851	10,5949	10,4900	-	2,64	-	-	6 870 964 Sampo Varahaldus
Seesami Kasvu Pensionifond	04.07	9,7100	10,0100	9,8100	-	1,34	-	-	12 894 427 Seesam Varahalduse AS
Seesami Optimaalne Pensionifond	04.07	10,0300	10,3300	10,1300	-	1,40	-	-	13 114 650 Seesam Varahalduse AS
Seesami Võlakirjade Pensionifond	04.07	10,4600	10,6800	10,5700	-	2,22	-	-	11 778 926 Seesam Varahalduse AS
Ühispanga Pensionifond Konservatiivne	04.07	10,4100	10,6800	10,5200	-	2,61	-	-	30 898 591 Ühispanga Varahaldus
Ühispanga Pensionifond Progressiivne	04.07	10,6100	10,8800	10,7200	-	5,23	-	-	99 175 027 Ühispanga Varahaldus
III PENSIONISAMBA FONDID									
Hansa Pensionifond V2	04.07	13,3900	13,6700	13,5300	4,34	7,55	12,15	8,51	30 910 135 Hansa Investeeringufond
LHV Täiendav Pensionifond	04.07	9,5400	9,7400	9,6400	-	6,40	1,80	-	3 997 359 LHV Varahaldus
Sampo Pensionifond	04.07	11,7612	11,9988	11,8800	-	4,58	7,90	-	9 906 410 Sampo Varahaldus
Ühispanga Pensionifond Täiendav	04.07	12,0900	12,3300	12,2100	2,87	7,17	12,17	-	30 050 528 Ühispanga Varahaldus
AVATUD INVESTEERIMISFONDID									
Balti Kasvufond	04.07	248,7600	253,7800	251,2700	7,48	16,13	24,87	19,10	141 600 156 Hansa Investeeringufond
Hansa Läänemere Aktsiafond	04.07	70,0600	71,4800	70,7700	-	4,67	-19,19	-	19 451 003 Hansa Investeeringufond
Hansa Vene Kasvufond	04.07	502,3700	512,5100	507,4400	22,82	22,29	18,82	10,40	51 403 266 Hansa Investeeringufond
Nordea Euroland*	03.07	1,6823	1,7163	1,6993	29,87	3,78	-15,80	-18,00	152 200 000 Nordea Rahastoyhtiö
Nordea Optima.fi*	03.07	0,2219	0,2264	0,2241	10,50	1,85	-2,68	-9,20	502 200 000 Nordea Rahastoyhtiö
Sampo Balti IF	04.07	2,9766	3,0677	3,0373	13,48	22,92	32,35	25,89	229 863 304 Sampo Rahastoyhtiö
Sampo Kasvufond	04.07	10,9791	11,2009	11,0900	20,14	5,42	7,16	-	22 951 548 Sampo Varahaldus
Trigon Balti Aktsiafond	04.07	174,3609	178,7863	177,0161	10,96	31,63	37,36	24,68	16 044 384 Trigon Funds
Trigon Kesk-ja Ida-Euroopa Fond	04.07	105,4774	108,1545	107,0837	-	6,11	15,41	-	174 894 489 Trigon Funds
Äripäeva Indeksi Fond	04.07	6,1619	6,4135	6,2877	15,05	11,58	24,45	19,78	1 101 412 Ühispanga Varahaldus
Ühispanga Kasvufond	04.07	2,9354	2,9948	2,9651	13,46	18,85	25,11	-7,30	58 924 257 Ühispanga Varahaldus
VÕLAKIRJAFONDID									
Hansa Intressifond	04.07	132,0100	132,0100	132,0100	0,17	1,37	3,40	4,47	1 515 009 782 Hansa Investeeringufond
Kapitalikaitsefond	04.07	1 181,0974	1 184,0575	1 184,0575	0,24	1,66	3,63	4,16	36 222 687 Trigon Funds
Nordea Euro Obligatio*	03.07	0,0536	0,0541	0,0539	3,64	3,50	9,65	7,20	219 500 000 Nordea Rahastoyhtiö
Sampo USD Intressifond**	04.07	56,5093	56,5093	56,5093	0,96	0,58	1,14	-	6 281 292 Sampo Varahaldus
Ühispanga Võlakirjafond	04.07	11,7261	11,7261	11,7261	1,22	3,65	7,51	-	300 278 492 Ühispanga Varahaldus

fond	kuupäev	ost	müük	NAV	tootlus (p.a.)				fondi maht	haldav ettevõte	
					1 päev	1 kuu	3 kuud	12 kuud			
RAHATURUFONDID											
Hansa Rahaturufond	04.07	-	-	1 000,0000	1,61	2,21	2,40	2,77	1 591 567 702	Hansa Investeeringusfond.	
Hansa USD Rahaturufond**	04.07	-	-	59,1860	0,60	0,70	0,76	1,22	14 344 533	Hansa Investeeringusfond.	
Sampo Rahaturufond	04.07	-	-	1 149,0500	2,22	2,80	2,83	3,11	277 716 251	Sampo Varahaldus	
Ühispanga Rahaturufond	04.07	-	-	100,0000	2,11	2,36	2,42	2,87	1 682 053 811	Ühispanga Varahaldus	

* noteeringud ja fondide mahud EUR`des; \*\* noteeringud ja fondide mahud USD`des; *** investeeringufondi tootluse viimase 24 kuu standardhälve

Eesti Väärtpaperikeskuse kogumispensionifondide indeksid

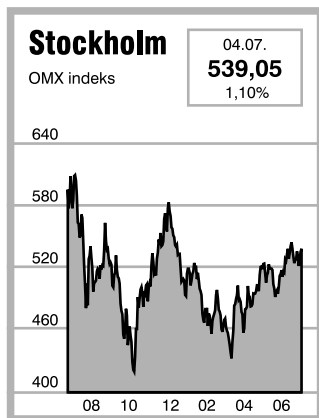
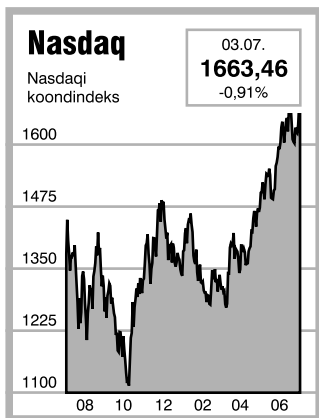
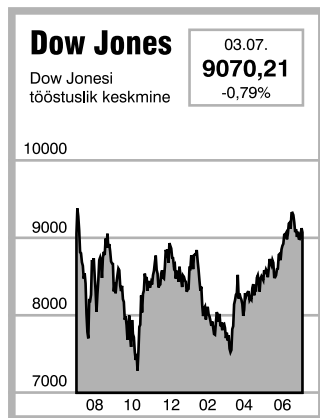
Maaklerifirmad

Eesti Krediidipank	Narva mnt 4, Tallinn	tel 669 0941, faks 661 6038
Eesti Ühispank	Tornimäe 2, Tallinn	tel 665 6622, faks 665 6802
Hansapank	Liivalaia 8, Tallinn	tel 613 1659, faks 613 1545
LHV	Roosikrantsi 2, Tallinn	tel 611 0300, faks 611 0310
Sampo Pank	Narva mnt 11, Tallinn	tel 630 2104
Suprema	Pärnu mnt 10, Tallinn	tel 640 5784, faks 640 5701
Trigon Securities	Pärnu mnt 15, Tallinn	tel 667 9233, faks 667 9201

Fondivalitsejad

Ergo Varahalduse AS	Lauteri 5, Tallinn, tel 667 9200, faks 667 9201
Hansa Investeeringimisfondide AS ...	
	Liivalaia 8, Tallinn 15 038, tel 631 0336, faks 626 0636 e-post: fondid@hansa.ee
LHV Varahalduse AS	Roosikrantsi 2, Tallinn 10 119, tel 611 0308 faks 611 0310, e-post: tonno.vahk@lhv.ee
Nordea Rahastoyhtiö	Hobujaama 4, Tallinn 10 151, tel 628 3344
Sampo Varahalduse AS	Narva mnt 11, Tallinn, tel 630 2295, faks 630 2275 e-post funds@sampopank.ee kodulehekulg: http://www.sampo.ee
Trigon Funds	Pärnu mnt 15, Tallinn 10 141, tel 667 9208 faks 667 9221, e-post:fond@trigon.ee kodulehekulg: http://www.trigon.ee
Ühispanga Varahalduse AS	Tornimäe 2, 15 010 Tallinn, tel 665 5611 faks 665 6201, e-post fondid@eyp.ee kodulehekulg: http://finance.eyp.ee
Seesam Varahalduse AS	Pärnu mnt.15, 10 141 Tallinn, tel 665 1727 faks 665 1729, e-post pension@seesam.ee kodulehekulg: http://www.pension.ee

toimetaja Tõnis Oja tel 667 0171, e-post turud@aripaev.ee

USA börsid* 03.07.

aktia	sektor	sulgemis-hind	muut %	52. nädala max	52. nädala min	p/e
Adobe Sys Inc	TT	33,86	0,83	40,00	16,50	39,4
Advanced Micro Dev	ET	5,49	-0,59	10,88	3,10	-
Alcoa	MT	25,30	-0,90	33,52	17,62	43,6
Altera Corp	ET	17,15	0,35	19,80	8,32	63,5
Altria Group Inc	MT	46,12	-1,01	52,00	27,70	8,9
Amazon.com Inc	EK	37,68	-0,45	37,89	12,26	-
American Express Co	FV	42,27	-0,05	44,84	26,55	20,3
Amgen Inc	FT	66,06	-1,71	67,54	30,57	-
AOL Time Warner Inc	TN	16,30	-0,61	17,89	8,70	-
Apple Computer Inc	AT	19,13	-0,73	19,69	12,72	-
Applied Materials Inc	ET	16,02	-1,54	20,06	10,26	200,2
AT&T Corp	TE	19,42	-2,31	28,88	13,45	-
Bellsouth Corp	TE	27,49	-0,87	32,65	18,32	18,7
Biogen Inc	FT	39,99	-0,57	50,52	28,43	31,7
Boeing Co	MT	34,58	-0,63	45,19	24,73	22,3
Bristol Myers Squibb	FT	27,26	-0,80	29,21	19,49	26,0
Broadcom Corp	ET	26,59	-2,10	28,23	9,52	-
Brocade Comm Sys	ET	6,05	-2,58	21,70	3,59	-
Campbell Soup	TO	24,32	-1,70	27,15	19,65	16,5
Caterpillar	MT	55,57	-0,30	58,25	33,75	22,8
Check Point Soft Tech	TT	19,69	-1,40	22,20	12,00	19,5
ChevronTexaco	EG	71,93	-0,99	88,29	61,31	30,2

Helsingi börs* 04.07.

aktia	sektor	sulgemis-hind	muut %	52. nädala max	52. nädala min	p/e
Aldata Solution	TT	1,57	-0,63	1,77	0,43	56,1
Comptel	TT	0,90	0,00	1,74	0,68	-
Eimo	MT	0,96	-1,03	1,38	0,78	18,5
Elisa Comm	TE	7,47	-0,27	7,75	4,46	-
Elcoteq Network	ET	11,27	0,71	14,20	4,43	17,1
Elektrobit Group	ET	0,30	-3,23	0,40	0,25	-
F Secure	TT	0,73	1,39	1,16	0,44	-
Nordea	FV	4,18	0,48	5,39	3,32	-
Nokia	TE	14,10	-2,49	20,50	10,52	19,7
Novo Group	TT	2,38	-0,83	3,78	2,08	10,8
Outokumpu	MT	8,00	3,76	12,20	6,87	7,0
Pohjola Yhtymä	FV	15,05	-0,59	19,19	11,32	5,8
Perlos	MT	5,15	2,79	8,43	2,96	-
Sampo	FV	6,35	0,79	8,00	5,05	10,1
Stonesoft	TT	0,42	0,00	0,90	0,30	-
Stora Enso	MP	10,36	5,07	14,39	8,30	-
Teleste	TE	3,18	2,91	4,00	2,21	-
TeliaSonera AB	TE	3,61	0,00	4,15	2,57	-
Tietoenator	TT	14,90	0,00	25,05	10,25	19,4
TJ Group	TT	0,14	7,69	0,20	0,12	-
UPM Kymmene	MP	13,50	5,55	20,02	11,05	6,4

* sulgemishinnad, EUR, Moneyline Telerate'i põhjal

Stockholmi börs* 04.07.

aktia	sektor	sulgemis-hind	muut %	52. nädala max	52. nädala min	p/e
ABB Ltd	MT	25,30	0,40	86,00	9,00	-
Autoliv	MT	221,50	-0,45	224,00	154,50	-
Assa Abloy	MT	79,50	1,92	124,00	67,00	22,5
Atlas Copco	MT	215,00	0,00	218,00	137,50	-
AstraZeneca	FT	336,50	-0,15	392,00	245,00	-
Electrolux	MT	158,50	-1,55	187,00	119,50	9,4
Ericsson Tel Lm	TE	8,75	1,74	12,86	2,96	-
ForeningsSparbanken	FV	108,50	0,46	116,50	85,00	13,8
Hennes and Mauritz	MT	184,50	-0,27	198,50	147,00	26,9
Holmen AB	MP	225,00	0,00	250,00	200,00	9,2
Icon Medialab Int	TT	2,20	4,27	2,50	0,70	-
Investor	FV	59,50	0,00	82,00	39,30	28,3
Sandvik	FV	216,00	0,70	231,00	174,00	15,8
Skandia	FV	22,60	0,89	42,00	10,50	-
Skanska	MT	47,40	0,85	63,00	38,10	-
SKF	MT	240,00	-0,41	261,50	191,50	11,1

SEB	FV	83,00	1,22	97,50	65,50	10,9
Securitas	TN	80,00	-3,03	180,00	67,50	18,6
Svenska Cellulosa SCA	MP	286,00	0,35	329,50	246,50	11,7
Svenska Handelsbanken	FV	132,00	0,76	141,50	97,00	12,6
Tele2 AB	TE	290,50	-0,68	297,00	126,00	192,4
TeliaSonera AB	TE	33,30	0,00	36,20	21,10	-
Volvo	AU	183,50	0,00	194,00	124,00	55,6
WM Data	TT	12,00	-0,83	18,80	5,50	-

* sulgemishinnad kella 18 seisuga, SEK, Moneyline Telerate'i alusel

Londoni börs* 04.07.

aktia	sektor	sulgemis-hind	muut %	52. nädala max	52. nädala min	p/e
Barclays	FV	4,45	-0,17	5,27	3,10	13,2
British Airways	TN	1,61	-1,23	1,88	0,85	10,7
British Telecom	TE	1,98	1,41	2,56	1,40	-
HSBC Holdings	FV	7,08	0,00	7,77	6,24	15,9

Lloyds TSB Group	FV	4,31	0,47	6,60	2,95	13,5
Marks and Spencer	JK	3,18	-1,24	3,84	2,58	36,1
BP	EG	4,12	0,37	5,58	3,49	14,4
Shell Trans & Trading	EG	3,91	0,26	5,12	3,32	11,8
Unilever	TO	4,78	-0,10	6,40	4,58	7,6
Vodafone Group	TE	1,19	-1,45	1,35	0,78	-

* sulgemishinnad, GBP, Moneyline Telerate'i alusel

Vilniuse börs* 04.07.

aktia	sektor	sulgemis-hind	muut %	52. nädala max	52. nädala min	p/e
Lietuvos Telekomas	TE	1,38	0,73	1,41	0,75	-
Ekranas	ET	5,09	0,59	6,75	4,70	-

* sulgemishinnad, LTL, Vilniuse börsi põhjal

Riia börs* 04.07.

aktia	sektor	sulgemis-hind	muut %	52. nädala max	52. nädala min	p/e
Ventspils Nafta	EG	1,03	3,00	1,05	0,57	-

* sulgemishinnad, LVL, Riia börsi põhjal

Moskva kauplemissüsteem* 04.07.

aktia	sektor	sulgemis-hind	muut %	52. nädala max	52. nädala min	p/e
UES	EG	0,29	7,33	0,28	0,07	-
Lukoil	EG	20,20	1,71	20,43	13,60	14,5
Rosteelcom	TE	1,80	1,27	1,99	0,98	-
Surgutneftgaz	EG	0,43	0,35	0,56	0,29	-

* sulgemishinnad, USD, Moneyline Telerate'i põhjal

Sektorite tähised:			
AT - arvutitööstus	FT - farmaatsiatööstus	EG - energeetika	
ET - elektroonikatööstus	EK - e-kaubandus	MP - metsa- ja paberitööstus	
TE - tarkvaratööstus	JK - jaekaubandus	TN - teenindus	
TO - toiduainetööstus	AU - autotööstus	FV - finantsvahendus	MT - muu tööstus

FINANTSTURGUDEL ■ Reede

Analüütikud näevad YIT-l tõusuruumi

Romet Kreek

romet.kreek@aripaev.ee

Soome YITi grupp teatas Soomes, Rootsis, Taanis, Balti riikides ja Venemaal tegutseva ABB ehitussüsteemide üksuse omandamisest, mis pani investoreid aktsiat ostma. Tehingu maksumuseks on 203 miljonit eurot (3,18 miljardit krooni).

YITi aktsia tõusis reedel 7,8 protsenti, 18,40 eurole. Selle tõusuga on aktsia lähedal 52 nädala kõrgtasemele.

Evli Bank taaskinnitas aktisiale ostusoovituse koos 23-eurose hinnasihiga, kirjutas AFX.

Enskilda Securities hindas aktsia väga atraktiivseks allpool 20 euro taset. Enskilda hindas varem tehingu suuruseks 300–350 mln eurot. “Umbkaudse hinnangu põhjal tõstame me tõenäoliselt firma ülevõtmisjärgset kasumiootust aktsia kohta 15–20 protsendi võrra,” teatas maaklerfirma.

“YITist on saamas unikaalne ehitussüsteemide firma Põhja-lae regioonis,” ütles Mandatumi analüütik Esa Hirvonen Bloombergile. Firma soovib aktsiat hoida. “See sobib hästi YITi strateegiaga lisada teenuseid ja säilitada käivet, et vähendada sõltuvust majanduskiiklast.”

Möödunud esmaspäeval teatas YIT Soomes ja Eestis asuva

Ehituskontserni YIT aktsia tõusis suurtehinngu toel aasta kõrgtaseme lähedale.

Makroflexi müügist 563 miljoni krooni eest Saksa Henkel Groupile.

USA aktsiaturg oli reedel seisuspäeva tõttu suletud. Turuosaliste pilgud on juba pööratud alanud nädalale, millega algab kvartalitulemuste avaldamise hooaeg. Teisipäeval teeb esimese Dow Jonesi tööstuskeskmesse kuuluva ettevõtte oma tulemused teatavaks maailma suurim alumiiniumitootja Alcoa. Kolmapäeval avaldab oma tulemused Yahoo. Neljapäeval avaldab tulemused PepsiCo ja reedel General Electric.

moneyline
telerate

Ametlikud Teadaanded

www.ametlikudteadaanded.ee

Maailma väärtpaberiturud* 04.07.

Indeks	viimane	muutus eelmisest %	aasta kõrgeim	aasta madalaim
Ameerika				
Standard & Poors 500	985,70	0,00	1 015,33	768,63
Toronto S&P TSX	6 995,91	-0,06	7 129,17	5 678,28

Lääne-, Lõuna- ja Põhja-Euroopa

Paris CAC40	3 072,40	-0,64	3 895,66	2 401,15
London FTSE	4 021,50	-0,08	4 636,10	3 277,50
Oslo OSE All Share	140,78	0,00	150,72	105,22
Kopenhaagen KFX	214,49	-0,03	247,56	166,75
Frankfurt DAX	3 228,99	-0,40	4 483,03	2 188,75
Madrid General	716,07	0,12	745,86	561,20
Amsterdam AEX	292,63	-0,97	438,94	217,80
Milano MIBTel	24 824,00	0,45	28 133,00	20 530,00

Kesk- ja Ida-Euroopa

Varssav WIG	16 338,22	1,77	15 989,90	12 436,84
Budapest BUX	7 942,00	0,11	8 541,43	6 546,35
Praha PX50	540,60	0,71	582,60	404,40
Slovakkia SAX	160,21	1,76	175,21	105,97
Moskva RTS-Interfax	509,07	0,12	518,07	305,56
Vilnius LTIT-10	1 811,04	0,04	1 811,69	1 136,58
Riia RICI	363,04	1,84	378,52	179,81
Viin ATX	1 329,15	0,37	1 333,82	991,23

Aasia

Hongkong Hang Seng	9 636,81	-0,10	10 939,56	8 331,87
Tokio Nikkei 225 indeks	9 547,73	-0,80	11 050,69	7 603,76
Soul KOSPI	693,25	0,93	807,36	512,30

* indeksid Moneyline Telerate'i põhjal

Äripäev
online

VW investeerib Hiinasse

Euroopa suurim autotootja Volkswagen AG ja tema partner Hiina FAW Group kavatsesid investeerida 1 mld eurot (15,65 mld krooni) uude tehasesse Hiinas.

Bloomberg kirjutas, et FAW-Volkswagen Automobili'i esindaja Wang Miye sõnul peaks Hiina kirdeosas asuvasse Changchuni linna rajatava tehase aastaseks tootmisvõimsuseks olema 330 000 autot ja tehas peaks valmima 2007. aastaks. Volkswagenile kuulub ühisettevõtte 40%.

Ühisettevõtte suurendab ka tootmist juba olemasolevas tehases seniselt 300 000-lt 330 000 sõidukile. Seega tootmisvõimsus peagi kahekordistub. “Nad töötavad täisvõimsusel, et nõudlust täita. Laienemine võimaldab neil valmistada uusi mudelid ja mitte kaotada kliente,” ütles Automotive Resources Asia autoturu jälgiija Gu Qun. “Ka teised välismaised tootjad võivad teha sama sammu ja suurendada tootmist.”

Hiinas on iga 120 inimese kohta üks auto. Kuna aga inimeste sissetulekud kasvavad, võib müük Hiinas McKinsey prognooside kohaselt 2010. aastaks peaaegu kolmekordistuda, jõudes 5,8 miljoni sõidukini.

Fiati turuosa rekordväike

Fiati turuosa vähenes juunis olulisel Itaalia koduturul rekordväikseks – 27 protsendile, kirjutas FT.

Fiat toob turuosa kahaneamise põhjusena välja uute mudelite nappuse. Ostjad nimelt ei taha vanu mudelid osta, lootes, et ettevõtte uued omanikud millegi parema ja üllatavaga välja tulevad.

Eelmise aasta juunis oli Fiati turuosa 28,7 protsenti. Kaks aastat tagasi samal ajal ulatus turuosa 34,2 protsendini. Fiat ei looda olulist müügi kasvu saavutada enne uute mudelite turule tulekut selle aasta viimases kvartalis.

Comcast loobub QVCst

USA suurim kaabelteleviisiooniafirma Comcast müüb 57protsendilise osaluse türetettevõttes QVC meediagrupile Liberty Media.

TV-ari müügihind peaks ulatuma 7,9 mld dollarini, kirjutab Wall Street Online.

QVC on USA TV-pood, mille mullune käive oli umbes 4,4 mld dollarit. Millisel viisil summa tasutakse, selgub järgmisel nädalal.

B30 4. juuli **89,01**
1,51%

Balti 30 indeksi sisse kuulub 30 Eesti, Läti ja Leedu enama kaubeldud aktsiat

* sulgemishinnad, USD, Moneyline Telerate'i põhjal

INVESTEERIMINE ■ Aktsiatega seotud hoiused

Hoius Plussi lisaintress vähetõenäoline

Nordea Panga aktsiatega seotud hoiused on nagu jäätiseostjate vahel välja loositavad autod, ainult et auhinnaks on mänguauto, mille saab kätte alles kahe aasta pärast.

Tõnis Oja
Äripäev

Nordea Pank tuli sel aastal välja uudsete, aktsiatega seotud hoiustega Hoius Pluss ja Hoius Pluss 2, millele makstakse 0,5-protsendilist kindlat aastaintressi, kuid millele võib lisanduda kahe aasta pärast veel 8–12protsendiline lisaintress, juhul kui hoiusega seotud kolme aktsia hind on kahe aasta jooksul sama või kerkinud.

Hoius Plussi puhul, mille nn müügiperiood on juba lõppenud, on kolmeks hoiusega seotud aktsiaks Coca-Cola Company, Nike ja Canoni aktsia. Hoius Pluss 2 on seotud Soome puidutööstusettevõtte UPM Kymmene, Jaapani suuruselt teise autotootja Honda ning Saksa tööstusgigandi Siemensi aktsiaga.

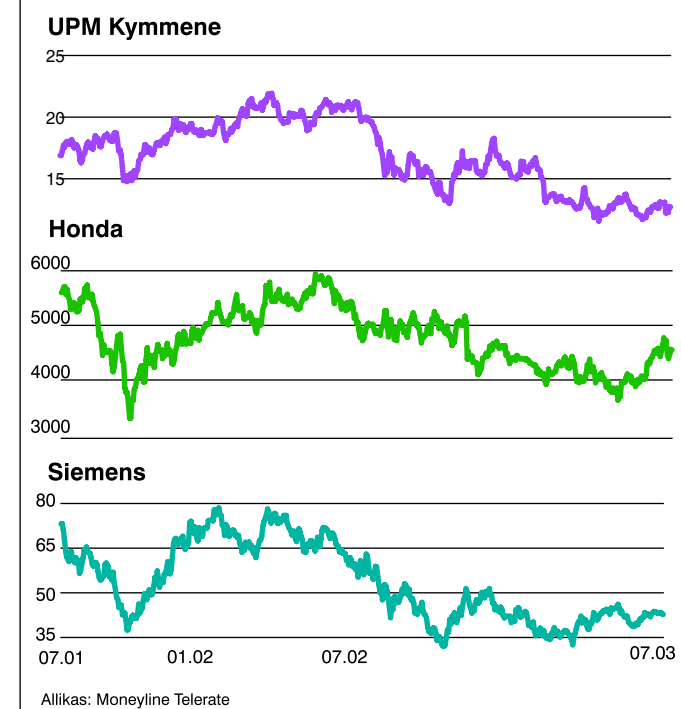
Esmapilgul tundub pakkumine ahvatlev, ehkki hoiuseintress on turuintressist mitu korda madalam. Ohutulukese te-

kitas aga asjaolu, et kerkima peab kõigi kolme aktsia hind, mitte aga kolmest aktsiast koosnev portfelli tervikuna.

Aktsiate hinnaliikumist kahe aastal on väga raske ehk peaaegu võimatu prognoosida. Ka investeerimispangad ei julge üldjuhul anda aktsiatele soovitusi pikemaks ajaks kui aastaseks perioodiks.

Kuna paremat meetodit pole, siis on ainsaks võimaluseks vaadata, mida need aktsiad on teinud eelnevate perioodide jooksul. Juuni lõpu seisuga oli viimase kahe aasta jooksul kerkinud Coca-Cola, Nike ja Canoni aktsia, odavnend aga UPM Kymmene, Honda ja Siemens. Ehk teisisõnu, kui hoiustega seotud aktsiad oleks fikseeritud juuni lõpu seisuga, oleksid Hoius Plussi valinud lisaintressi saanud, Hoius Pluss 2 ostnud investorid oleksid pidanud piirduma oma 15 646 kroonise hoiuse eest kokku vaid 157 krooni suuruse intressiga. Isegi esimese valiku aktsiatest jäi Coca-Cola aktsia plussi üle noatera ning mai lõpu

Hoius Pluss 2 aktsiad

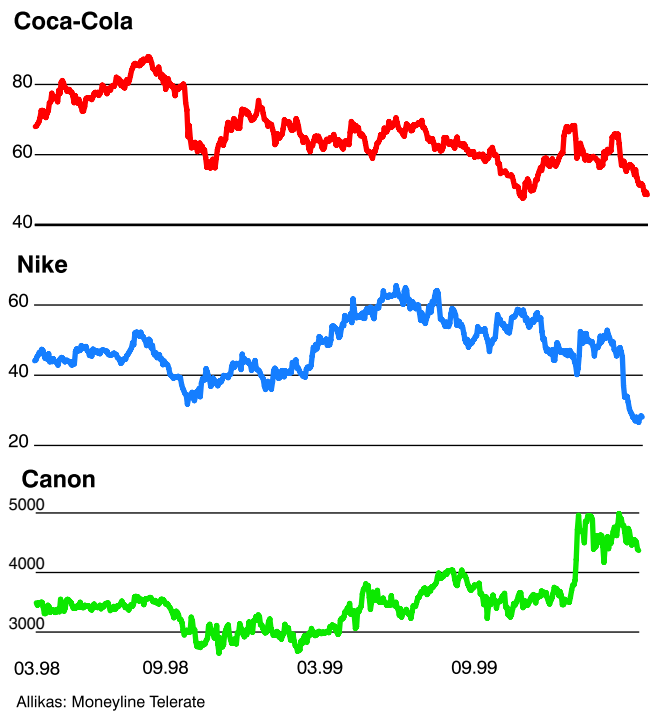

Viimase kahe aasta jooksul ei suutnud plussi jääda ükski Hoius Pluss 2 hoiusega seotud aktsiast.

seisuga poleks plussi jäänud kumbki aktsiate komplekt. Võib ju vastu vaielda, et viimased aastad olid aktsiaturgudele ja maailmamajandusele kehvad ning tulevikuperspektiivid on helgemad. Kui aga vaadata eel-

mise börsibuumi tippaega, mis lõppes 2000. aasta märtsis, olid selleks ajaks kahe aasta jooksul kerkinud UPM Kymmene, Honda, Siemensi ja Canoni aktsia, odavnend aga Nike ja Coca-Cola.

Hoius Plussi aktsiad

Börsibuumi ajal, aastatel 1998–2000 jäi Hoius Plussi hoiusega seotud aktsiast plussi kolmest kaks.

Kokkuvõttes võib öelda, et Nordea Panga Hoius Plussid annavad küll hoiustele lisaintressi teenimise võimaluse, aga tõenäosus, et ükski hoiusega seotud aktsiast ei jää kahe aasta jooksul miinusesse, on

küllaltki väike isegi headel aegadel. Pank raatsib aktsiastest teenitud tulu anda hoiustajale vaid aktsiainvesteeringute täistabamuse korral. Ise aga ei raatsi hoiustajale maksta isegi turuintressi.

AKTSIAGALOPP

Kolmapäeviti
16.50-18.00

Esimene maailmas:

ENNEOLEMATU KIIRE AKTSIAMÄNG

- tulemused reaajajas
- online-kommentaariid ekspertidelt
- auhinnad esimestele ja viimasele
- KÕIGILE TASUTA

Äripäev

www.aripaev.ee/aktsiagalopp/

Briti nael 10 nädala kõrgtasemel

Romet Kreek

romet.kreek@aripaev.ee

Briti nael tõusis reedel 10 nädala kõrgtasemele. Eesti Panga reedeseks Suurbritannia naelsterlingi kursiks oli 22,76309 krooni.

Briti nael oli kella 13.55ks tugevnenud euro vastu 0,6870 Briti naelale, mis on umbes ühe sendi võrra Eesti Panga kursist kõrgem. Investorid vähendasid euros olevaid pikki positsioone eurotsooni majandusnäitajate tõttu, kirjutas IFR Forex Watch.

Möödunud nädalal avaldatud eurotsooni tööstus- ja teenustesektori ostujuhtide indeksid andsid vastakaid signaale. Mõned ökonomistid ja analüütikud jõudsid järeldusele, et eurotsooni majandusaktiivsus ei ole tõusmas. Seevastu Briti teenustesektori indeks tõusis maikuu 51,9 punktilt juunis 54,5 punktile. Reedel avaldatud Halifaxi majahinnaindeks näitas juunis aastatagusega võrreldes 21,9% suurt tõusu. Nende näitajate põhjal peetakse Briti majanduse väljavaadeid lootustandvateks.

Eesti Pank		04.07.
valuuta	tähis	EEK
Austraalia dollar	AUD	9,27761000
Bulgaaria lev	BGN	8,03781500
Euro	EUR ..	15,64664000
Hiina jüaan (renminbi)	CNY	1,64619500
Hongkongi dollar	HKD	1,74740300
IMF arveldusühik	SDR	19,19092000

Rahaturu intressid		04.07.	
tähtaeg	Euribor	Talibor	Talibid
1 kuu	2,1470	2,6100	2,1100
2 kuud	2,1470	2,6400	2,1400
3 kuud	2,1400	2,6700	2,1700
6 kuud	2,0750	2,7300	2,2300
9 kuud	2,0430	2,7800	2,2800
12 kuud	2,0370	2,7700	2,3000

Börsikaubad

Kütused Rotterdami sadamates

kuupäev	ühik	toornafta*	kerge kütteõli	masuut	bensiin 95	diislikütus
03.07.	USD/t	28,20	238,25	171,50	296,00	251,25
02.07.	USD/t	27,97	234,00	170,00	291,00	249,25
01.07.	USD/t	28,31	234,25	163,00	281,00	249,50
30.06.	USD/t	28,33	235,25	155,00	281,00	251,00

*brenti segu Londoni rahvusvahelisel naftabörsil (USD/barrel)

Väärismetallid*

kuupäev	kuld	hõbe	plaatina
04.07.	351,30	4,6550	674,00
03.07.	349,40	4,6250	674,00
02.07.	351,50	4,5750	675,00

*USD/oz tr. pärastlõunase seisuga (oz tr – 31,103 g)

Kohv

kuup.	Arabica (USc)/LB*	Robusta(USD/t)
03.07.	62,55	712,00
02.07.	63,70	723,00
01.07.	61,00	695,00

*1 LB – 453,59 g, * kell 17 seisuga

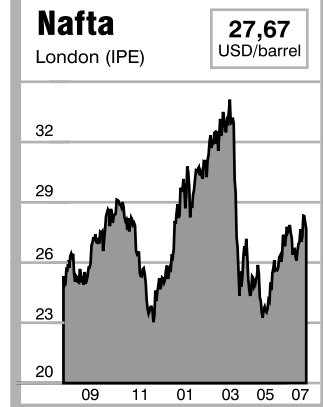
Suhkur

kuup.	valge(USD/t)	toor-(USc/LB)
03.07.	199,60	6,39
02.07.	202,60	6,45
01.07.	199,70	6,22

* kell 17 seisuga

Värvilised metallid (04.07.)

metall	ühik	ost	müük
alumiinium	USD/t	1372,0	1372,5
nikkel	USD/t	8380,0	8390,0
plii	USD/t	484,0	485,0
tina	USD/t	4710,0	4720,0
tsink	USD/t	814,5	815,0
vask	USD/t	1659,0	1660,0

Forward-tehingute kursid Eesti pankades 04.07.

Eesti Ühispank	USD	USD	EUR	EUR	SEK	SEK
tähtaeg	ost	müük	ost	müük	ost	müük
spot	13,6166	13,6507	15,6450	15,6470	1,7034	1,7114
1 nädal	19	45	-6	15	-5	-1
1 kuu	74	192	-34	70	-18	-5
3 kuud	219	579	-136	188	-48	-11

Sampo Pank	USD	USD	EUR	EUR	EUR/USD	EUR/USD
tähtaeg	ost	müük	ost	müük	ost	müük
spot	13,5671	13,7166	15,6020	15,6935	1,1373	1,1572
1 nädal	17	32	-5	9	-3	-1
2 nädalat	35	63	-10	18	-6	-2
3 nädalat	52	95	-16	27	-8	-4
1 kuu	92	156	-23	40	-12	-8
2 kuud	192	323	-43	86	-25	-15
3 kuud	310	509	-40	151	-36	-25

Nordea Pank	USD	USD	EUR	EUR	SEK	SEK
tähtaeg	ost	müük	ost	müük	ost	müük
spot	13,5754	13,5854	15,6455	15,6475	1,7029	1,7036
1 nädal	13,5779	13,5798	15,6448	15,6494	1,7025	1,7034
1 kuu	13,5867	13,5933	15,6454	15,6542	1,7014	1,7032
3 kuud	13,6097	13,6287	15,6453	15,6686	1,6994	1,7024
6 kuud	14,2954	13,6874	15,6510	15,7016	1,6968	1,7022
9 kuud	13,6874	13,7474	15,6668	15,7408	1,6965	1,7042
12 kuud	13,7264	13,8064	15,6839	15,7813	1,6941	1,7037

Läti, Leedu ja Vene valuuta kursid 04.07.

	RUB	RUB	LTL	LTL	LVL	LVL
	ost	müük	ost	müük	ost	müük
Sampo Pank (ülek)	0,4462	0,4535	4,5135	4,5500	23,9666	24,3566
Krediidipank (sular)	0,4470	0,4640	4,4950	4,5770	23,8420	24,3240
(ülek)	0,4459	0,4515	4,5157	4,5474	23,90	24,26
Ühispank (sular)	-	-	4,4760	4,5800	23,7734	24,3700
(ülek)	0,4460	0,4545	4,5157	4,5474	23,9594	24,3458
Tallinna Äripank (ülek)	0,4457	0,4549	4,5065	4,5560	24,0339	24,3033
(sular)	0,4467	0,4706	-	-	-	-

*kursid on päeva jooksul korrigeeritavad

Arvelduskonto intressid

Nordea Pank, EEK, EUR,* päevasaldolt			
	panga klient	püskiklient	võtmeklient
kuni 50 000 kr	0,4%	1,0	1,25
50 000–250 000 kr	1,75	1,75	2,0
üle 250 000 kr	2,1	2,1	2,1

Põhivaluutade kursid*						04.07.
ÜLEKANNE	USD ost	USD müük	EUR ost	EUR müük	SEK ost	SEK müük
Sampo Pank	13,5671	13,7166	15,6020	15,6935	1,6981	1,7161
Krediidipank	13,5160	13,6518	15,6040	15,6900	1,6962	1,7132
Ühispank	13,5620	13,7206	15,6000	15,6940	1,6965	1,7163
Tallinna Äripank	13,5812	13,7075	15,6232	15,6701	1,6953	1,7114

SULARAHA	USD	USD	EUR	EUR	SEK	SEK
	ost	müük	ost	müük	ost	müük
Sampo Pank	13,5275	13,7493	15,5550	15,7250	1,6811	1,7178
Krediidipank	13,4750	13,7060	-	-	1,6810	1,7130
Ühispank	13,5120	13,7425	15,5700	15,6995	1,6820	1,7187
Tallinna Äripank	13,5352	13,7194	15,5903	15,6858	1,6650	1,7127

* kursid on päeva jooksul korrigeeritavad

Muude valuutade kursid 04.07.

	UAH / EEK		PLN / EEK		HKD / EEK	
	ost	müük	ost	müük	ost	müük
Ühispank	2,4300	2,6300	3,4848	3,5534	1,7230	1,7754

kursid on päeva jooksul korrigeeritavad

Kontaktandmed

Eesti Ühispank – Tornimäe 2, Tallinn tel 665 5100
Hansapank – Liivalaia 8, Tallinn tel 631 0311, faks 631 0410
Eesti Krediidipank – Narva mnt 4, Tallinn tel 669 0900, faks 661 6037
Tallinna Äripank – Vana-Viru 7, Tallinn tel 668 8088, faks 668 8089
Nordea Pank - Hobujaama 4, Tallinn 10151tel 628 3300, faks 628 3201
 e-post: tallinn@nordea.com, www.nordea.ee
Sampo Pank – Narva mnt 11, Tallinn 15015 tel (24h) 680 0800, e-post: info@sampopank.ee, www.sampo.ee
Eurex Valuutavahetus – Pronksi 7, Tallinn tel 631 2100, GSM 05161332 e-post: eurex@eurex.ee, www.eurex.ee

Kommertspankade intressitooted

jooksev hoius %				tähtajaline hoius %							
pank	keskmiselt kuu jäägil	kuu püsijäägil	min püsijääk	1 kuu	2 kuud	3 kuud	6 kuud	9 kuud	1 aasta	2 aastat	min summa
Sampo Pank	0,25	0,25 ⁽⁴⁾	-	1,75	1,80	1,85	2,05	2,35	2,55	2,60	1000/5000 ⁽⁶⁾
Sampo Pank ⁽⁶⁾	0,30	-	-	2,05	2,05	2,05	2,20	2,45	2,70	2,75	1000/5000 ⁽⁶⁾
Krediidipank	-	0,50	1000**	2,10	2,20	2,30	2,60	2,90	3,20	3,30	1000
Ühispank	0,20	0,25	-	1,70	1,75	1,80	2,00	2,30	2,55	2,55	2000*
Hansapank	0,20	-	-	-	-	1,75	1,95	2,25	2,50	2,50	1000/100 000 ⁽³⁾
Tallinna Äripank	-	1,00	-	2,20	2,25	2,30	2,70	3,10	3,50	4,00	1000
Nordea Pank	kuni 2,10 (vt tabel ülal)			2,10	2,11	2,12	2,15	2,20	2,25	-	5000 EEK

pank	tähtajaline hoius %, USD							tähtajaline hoius %, EUR						
	1 kuu	2 kuud	3 kuud	6 kuud	9 kuud	1 aasta	min summa	1 kuu	2 kuud	3 kuud	6 kuud	9 kuud	1 aasta	min summa
Sampo Pank	1,00	1,05	1,10	1,15	1,25	1,50	-	2,05	2,05	2,05	2,10	2,15	2,20	-
Krediidipank	1,00	1,10	1,20	1,40	1,60	1,80	100 USD	2,15	2,15	2,20	2,35	2,50	2,70	100 EUR
Ühispank	0,95	1,00	1,05	1,10	1,15	1,90	600 USD	1,90	1,90	1,90	1,90	1,90	1,90	640 EUR
Hansapank	-	-	0,65	0,75	0,80	0,90	225 USD	-	-	-	1,85	1,85	1,85	195 EUR
Tallinna Äripank	1,05	1,10	1,20	1,25	1,35	1,60	100 USD	2,10	2,10	2,15	2,20	2,20	2,75	65 EUR
Nordea Pank	0,60	0,60	0,60	0,60	0,80	0,80	5000 EEK	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00	5000 EEK

kursid on päeva jooksul korrigeeritavad* maks 99 999 EEK[†] ** nii era- kui jur. isikutele[‡] † alla 3 kuu 30 000 kr, alates 3 kuud 3000 kr ja alla 1 kuu 100 000 kr[§] ‡ juriidiline isik[§] § personaalpanganduse klientidele[¶] ¶ kontoris

kursid on päeva jooksul korrigeeritavad* maks 99 999 EEKi ** nii era- kui jur. isikutele ⁽³⁾ alla 3 kuu 30 000 kr ja alla 1 kuu 100 000 kr ⁽⁴⁾ juriidiline isik ⁽⁶⁾ personaal panganduse klientidele ⁽⁸⁾ kontor

Finnish and Estonian prime ministers meet, assure co-operation

Juhan Parts.

Estonian and Finnish prime ministers said on Thursday that Estonia's and Finland's relations are "non-problematic" and promised tight co-operation.

The prime ministers held a joint press conference on the first day of Parts' official visit to Finland.

The first challenge the countries are to encounter together is the intergovernmental conference next Autumn, where Finland

and Estonia will pursue the interest of the smaller EU-countries, the prime ministers said.

There will be a EU-membership referendum on 14 September in Estonia. Parts said he still was confident about the result of the referendum, although polls show a slight increase in the amount of EU-adversaries. **BBN**

Estonian trade deficit decreases in May to 1.9 billion kroons

According to preliminary data, Estonian trade deficit was 1.9 billion kroons (2.2 billion kroons in April).

The value of Estonia's foreign trade by special trade system in May 2003 was 12.9 billion kroons, of which exports was 5.5 billion kroons (43 percent) and imports was 7.4 billion kroons (57 percent).

Compared to April 2003 exports increased 4 percent. In comparison with May 2002, exports have increased 12 percent. In May the share of EU countries in exports was 69 percent (in April also 69 percent). Exports to CIS countries formed 6 percent of total exports (in April also 6 percent).

Compared to April 2003 there was an increase mainly in the exports of wood and wood products, metals and products thereof, and of transport equipment. At the same time, there was a considerable decrease in the exports of machinery and equipment.

Compared to April 2003 imports decreased 1 percent. Imports increased 8 percent in May 2003 compared to May 2002. **BBN**

Estonian meat packing industry behind Latvia, Lithuania – German expert

Hanjo Schulte, owner of Schulte Lebensmitteltechnik that sells food processing equipment in Eastern Europe, says that Estonians are afraid to make large investments.

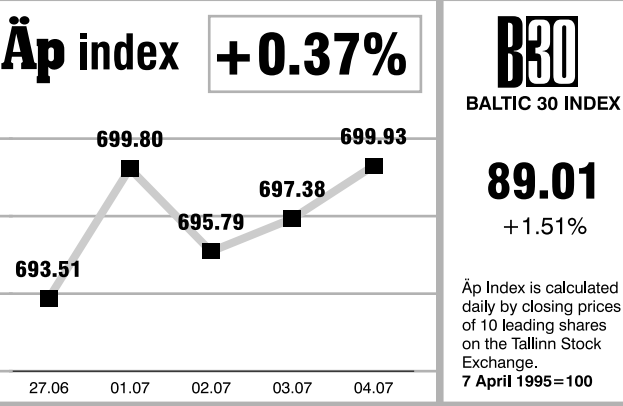
Schulte who has customers in Baltic states and Russia and meat packing plants in Lithuania and Latvia claims that while Lithuania and Latvia are building new plants, Estonian meat packers are only replacing some machinery.

Estonian meat packing professionals disagree and say that Estonia is no worse than Lithuania, and is definitely better than Latvia. Also the largest meat packing plant in the Baltics, Rakvere Liha-kombinaat, is located in Estonia. Latvia's largest meat packer Rigas Miesnieks is a subsidiary of Rakvere. **BBN**

Hanjo Schulte.

For more on these and other stories visit www.balticbusinessnews.com

arvamus

toimetaja Aili Sandre tel 667 0310, e-post arvamus@aripaev.ee

JUHTKIRI

Töötuskindlustusmakse määrad on liiga kõrged

Äripäev teeb töötukassa nõukogule ettepaneku alandada töötuskindlustuse makse määra töötajatele 0,5 protsendini palgalt ja muudelt tuludelt ning tööandjale 0,25 protsendini palgafondilt, sest kehtivad määrad on ilmselgelt liiga kõrged ning on asjata korjand majandusest ära ülemäärane suure summa raha.

Praegu on töötuskindlustusmaksete määrad täpselt kaks korda kõrgemad – töötajad peavad maksma 1% ja tööandjad pool protsenti. Töötukassa töötaja ja tööandja sihtfondis on 30. juuni seisuga kokku ümmarguselt 685 miljonit krooni, lisaks reservis ligi 55 miljonit. Aasta lõpuks koguneb kassasse tõenäoliselt üle miljardi krooni.

Tänavu kuue kuuga on aga töötukassa välja maksnud hüvitisteks ligi 110 miljonit (töötukassa koduleheküljel toodud andmeil). See summa ilmselt piseb, sest on selgunud, et osa rahast on töötukassast ka välja petetud.

Siin võib ju muidugi töötukassa kiituseks öelda, et ta on säästlikult majandanud. Aga kui nüüd hüvitisteks makstud kõrvutada kogutud miljonitega, siis tahaks töötuskindlustuse sisse-

vijailt küsida, et milleks ikkagi töötukassa ellu kutsuti – kas töö kaotanute kindlustamiseks ja raskustes ettevõtjate toetamiseks või oli eesmärk lihtsalt, igaks juhuks ettevõtlastest ära võtta suurem summa raha?

Miljardilist välisotseinvesteeringut majandusse tervitaksime rõõmuhoisega, aga oma ettevõtjate raha matame riiklikusse fondi – see on eriti absurdne.

Töötukassa ei näe makse määra alandamise, vaid ainult tõstmise võimalust. Heal ajal laekub kassasse rohkem raha, kui tuleb hüvitistena välja maksta, ning olukord on vastupidine majanduslanguse korral – see peab töötukassal olema reserv vähemalt aasta hüvitiste väljamaksmiseks, muidu peab maksumäär tõstma, põhjendab töötukassa. Sellegi seisukoha järgi oleks mõistlik, kui kassas seisaks hetkel kaks korda väiksem summa...

Ehkki Äripäev näeb töötuskindlustuse kasulikkust suurematele ettevõtetele paindlikumaks tegutsemiseks muutuvates majandusoludes, arvab toime-

tus endiselt, et kohustusliku töötuskindlustuse süsteem on ebaõnnestunud – tegelikult ei ole suutnud näidata meie seisukoha paikapidamatust.

Riik kiirustas ülemäärane raha ettevõtlastest ära korjama, töötuskindlustus ei paku kaitset kõigile töönimestele – nt

ei hõlma kindlustus füüsilisest isikust ettevõtjaid – ja isegi mitte neile, kes maksavad kindlustusmakseid, s.o väikeettevõtjatele.

Ülemäärane raha võib tekitada poliitikutes kiusatust kasutada töötukassasse kogunenud raha muudeks hädavajadusteks. Nad ei hooli sellest, mida ütleb seadus, nagu näitab ilmekalt Hüvitusfondi juhtum.

Tundub siiski, et töötukassa rong sõidab ja seda ei kavatse valitsejad enam peatada, selleks on suurettevõtjate lobitöö liiga tugev. Ometi ei pea see rong nii pööraselt kihutama – töötukassa nõukogu saab augustis “kiirusepiirangu” panna, s.o langetada maksemäärasid, ja ühtlasi laiendada kindlustatute ringi nii, et ka väikeettevõtjale jääb manööverdamisruumi.

Ettepanek töötukassa nõukogule: vähendada töötuskindlustusmakse määra töötajatele 0,5 ja ettevõtjatele 0,25 protsendini.

TAUSTAINFO

Töötuskindlustus täna

- **Töötuskindlustus** – sundkindlustus, mis kindlustab töötajale hüvitised töötuks jäämise, kollektiivse koondamise ning tööandja maksejõuetuse korral
- **Töötuskindlustuse makse määrad** töötuskindlustuse seaduse järgi:
 - töötajal 0,5 kuni 2% palgalt ja muudelt tasudelt
 - tööandjal 0,25 kuni 1% palgafondilt
- **Töötuskindlustusmakse 2003:**
 - töötajal 1% palgalt ja muudelt tasudelt
 - tööandjal 0,5% palgafondilt
- Töötuskindlustusmaksete kogumine algas 2002. aasta 1. jaanuarist ja hüvitisi makstakse välja 2003. aasta 1. jaanuarist

Allikas: www.tootukassa.ee

Tööandja ja hüvitis

Hüvitist on võimalik taotleda järgmistel juhtudel:

- töölepingute tööandjapoolne ülesütlemine juriidilise isiku lõpetamise, füüsilisest isikust tööandja töö lõppemise või töötajate koondamise tõttu;
- teenistusest vabastamine ametiasutuse likvideerimise või ametnike koondamise tõttu;
- kui tööleping lõpetatakse või teenistusest vabastatakse 30 päeva jooksul vähemalt:
 - 5 töötajat, kui tööandja annab tööd kuni 19 töötajale;
 - 10 töötajat, kui tööandja annab tööd 20–99 töötajale;
 - 10% töötajatest tööandja juures, kes annab tööd 100–299 töötajale;
 - 30 töötajat, kui tööandja annab tööd vähemalt 300 töötajale.

Kuidas taotleda hüvitist?

Esmalt tuleb tööandjal teavitada kavandatavast töölepingute kollektiivsest ülesütlemisest töötajate esindajaid ning seejärel tuleb tööandjal taotleda asukohajärgse tööinspektsiooni kooskõlastust. Töölepingute kollektiivse lõpetamise raames võib tööandja alustada töötajatega töölepingute lõpetamisi mitte varem kui 30 päeva möödumisel tööinspektsioonilt kooskõlastuse saamise päevast arvates. Hüvitise taotlemiseks esitab tööandja töötukassale vormikohase avalduse koos tööinspektsiooni kooskõlastusega töölepingute kollektiivseks ülesütlemiseks viie päeva jooksul tööinspektsiooni kooskõlastuse saamisest arvates. Avaldusel näidatakse tööandja ning vabastatavate töötajate andmed, tööstaaž selle tööandja juures, keskmine kuupalk, töösuhte lõpetamise kuupäev ja taotletava hüvitise suurus. Avaldusele tuleb lisada: tööandja poolt kinnitatud väljavõtted töötajate tööraamatutest või töölepingutest; koopia tööinspektsiooni kooskõlastusest; tööandja esindaja volitus, kui nimetatud isik ei ole kantud äriregistri B-kaardile; nimekiri kohustusliku kogumispensioniga liitunud töötajatest.

Kindlustuskaitse

Töötuskindlustusmakset ei pea maksma:

- töötajad, kes on jõudnud vanaduspensioniiikka – mehed alates 63. eluaastast ja naised olenevalt sünniaastast (2003. aastal 58. eluaasta 6. kuust). Töötuskindlustusmakse maksmise kohustus lõpeb vanaduspensioniiikka jõudmise kuul.
- töötajad, kellele on määratud ennetähtaegne vanaduspension. Töötuskindlustusmakse tasumisest ei ole vabastatud töötajad, kes saavad mõnda muud liiki pensioni (soodustingimustel vanaduspension, väljateenitud aastate pensioni, politseiametniku pensioni), kuid ei ole vanaduspensionieas. Kõigil neil pensionäridel on kuni vanaduspensioniea saabumiseni õigus end töö kaotuse korral tööhõiveametis töötuna arvele võtta ning saada teiste töötutega võrdsetel tingimustel töötuskindlustushüvitist ja tööturuteenuseid.

Kes on töötuskindlustusega kaitstud?

- Töötuskindlustusega on hõlmatud kõik palgatöötajad, kes ise ja kelle eest on tasunud töötuskindlustusmakseid.
- Töötuskindlustus ei hõlma Vabariigi Presidenti, Riigikogu liikmeid, Vabariigi Valitsuse liikmeid, kohtunikke, õiguskantslerit ja riigikontrolööri, kuna neile on eriseadustega ette nähtud sotsiaalsed tagatised ametist vabastamise korral.
- Töötuskindlustus ei hõlma füüsilisest isikust ettevõtjaid, kes ei saa palgatulu.

Allikas: www.tootukassa.ee

OFFSHORE

firmad pangad fondid töökeemid kaatrid

**655 8128
655 6825
655 6100
050 54 760
www.sfi.ee**

EESTI FIRMAD SFI SUNTIGER FIVE INTERNATIONAL

9 aastat turismiturul

Estintour

REISID MAJUTUS VIISATEENUSED

VENEMAA, UKRAINA, VALGEVENE, TEISED SRÜ RIIGID

Pärnu mnt 20a, Tallinn
Tel 646 1390, tel/faks 646 3601, e-post estintour@datanet.ee

AUTENTE

VALMIS OSAÜHINGUD RAAMATUPIDAMISTEENUSED

Tallinnas Narva mnt 7-643, VI k
Telefon 660 1760
Tartus Vallikraavi 2, IV k
Telefon (07) 440 460
www.autente.ee info@autente.ee

TÖLKED

translate@dialog.ee

Tallinnas (0) 630 6565
Tartus (07) 304 095
Narvas (035) 60 494

Www.3xk.ee

"HELI"

Uued ja kasutatud tõstukid
Käärapoisid OÜ
mob: 050 66 417

US-PARTS BALTI AS
AMEERIKA AUTODE VARUOSAD

Golf õlide ja müüraurumete ametlik maaletooja

Tallinnas Mäeluse 3A
Telefon 655 0600, 056 250 352
Tartus 655 0615
Faks usparts@online.ee
www.usparts.ee

Altius Consult

FIRMADE ASUTAMINE JA MÜÜK

Tõnismägi 3a, tel 646 3760
info@altius.ee
www.altius.ee

Armas Äripäeva tellija!
Võta leht kaasa, kui puhkama lähed!

Ümberadresseerimine:
uusaadress@aripaev.ee
faks 0 667 0300
tel 0 667 0099

Kivisillus

Betoonpõrandate ehitus, müüritööd

OÜ VX Kivisillus
Vallikraavi, Rakvere
tel 051 09 274,
tel/faks (032) 23 542,
vxkivisillus@hotmail.ee

Kirjastus võtab digitaalset tüüpi triikikotta konkursi korras tööle:

• **disaineri**
Nõuded: töökogemus, põhiliste disainiprogrammide tundmine, inglise keel, loominguline lähenemine

• **seadmete operaatori**
Nõuded: vastutustundlikkus, tehnilised teadmised, eesti keele oskus

• **kaks müügijuhti**
Nõuded: suhtlemisoskus, sisemine organiseeritus, vene ja eesti keele oskus

CV saata aadressil svet@megaprice.ee
Registreerimine vestlusele telefonil 668 0274

Koolitusteatmik 2003/2004

ilmub

26. septembril

Reklaampinna broneerimine 8. augustini

Äripäev reklaamimüügi projektijuht Külli Kruusandi
kylli.kruusandi@aripaev.ee
telefon 667 0089, 052 44160, faks 667 0200

KOMMENTAAR ■ Finantsriskide maandamine

Kas võlakirjamull lõhkeb?

Robert J. Shiller
Yale'i ülikooli
majandusprofessor

Kui inflatsioon ei vaibu, on praegu õige aeg olla laenuvõtja ja halb aeg olla laenuandja või pikaajalistesse võlakirjadesse investeerija. Paljudes riikides hoiab liialdatud deflatsioonihirm intressimäärasid all ja kapitalikulusid ajaloo madalaimal tasemel.

Kõige madalamad olid määrad 13. juunil. Kümneaastased võlakirjad andsid USAs tulu 3,11%, viimase 12 kuu inflatsioonitase oli pisut rohkem kui 2,1%. Kümneaastased riigivõlakirjad europaikonnas andsid tulu 3,54%, samas kui inflatsioonitase oli seal 1,9%. Tulusus Suurbritannias oli 3,68% ja inflatsioon 3%; Jaapani võlakirjad tõid tulu 0,44%, võrrelduna inflatsiooniga -0,1%.

Kõigil juhtudel likvideerib praeguste väga madalate inflatsioonitasemete väike tõus igasuguse tegeliku kasu võlakirjadesse investeerimisest. Kui pikaajalised tasemed ei püsi madalal, siis pikaajaliste võlakirjade hinnad langevad järsult, jättes investorid kahjumisse.

Arenenud riikide võlakirjaturgude ajalugu viimase pool sajandi jooksul on suhteliselt lihtne. Tarbijainflatsioon suurenes üsna kindlalt (hoolimata lühiajalistest kõikumistest), kuni

naftakriis 1973–74 ja 1979–81 viis selle ajaloolistesse kõrgus-tesse Euroopas, Põhja-Ameerikas, Jaapanis ja teistes riikides. Pärast seda muutus trend vastupidiseks ja inflatsioon vähenes suhteliselt püsivalt. Naftakriisid tähistasid nii poliitilist

kui ka majanduslikku pöördepunkti. Kuni selle ajani olid mõõnaperioodi kartnud keskpangad järk-järgult kaotanud kontrolli inflatsiooni üle. Kuid avalik viha naftakriisidest põhjustatud taevakõrguse hinnatõusu vastu lasi keskpangadel lõpuks krediiti piirata ja inflatsiooni lüüa, millega kaasnes tugev globaalne tagasilangus.

Investeeri üldsus ei mõistnud tegelikkuses kunagi neid suundumusi. Nad ei mõistnud tõusvaid hinnatrende enne 1980ndaid, seega oli tõusvale inflatsioonile järele lohisev võlakirjade tulusus liiga madal. 1953. a keskmise aastase 0,63%-lise inflatsiooni ja 1980. a märtsi inflatsioonitaseme 14,66% vahel oli USA riigikassas tulude keskmise

üksnes 1,46% inflatsioonist suurem. Samuti ei mõistnud investeeriv üldsus täielikult konjunktuurilangust inflatsioonis pärast 1980ndat, seega oli pikaajaliste võlakirjade tulusus, mis kukkuvale inflatsioonile järele ei jõudnud, liiga madal. USAs oli kümneaastase võlakirjade tulusus keskmiselt 4,14% kõrgem inflatsioonist inflatsioonilanguse perioodil, mis algas 1980. a aprillis.

Üldse taipamatu inflatsioonitrendidest tähendas seda, et pikaajalised võlakirjad olid kehv investeering kuni 1980. aastani, mil inflatsioon oli üksnes pisut madalam kui tulusus, ja pärast seda hästi tasuv investeering, sest alanev inflatsioon ja suur tulusus garanteerisid suured tegelikud tulud. Investorid teevad võlakirjade hin-

damisel jälle vigu lootuses, et inflatsiooni langustrend jätkub, jõudes deflatsioonini.

Praegused madalad pikaajalised tasemed eeldavad, et investorid kavandavad langustrendi jätkumist järgmise kümne aasta jooksul sama tempoga nagu pärast 1980. aastat eeldusel, et USA praegune inflatsioonitase 2,1% langeb nullini või alla seda aastaks 2013.

On see arukas? Tõenäoliselt mitte. Mitte ükski keskpang ei luba deflatsioonil kaua kesta ja praegune inflatsioonitase on ilmselt madalam, kui enamik rahaautoriteete lubatavaks peab. Samas ei ole inflatsioonil selget ülempiiri. Seega peaks eeldama, et kui inflatsioon on madalaimal tasemel, siis see pikema aja jooksul tõuseb, mitte ei lange.

Praegune olukord võlakirjaturgudel ei peegelda seda, sest üldsus reageerib ülevõetud deflatsioonijutule, kus hirmutamiseks kasutatakse Jaapanit. Aga isegi Jaapanis on aastane deflatsioon alates 1998. aastast olnud üksnes 0,7% ja selle põhjustas rahapoliitiline vigu, mida tõenäoliselt enam ei korrata. Jaapan on tõepoolest ainuke näide arenenud riigi deflatsioonist pärast 1945. aastat. Miks peaks Jaapani Panga kehv poliitika panema paika maailma inflatsioonimäärade suundumused?

Muidugi võib asi olla ka vastupidi: deflatsiooniga võitlemisel võib olla nuripidine mõju kõrge inflatsiooni loomise näol. Seda kartis Jaapani Panga endine juhataja Masuru Hayami, kui ta oli vastu rahaliste sti-

mulite suurendamisele. Tal oli õigus muretseda: järsult suureneval rahamassil võib olla ootamatu ja määramatu hilisem efekt. Harjumuspäratud rahapoliitika, mida võidakse kasutada deflatsiooni ennetamiseks, riskivad samamoodi ülevõetud reageeringu ja inflatsiooni taaselustamisega.

Deflatsioonihirm on tänapäeval nii laialt levinud, et keskpangad võivad pigem üksnes katsuda edasist inflatsiooni peatada, kui tarbijahinna taset tagasi alla tuua, mis tähendaks deflatsiooni. Sel juhul võimaldataks kõigil liialdatud hirmudest juhitud inflatsioonilistel rahapoliitikavigadel püsida ja kumulatiivne inflatsioon hüvitaks kasumi investeeringust pikaajalistesse võlakirjadesse.

Praegused deflatsioonihirmud võivad esindada ajaloolist pöördepunkti, mis sarnaneb sellega, kui avalik meeleolu 1980. aasta paiku otsustavalt inflatsiooni vastu pöördus. Taavaarusaam on muutunud ja paljud inimesed tõmbavad kergendatult hinge, kui inflatsioonitase tõusevad USAs ja mujal üle 3% või rohkem.

Kui me oleme sellisesse pöördepunkti jõudnud, millele osutavad võlakirjaturgude viimaste nädalate trendid, on see pöördepunkt ka intressimääradele ja võlakirjade hindadele. Praegune kombinatsioon erandlikult madalast tulususest ja kõrgetest hindadest näitab, et suur osa maailmast asub võlakirjaturu mullis, ja kui see lähiaastatel lõhkeb, järgneb kõrgemate pikaajaliste intressimäärade ja pikaajaliste võlakirjade madalamate hindade periood.

© Project Syndicate

KOMMENTAAR ■ Töötervishoiu ja tööohutuse seadus

Terve töötaja loob väärtusi tööandjale

Tiit Kaadu, Urmas Krass

1. juulil jõustus töötervishoiu ja tööohutuse seaduse ja toot-ohutuse seaduse muutmise seadus, millega täpsustati mõningaid töötervishoiu ja tööohutuse tagamise nõudeid. Teemat on põhjalikult käsitletud ka Äripäev ning loonud sellega soodsa pinnase edasiseks deba- tiks. Ajakirjanduses on korduvalt arutletud seadusest tuleneva äsja jõustunud töötajate tervisekontrolli korra üle ning nähtud selles pahatihti mingeid suuri koledaid muudatusi. Tegelikult on tööandjal olnud juba

2000. aastast alates kohustus korraldada tervisekontrolli töötajatele, kelle tervist mõjutavad või võivad mõjutada töökohal olemise ohutegurid või töö- laad. Kunagi pole aga üheski õigusaktis kirjas olnud nõuet viia kõigil töötajatel iga kolme aasta tagant läbi tervisekontrolli, kuna töötajate tervisekontrolli sisu ja sageduse määrab töötervishoiuarst. Korda me

veel kord – mingeid väga põhimõttelisi muudatusi asjakohane sotsiaalministeeriumi määrus kaasa ei too, täpsustatakse vaid seni kehtinud korda.

Teatavasti peab just tööandja tagama ohutud töötingimused ja töökorralduse, korraldama töötajate tervisekontrolli. See üldtunnustatud nõue tuleb rahvusvahelisest tööõigusest, mitte ametnike suvast.

Uuringud on näidanud, et tervisekontrolliga seotud suurimaks kuluks on tegelikult sellel alal tegemata jäänud töö. Mis tähendab, et tervisekontrolli korraldamiseks vajaliku aja leidmine on tööandja huvides. Kui tööandjad on mures, et Eesti riigis on vähe töötervishoiuarste (mis iseenesest on õige), nuri- sevad töötervishoiuarstid sama suure õigusega oma väheste tööga hõivatuse üle. On kostnud ettepanekuid, et kaastada tuleks ka perearstid. Paraku ei tasuks siinkohal unustada töötervishoiuarsti unikaalset seisundit, millesse kedagi teist

Uuest töötervishoiu seadusest saab lisaks lugeda 14. 19. ja 23. mai, 13. juuni ja 4. juuli Äripäeva arvamuskülgedel.

ei saa asetada: töötervishoiu- arst otsib seoseid ja interpreteerib tulemusi, pidades silmas nii töötaja tervise seisundit kui ka tema töötingimusi.

Nähtavasti ei tuleks rääkida perearsti võimalustest töötervishoiuarsti asendada, vaid hädavajadusest anda talle täiendavat teadmisi ja oskusi töötervishoiu vallas. Koostöös Soome kolleegidega tegelemegi just praegu töötervishoiuteenustega hõlmamise suurendamise ja nende kvaliteedi parandamisega. Loomulikult tuleb

rõhutada ka iga töötaja isikliku vastutust oma tervise eest. Ent mõelgem, kas töösfääris on töötajal alati võimalik ise teha valikuid ja võtta vastu otsuseid, mis mõjuvad ta tervisele kõige soodsamalt? Mõistagi mitte, olulisemad otsused teeb arusaadavalt tööandja. Ja just seepärast langeb talle ka tervisele ja ohutute töötingimuste tagamise kohustus.

Tiit Kaadu on sotsiaalministeeriumi töösakonna juhataja
Urmas Krass on Töötervishoiu Keskuse direktor

KOLUMN

Võim tappis eetika

Ühiskonna toimimist seletavate mõistete seas on esmapilgul isegi raske leida vastakamaid, kui seda on võim ja eetika. Milles on siis asi? Miks võim kaotab eetika? Mis juhtub võimuatribuutide juurde pääsenud inimestega või miks muudab võim niivõrd inimesi? Mis needus see toimetab Valges Majas, Kremliis, Toompeal jne?

Pole mingit kahtlust, et inimlik võimu- iha on üks vägevamaid ajaloo mootoreid. Ning kui meie omaaegsete esivanemate kari poleks aktsepteerinud enesele juhti, siis oleks tänane tsivilisatsioon olemata. Mis on aga juht, kui mitte normeeri- ja eetiliste piiride kehtestaja ja kontrollija. Ideelt peakski juht olema ühiskonna eetika tagajaks ja garantiiks.

Vähemalt oli see algselt tema olemas-olu ainsaks põhjenduseks. Arusaam, et juht sai olla lihtsalt üks inimeste seast, kõige tugevam ja ülejäänud allutasid ennast tema inimlikule jõule, ei saanud kuidagi tõe- le vastata. Sest hoolimata kui tahes vägevast üksikindiviidi jõust oleksid ülejäänud temast summaarselt ikkagi tugevama- d ning seda kõikides kombinatsioonides. Seega polnud võim inimühiskonnas algselt mitte võetud, vaid see oli vabatahtlikult ära antud.

Võimust ei loobunud mitte jõu surve- l, vaid pigem lootuses midagi vastu saada. Võimu delegeerimine sai olla ainult teh- ing. Ning ilmselt tehing inimeste ja ju- malate vahel. Sest midagi tõeliselt väärtuslikku võis saada vaid jumalatele ning nii said tõenäoliselt esimesteks võimu- kandjateks jumalaid esindavad preestrid, mitte kõige tugevamad sõjamehed. Kuna- gine ürgne võim polnud jõu poolt omista- tud, vaid saadud argumendina võimule li- saks.

Võimu on kehtastanud alati konkreet- sed inimesed. Kuigi nende tee võimule võib olla väga erinev: alates sünnipärasest õgu- sest troonile kuni demokraatliku valimis- võiduni välja. Ning mõlema äärmusliku variandi puhul oleks tegemist nagu välja- valitusega – monarh on võimul Jumala tahtest, peaminister rahva tahtest. Kuid ikkagi on võim oma olemuselt vaid dele- geeritud; see on ülejäänute poolt aktsep- teeritud kokkuleppe tulemus. See kipub aga paraku meelest minema, asendudes

David Vseviov

Vahel paistab, et meie pisikese hierarhia tipul, Toompeal toimub midagi enneolematut, ennenähtamatut ja sinna pääse- nud on kaotanud igasu- guse arusaama eetilise- st olemisest.

enesekeskse ning grupisese, ja siit para- tamatult ebaeetilise, arusaamaga: võim on võimust.

Vahel paistab, et meie pisikese hierar- hia tipul, Toompeal toimub midagi enne- olematut, ennenähtamatut ja sinna pääse- nud on kaotanud igasuguse arusaama eeti- lisest olemisest. See pole kaugeltki nii ja ajaloolisest vaatevinklist ei toimu Toom- peal midagi erakordset. Lihtsalt võimu- kandjad on oma tuhandetesse aastatesse ulatuva järjepidevusega loonud niivõrd tõhusa iseolemise keskkonna, et nad on juba ammu võõrdunud neist, kes selle voi- mu kunagi neile ühistest huvidest tulene- valt loovutasid.

Ühiskonnaprotsesside uurimise pari- maks laboratooriumiks on ajalugu. Seda ka võimu analüüsides. Milline võiks siis

olla see minevikuline ajajärk, mis annab meile kätte võimu oma puhtamal, uurimi- seks sobival kujul. Minu meelest võiks selleks olla näiteks Rooma impeerium, mis ulatus Britannias kuni Armeeniani ja kus võimukandja võim ületas kümnetes korda- des tänase Ameerika presidendi võimu. Roomast suuremat, pikaajalisemat ja puh- tamat võimu pole vist kuskilt uurimiseks võtta! Mida siis kõige üldistataval kujul tegid oma tegudes vabad keisrid võimuga? Milleks oli neil võimu vaja? Kas selles, kui- das nad teostasid võimu, oli, selle sõna kõi- ge üldisemas tähenduses, eetikat? Ja mida ütleb meile see reaalne ajalookatse? Mida- gi pole parata, kümnete keisrite elulood (jättes vaid mõne erandi kõrvale) räägivad vaid ühte keelt: võim on minu isiklik omand.

Ehk, nagu ütles III sajandi keiser Elagabalus: “Minu elu mõte on minu nau- dingud!” Ja võimu vajalikkus seisnebki vaid nende naudingute rahuldamises. Sinna ka- duski kogu võimulolijate energia, muutes võimu eesmärgiks omaette. Võimust ilma- jäämine ei tähendanud mitte lihtsalt lasku- mist mõnele madalamale hierarhiapulga- le, vaid ilmajäämist kõigest.

Nii ei saanudki võimust vabatahtlikult loobuda (on vaid üks erand keiser Diocle- tianuse näol), kuna see oleks tähendanud loobumist üleüldiselt. Vaid surm, mis tava- liselt saabus küll tapmise-mürgitamise va- riandis, võis viia võimulolija troonilt, ning siis juba otse igavikku. Sellest ajast alates, kui võimukandjad asetasiid ennast maail- ma keskmesse, mõeldes vaid iseendale ja võimule, ei jäänud seal “üleval” kohta eeti- kale. Võim tappis eetika!

Loomulikult pole midagi absurdsema, kui võrrelda tänase päeva demokraatlikku Toompead omaaegse keiserliku Kapitooliumiga. Kuid selles kolossaalses aja ja ruu- mi erinevuses on ikkagi üks ühine taust, ja see on kõige üldisemalt kokkuvõetav mõis- tega võim.

Kas võimu olemus on aga sajandite jook- sul muutunud? Vaevast. See on lihtsalt tun- duvalt nutikam ja väliselt kavalam. Mis kah- juks ei tähenda seda, et tipus puudunud eetika oleks millegipärast sinna naasnud. Ning miks Toompea peaks olema erand?

David Vseviov on Kunstiakadeemia professor

VIIS
AASTAT
TAGASI

Äripäev

6. juuli 1998

Pangakriisist võidab Merita

Tingituna skandaalidest Eesti pankade ümber on klientide arv Merita panga Tallinna filiaalis juunis kolmekordistu- nud. Neljandat aastat Eestis tegutsev Soome pank kavatseb lähemal ajal tulla siinsele eluasemelaenu- turule ja avab aas- ta lõpus Tallinnas oma teise teeninduskontori. Samuti on Merita asunud väljastama Eestis oma pangakaarte, kirjutas Äripäev viis aastat tagasi. Praegu on meil erakliente 800 ning ettevõtetest kliente umbes 1000, täpsustas Merita pan- ga Tallinna filiaali juhatuse liige Juhani Seilenthal. Merita panga hoiuste maht oli 382,4 miljonit krooni. Sellest 106 miljonit krooni on hoiustanud eraisikud.

Hetke seis: vahepeal on Merita muutnud oma nime Nordeaks ja Eestis turuosa suurendanud. Nordea on agres- siivselt tegutsenud eraisikute laenu- turul.

2002. a oli Nordea eraisikulaenu- de turuosa 6,3% ja hoiuste turuosa 4,7%. Äriühingulaenu- de turuosa oli 9,8% ja hoiuste turuosa 9,8%. Eraisikulaene oli 2002. a lõpu seisuga väljastatud 812 miljonit krooni ja eraisikute hoius- te maht oli 970 miljonit krooni.

MAAKONNAKOMMENTAAR

Pärnu investering ripub õhus

Kalev Vilgats

Eesti suvepealinna Pärnu tänavune ainus suur- investering – 16,6 miljonit krooni Vana-Pär- nu kaubasadama ümbersõidutee ehitusse – ri- pub sõna otseses mõttes õhus. 1. juuliks lõpli- kult valmima pidanud kolmekilomeetrine tee ei pruugi sellel aastal valmis saadagi. Järeli- kult peavad Vana-Pärnu linnaosa elanikud jät- kuvalt taluma nende tänavaid läbivat raske- transporti, mis toimetab sadamasse ümarpal- ki ja turvast. Vajaliku ümbersõidutee valmimi- se venimise on tinginud kunagise õigusvastaselt võõrandatud talumaa tagastamisprotsess.

Pärnu tänavune ainus suur- investering – 16,6 miljonit krooni Vana-Pärnu kauba- sadama ümber- sõidutee ehitusse – ripub õhus.

Muide, tähtjaks ei esitanud maale keegi tagastamisavaldust, Kanadas elavad pärijad ilmusid väl- ja sootuks hiljem. Nii jahvatavadki kohtuveskid alles avalduse esitami- se tähtaja ennistamist. Seega ei saa veel juttugi olla maa pärijatega lä- birääkimistest. Millal nii kaugele jõutakse, ei oska keegi öelda. ASi Pärnu Sadam juhtidele tuli tee val- mimmise võimalik venimine juba kevadel eba- meeldiva üllatusena. Seni oli elatud teadmi- ses, et linnavalitsuse vastavad ametnikud on suutnud korraldada omandiküsimused nende kruntide valdajatega, kelle maast tee läbi lä- heb.

Praegu käiv kohtuvaidlus võib venida sügi- sesse ning ligi 400 meetrit teed jääbki tege- mata. Pärnu kaubasadama ümbersõidutee on habemega saaga. Pikka aega võitis tee asuko- ha täpsustamine ning rahastamise kokku lep- pimine. Projekti kogumaksumus on 21,5 mil- jonit krooni. Esialgu pidi ümbersõit olema ka- sutamisvalmis 31. detsembriks 2002, lõplikult valmis 1. juuliks, kuid nüüd on tähtaega nihu- tatud 15. septembrile. See on optimistlik prog- noos, arvavad asjatundjad. Seni ripub aga lin- na investering jätkuvalt õhus.

Kalev Vilgats on ajalehe Pärnu Postimees arvamustoimetuse juht

KOMMENTAAR ■ Erinõuetega tegevusalade register

Muudatused ettevõtete registreerimisel

Sirle Truuts
OÜ Glandre Grupp
jurist ja ärikonsultant

Viimase aasta jooksul on toi- munud mitmeid olulisi muuda- tusi ettevõtjatele, kes soovivad alustada oma tegevust tegevus- aladel, mis äriseadustiku järgi on litsentseeritavad.

Ettevõtjad ei pea enam taot- lema tegevuslubasid ja/või lit- sentse, vaid registreerima end riikliku erinõuetega tegevusala- del tegutsevate ettevõtjate regi- stris (RETTER).

Olulisemad ning päevakaja- lisemad registreerimised on aga ehituse ja kütuse valdkonnas. Registreerimine on püütud teha ettevõtjale võimalikult muga- vaks ning meeldivaks, sest ka- dunud on nii mahukad doku- mendikuhjad, pikad menetlus- ajad kui ka kõrged riigilõivud. Kui kõik vajalikud nõuded on täidetud, võtab registreerimis- toimingute tegemine aega mõne tööpäeva. Kevadel teki-

tas suurt segadust 1. jaanuaril 2003. a jõustunud uus ehitus- seadus. Seadusest lähtuvalt peavad kõik ettevõtjad, kelle te- gevus hõlmab ehitamist, pro- jekteerimist, omanikujäreleval- vet, ehitusgeoloogilisi ja -geo- deetilisi töid, ehitusprojektide ja ehituste ekspertiiside tege- mist ning ehitusjuhtimisega te- gelemist, registreeri- ma end RETTERis.

Registreerimise eelduseks on vastuta- va spetsialisti olemas- olu. Vastutaval spet- sialistil peab olema kas kutsekvalifikat- sioon (Eesti Ehitus- tevõtjate Liidu poolt väljasta- tud tunnistus) või erialane aka- deemiline kõrgharidus ja vähe- malt kolmeaastane töökoge- mus. Vastutav spetsialist ei pea ettevõttes töötama põhikohaga ning ettevõtete arv, kus ta võib ehitustööde eest vastutada, ei ole piiratud.

Tunduvalt lihtsamaks on muutunud ehitustööde määra- tlemine. Kui enne oli igale eri-

töle kehtestatud omad nõuded (haridus, töökogemus jms), siis nüüd võib ettevõtja teha ehi- tustööde all nii sanitaartechni- si töid kui ka kütte- ja ventilat- sioonitöid jms.

Mõni päev tagasi, 1. juulil jõustus vedelkütuse seadus, mis toob endaga kaasa olulisi muu- datusi ettevõtjatele, kelle tege-

vusega kaasneb kütu- se import, eksport, müük ja/või kütuse hoiuteenuse osutami- ne. Enam ei pea ette- võtjad taotlema vasta- vat turuluba, vaid seda asendab regist- reerimine RETTERis.

Enne seaduse jõustumist ette- võtjale energiaseaduse kohaselt väljastatud turuluba kehtib kuni tema omaja kohta riikli- kus erinõuetega tegevusaladel tegutsevate ettevõtjate regist- ris tehtava registreeringuni või tegevusloale märgitud tähtpäe- vani, kuid mitte kauem kui 2003. aasta 31. detsembrini.

Nimetatud seadusega on sä- testatud nõuded ettevõtjale,

kes tegutseb või soovib tegu- tema hakata kütuse valdkon- nas.

Tegevusala registreerimiseks on olulisemad nõuded osa- või akti-akapitali suuruse ja vastu- tuskindlustuse lepingu olemas- olu ning vastutuskindlustus- summa alamäärade kehtesta- mine.

Kiire seaduste muutmises ning uute jõustumise tulemu- sena ei sätesta äriseadustik veel nõuet tegevusala registreerimi- se kohta RETTERis ega ka nõuet, et registreeringu aluseks peab olema vastav tegevusala ettevõtja registrikaardil.

Lähtudes õiguse ja ärieetika üldistest põhimõtetest peegel- dab äriühingu registrikaart ot- seselt ettevõtja tegevusalasid ning tegevusala registreerimi- ne RETTERis annab õiguse vas- taval tegevusalal tegutsemi- seks.

Kuid kui üks nimetatud toi- mingutest on jäänud tegema- ta, võib seda tõlgendada kui ebaseaduslikku majandustege- vust ja see on karistatav.

Mootorratas üha popim

Tänavapilti lisandub iga aastaga üha rohkem mootorrattaid, kasutatud korras masina saab ka 30 000 krooniga, A-kategooria kursustele koos lõivude ja lubadega kulub veel 4500 krooni.

Viktoria Korpan

viktoria.korpan@aripaev.ee

“Mootorratas on stressivabadus, sõltumatus. Kes selle tunnetuse kätte saanud, naljalt sellest ei loobu,” räägib sõiduõpetaja Olaf Punab autokoolist Sprint, mis korraldab A-kategooria kursusi B-kategooria lubade omanikele.

“Praeguses rühmas oli naisi isegi rohkem kui mehi,” täheleb Punab. “Inimesi tuleb väga erinevaid, aga selline keskmine kursustel õppija on umbes 30aastane või alla selle, kõrgharidusega ja normaalselt sisetulekut omav.”

Kursus koosneb 10 teooriatunnist ja 20 sõidukorrast ning kestab 2–3 nädalat. Kursuse kogumaksumus on ligi 3000 krooni.

Punabi sõnul on mootorrattaga sõitmist õppida soovijate arv viimasel ajal kasvanud, rühmad saavad täis. “Üle 20 inimese ei tahaks küll rühma võtta, siis on liiga palju,” sõnab Punab.

“Praegu ei ole nii nagu 60–70ndatel, kui vaesem mees ostis endale mootorrattast, et katal käia,” räägib Punab. “Mootorratas ei ole enam nii odav, ei kasutatud ega uus. Mootorrat-

ta ostab tavaliselt inimene, kellel on auto olemas.”

Samas märgib Punab, et huviliste arv on tõusnud tänu kasutatud masinate müügi laienemisele.

“Kõige odavamat mootorrattast müüsin eile, täiesti töökorras, 14 000 krooni, kõige kallim oli sel aastal 160 000 krooni, uus masin,” räägib teist aastat tegutseva OÜ Motodepoo müüja-konsultant Marek Kont.

“On, jah, rohkem mootorrattureid, meie avasime need kraanid – hakkasime Saksamaalt rattaid tooma. Enne seda olid hinnad taevas ja mootorratas oli luksus,” räägib ta. “Hinnad olid 60 000–80 000–100 000 krooni, praegu saab juba 30 000–35 000 krooni eest, järelmaksuga ostmise võimalused aitavad müügile samuti kaasa.”

Eelmisel aastal müüs Motodepoo Konti sõnul kokku 180 mootorrattast, tänavu on müüdud juba 100. “Ostjaid on seinast seina – nooremaid ja vanemaid, mehi ja naisi,” ütleb Kont.

Huvi suurenemist mootorrattaste vastu kinnitab ka Yamaha Keskust pidava OÜ Larsen Kaubandus müügidirektor Lauri Lill. “Suur tõus on toimunud ka rollerite osas, rolleri jaoks pole lube vaja,” räägib ta. “Ostetakse kõike, saab kõike, ja kui kohe ei saa, siis nädalaga ikka.”

Lill lisab, et kui 5–6 aastat tagasi said endale mootorrattast ostu lubada üksikud rikkamad inimesed, siis praegu on tänu laenu- ja liisinguvõimalustele tase ühtlustunud.

Viimase kahe aasta jooksul kasvas ARKis arvel olevate mootorrattaste arv peaaegu 1000 masina võrra.

Mootorratta ostab tavaliselt inimene, kellel on auto olemas.

Olaf Punab, autokooli Sprint sõiduõpetaja

“Tsiklisõiduaeg on tervenisti sinu aeg. Kui armastad mõelda, saad mõelda oma mõtteid, kui kaifida, siis kaifid, kui armastad sõitmise vahetut tunnet, on mootorrattas sinu jaoks,” ütleb Sverre, Olaf Punabi õpilane. Foto: Erik Prozes

Mootorrattaste arv kasvab

ARKis arvel olevad sõidukid

1. juuni 2001. a
6771

1. juuni 2002. a
6968

1. juuni 2003. a
7642

6000 tk

7000 tk

Allikas: ARK

Äripäev

VALUUTAKURSID

04.07.2003

USD 13,63 EEK

SEK 1,71 EEK

LVL 24,15 EEK

EUR 1,15 USD

ÄRILAUSE

Keskerakonna esimees

Edgar Savisaar

Kui jälgime Prantsuse-Saksa-Vene suhete arengut, siis saab selgeks, et nii paradoksaalselt kui see ka ei kõla – ükskõik, kuidas me püüame eemaldada Venemaast, minnes Euroopa Liitu, jõuame talle üha lähemale.

Eesti Päevaleht
04.07.2003

Alates 30. juunist 8. augustini ilmub Äripäev **3x** nädalas

Rubriigid ilmuvad

esmaspäev	kolmapäev	reede
• Transport	• Turva	• Arvutid
• Kinnisvara	• Äriruumi sisustus	• Tehnoloogia
• Koostöö	• Ehitus	• Autod
	• Karjäär	
	• Turundus	

Samal perioodil ei ilmu rubriikidest Euroopa Liit, Virtuaalbüroo ja Äriidee

Äripäev Online töötab 25. juunist 1. augustini
igal tööpäeval 09.00–15.00

Äripäev